

AGENCJA RYNKU ROLNEGO

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
AGENCJI RYNKU ROLNEGO
w 2006 r.**

*Zatwierdził
Prezes Agencji Rynku Rolnego*

/STANISŁAW KAMIŃSKI/

Warszawa 2007

SPIS TREŚCI

I. AGENCJA RYNKU ROLNEGO - AGENCJĄ PŁATNICZĄ UNII EUROPEJSKIEJ.....	7
1. Funkcja płatnicza Agencji Rynku Rolnego	7
2. Struktura organizacyjna ARR	8
II. DZIAŁANIA ARR PROWADZONE W RAMACH WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ	11
1. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE NA RYNKU ROLNO-ŻYWNOŚCIOWYM	12
1.1. Rynek zbóż	12
1.2. Rynek mięsa	22
1.3. Rynek mleka	30
1.4. Rynek cukru	45
1.5. Rynek skrobi	53
1.6. Rynek tytoniu	59
1.7. Rynek miodu	61
1.8. Rynek suszu paszowego	64
1.9. Rynek owoców i warzyw	65
1.10. Rynek lnu i konopi	67
1.11. Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej	68
1.12. Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych	70
1.13. Produkty przetworzone non-aneks I	72
1.14. Kontrola wykorzystania surowców uprawianych na gruntach odłogowanych z przeznaczeniem do wytworzenia produktów nieżywnościowych	72
2. DZIAŁANIA ARR W 2006 r.	73
3. ADMINISTROWANIE OBROTEM TOWAROWYM Z ZAGRANICĄ	75
III. SYTUACJA EKONOMICZNO-FINANSOWA ARR	96
1. DZIAŁALNOŚĆ ARR W 2006 r. W RAMACH ADMINISTROWANIA MECHANIZMAMI WPR	96
1.1. Obrót środkami finansowymi	96
1.2. Zabezpieczenia	101
1.3. Koszty interwencji z podziałem na rodzaje i produkty	102
1.4. Wydatki II kategorii	104
1.5. Przychody ze sprzedaży	107
1.6. Wynik finansowy ARR w 2006 r.	108
1.7. Wierzytelności ARR z tytułu administrowania mechanizmami WPR	108
2. KRAJOWA DZIAŁALNOŚĆ ARR W 2006 r.	109
2.1. Obrót środkami finansowymi	109
2.2. Wynik finansowy w 2006 r.	113
2.3. Wierzytelności ARR	119
2.4. Wydatki majątkowe	122
IV. FUNKCJA INFORMACYJNA	124
1. CELE SYSTEMU INFORMACJI	124

2.	DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-EDUKACYJNA	124
3.	ANALIZY, PROGNOZY I INFORMACJE O RYNKU ROLNO-ŻYWNOŚCIOWYM	128
3.1.	Pozyskiwanie informacji	128
3.2.	Opracowania analityczno-prognostyczne	129
V.	WSPÓŁPRACA EUROPEJSKA	131
1.	DOKUMENTACJA SYSTEMU ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ	131
2.	REALIZACJA PROGRAMÓW POMOCOWYCH	131
2.1.	Projekty współpracy bliźniaczej	132
2.2.	Projekty współpracy bilateralnej	133
2.3.	Projekty w ramach polskiej pomocy rozwojowej	133
2.4.	Projekty wsparcia w ramach „Środków przejściowych”	135
2.5.	Wsparcie techniczne Biura KE TAIEK	135
3.	WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI ZEWNĘTRZNYMI	136
3.1.	Współpraca z agencjami płatniczymi UE, państwami kandydującymi oraz instytucjami sektora rolnego państw trzecich	136
3.2.	Udział przedstawicieli ARR w pracach organów pomocniczych UE	137
3.3.	Udział ARR w pracach Rady UE	138
3.4.	Obsługa tłumaczeniowa	139
3.5.	Udział ARR w pracach związanych z uproszczeniem legislacji rolnej	139
VI.	ZAANGAŻOWANIE ARR W SPÓŁKACH PRAWA HANDLOWEGO	140
VII.	SYSTEM KONTROLI	142
1.	AUDYT WEWNĘTRZNY	142
2.	KONTROLA WEWNĘTRZNA	145
3.	SŁUŻBY TECHNICZNE	148
VIII.	ZAGADNIENIA ORGANIZACYJNE	152
1.	DOSTOSOWANIA LEGISLACYJNE	152
2.	ZARZĄDZANIE KADRAMI	155
3.	SZKOLENIA	156
4.	REALIZACJA PROGRAMU INFORMATYZACJI	157
5.	TRYB UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	158
6.	REJESTRACJA PRZEDSIĘBIORCÓW	159
IX.	SPIS TABEL	161
X.	SPIS WYKRESÓW	164
	ANEKS	167

Szanowni Państwo!

Mam zaszczyt przedstawić Państwu sprawozdanie z działalności Agencji Rynku Rolnego w 2006 roku.

W ramach Wspólnej Polityki Rolnej, Agencja po raz kolejny prowadziła działania interwencyjne mające na celu stabilizację podaży-popytu na rynku produktów rolnych. Realizowała zakupy i sprzedaż interwencyjną produktów rolno-żywnościowych, wypłaty refundacji wywozowych w ramach administrowania obrotem towarowym z zagranicą oraz udzielała dopłat do produkcji, spożycia i przechowywania produktów rolnych. Uczestniczyła w kwotowaniu produkcji mleka, jak również realizowała specjalne programy wsparcia. Działania te prowadzono w oparciu o środki finansowe z Unii Europejskiej i budżetu krajowego.

Przedstawiając osiągnięcia minionego okresu szczególną uwagę należy zwrócić na wzrost skali prowadzonych działań - z 44 mechanizmów administrowanych przez ARR w 2005 r. do 48 realizowanych w 2006 r. Potwierdzeniem szerokiej działalności prowadzonej przez Agencję było zaangażowanie w 2006 r. środków finansowych na poziomie 1,6 mld zł, przekraczających o blisko 19% wydatki poniesione rok wcześniej. Większość wypłat dotyczyła zakupów interwencyjnych oraz refundacji wywozowych, na które przeznaczono odpowiednio 0,7 mld zł i 0,6 mld zł, realizowanych głównie na rynkach cukru i zbóż. W ramach prowadzonych działań, przekazano do organizacji charytatywnych 77 tys. ton gotowych produktów spożywczych o wartości 162 mln zł, które trafiły do 4 mln potrzebujących osób. Bezpośrednie zaangażowanie Agencji w realizacji programów promocyjnych i informacyjnych służyło zwiększeniu zainteresowania polskimi produktami spożywczymi na rynkach zagranicznych. W działaniach ARR uczestniczyło 478 tys. zarejestrowanych beneficjentów, włączając uczestników systemu kwotowania produkcji mleka.

Rok 2006 był dla Agencji kolejnym okresem wyzwań. W związku ze zmianą rozporządzeń Komisji Europejskiej, podjęto działania mające na celu umożliwienie m.in.: przeprowadzenia procesu restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego, uruchomienia nadzwyczajnych środków wsparcia w sektorze jaj i drobiu, dopłat o charakterze de minimis oraz administrowania mechanizmami związanymi z produkcją biokomponentów i biopaliw.

Przedkładając niniejsze sprawozdanie z przyjemnością informuję, że potwierdzeniem prawidłowości wykonania zadań przez Agencję Rynku Rolnego pełniącą funkcję agencji płatniczej było przyznanie jej przez Ministerstwo Finansów rocznego certyfikatu rachunków Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej za zrealizowane płatności w 2006 roku.

Stanisław Kamiński
Prezes Agencji Rynku Rolnego

I. AGENCJA RYNKU ROLNEGO - AGENCJĄ PŁATNICZĄ UNII EUROPEJSKIEJ

1. Funkcja płatnicza Agencji Rynku Rolnego

Agencja Rynku Rolnego jako akredytowana unijna agencja płatnicza administruje w Polsce mechanizmami Wspólnej Polityki Rolnej oraz mechanizmami finansowanymi z budżetu krajowego.

Agencja realizuje działania na rynkach produktów rolnych i żywnościowych mając na celu stabilizację tych rynków na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. Nr 42, poz. 386 z późn. zm.) oraz statutu Agencji Rynku Rolnego, nadanego rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 102, poz. 1080).

ARR uzyskała pełną i bezwarunkową akredytację oraz status agencji płatniczej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 kwietnia 2004 r. w sprawie ustanowienia Agencji Rynku Rolnego agencją płatniczą (Dz. U. Nr 76, poz. 713) zmienionego rozporządzeniem z dnia 10 października 2006 r. (Dz. U. Nr 186, poz. 1368).

Zakres akredytacji udzielonej Agencji Rynku Rolnego obejmuje realizację następujących zadań w ramach Wspólnej Polityki Rolnej:

- prowadzenie interwencji mającej na celu stabilizację rynków rolnych,
- administrowanie obrotem towarowym z zagranicą, w szczególności w zakresie przyznawania refundacji przy wywozie do państw trzecich,
- administrowanie kwotowaniem produkcji,
- obsługę działań w ramach restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego,
- obsługę działań w zakresie wsparcia rynku w sektorze jaj i drobiu.

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 listopada 2006 r. (Dz. U. Nr 204, poz. 1507) przyznało Agencji Rynku Rolnego (począwszy od 16 października 2006 r.) akredytację w zakresie uruchamiania środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji.

ARR jako agencja płatnicza była odpowiedzialna za wypełnianie trzech podstawowych funkcji:

- **wdrażającej** - w ramach której Agencja odpowiedzialna jest za prawidłową implementację prawodawstwa wspólnotowego w zakresie administrowania mechanizmami WPR, w tym interwencji na rynkach rolnych,
- **płatniczej** - w ramach której ARR zobowiązana jest do realizacji płatności, prowadzenia rachunków bankowych oraz nadzoru i kontroli wydatkowanych środków finansowych zgodnie z wymogami Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji. Właściwa realizacja tej funkcji ma także na celu zapobieganie nadużyciom i przeciwdziałanie oszustwom,
- **informacyjnej** - w ramach której ARR jest instytucją przekazującą informacje między Komisją Europejską a uczestnikami mechanizmów WPR.

W 2006 r. ARR prowadziła działania interwencyjne w ramach administrowania mechanizmami Wspólnej Polityki Rolnej na rynkach: zbóż, mięsa (wołowego, wieprzowego i drobiowego), mleka i przetworów mlecznych, cukru, skrobi, tytoniu, miodu, suszu paszowego, owoców i warzyw, lnu i konopi, produktów przetworzonych (non-aneks I) oraz realizowała programy pomocy żywnościowej, promocyjne i informacyjne.

Listę mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej administrowanych przez Agencję Rynku Rolnego przedstawia Aneks 1.

2. Struktura organizacyjna ARR

Agencją Rynku Rolnego kieruje Prezes ARR przy pomocy Zastępców Prezesa Agencji, dyrektorów komórek organizacyjnych w Centrali i dyrektorów Oddziałów Terenowych. Strukturę organizacyjną Agencji określa Regulamin Organizacyjny Agencji Rynku Rolnego, który reguluje jednolite zasady działalności dla wszystkich jednostek organizacyjnych ARR.

W 2006 r. nastąpiły zmiany kadrowe na stanowisku Prezesa Agencji Rynku Rolnego. Prezes Rady Ministrów 25 września 2006 r. odwołał ze stanowiska Pana Romana Wenerskiego i jednocześnie powierzył Panu Ireneuszowi Jabłońskiemu pełnienie obowiązków Prezesa Agencji Rynku Rolnego.

Z dniem 16 października 2006 r. Panu Stanisławowi Kamińskiemu powierzono pełnienie obowiązków Prezesa Agencji Rynku Rolnego.

Zastępców Prezesa Agencji powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw rynków rolnych. W 2006 r. funkcje Zastępców Prezesa ARR pełnili:

- Waldemar Sochaczewski - od 20.11.2001 r.,
- Stanisław Stańko - od 20.08.2003 r. do 25.10.2006 r.,
- Mariusz Lipiński - od 11.03. 2004 r.,
- Ireneusz Jabłoński - od 13.03.2006 r. do 25.09.2006 r., od 17.10.2006 r.,
- Stanisław Kamiński - od 05.10.2006 r. do 16.10.2006 r.,
- Marcin Wroński - od 25.10. 2006 r.

Zgodnie ze statutem ARR w Centrali Agencji wydzielono następujące pionry, którym przyporządkowano poszczególne biura i zespoły:

1) Organizacyjno-Prawny:

- Zespół Koordynacji,
- Biuro Prawne,
- Biuro Zarządzania Zasobami Ludzkimi,
- Biuro Informacji,

2) Kontrolny:

- Biuro Audytu Wewnętrznego,
- Biuro Kontroli Technicznych,
- Zespół Kontroli Wewnętrznej,

3) Finansowo-Administracyjny:

- Biuro Finansowo-Księgowe,
- Biuro Teleinformatyki,
- Biuro Administracyjne,

4) Analiz i Interwencji:

- Biuro Produktów Roślinnych,
- Biuro Mleka,

- Biuro Produktów Zwierzęcych i Biopaliw,
- Biuro Cukru,
- Biuro Analiz i Programowania,

5) Współpracy Europejskiej i Obrotu Towarowego z Zagranicą:

- Biuro Współpracy Europejskiej,
- Biuro Administrowania Obrotem Towarowym z Zagranicą,
- Biuro Promocji i Pomocy Żywnościowej,

6) Kwotowania i innych mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej lub mechanizmów krajowych:

- Biuro Kwotowania Produkcji Mleka.

W skład Agencji wchodzi 16 Oddziałów Terenowych o zasięgu terytorialnym obejmującym obszar jednego województwa. Siedzibami OT ARR są: Wrocław, Bydgoszcz, Lublin, Gorzów Wielkopolski, Łódź, Kraków, Warszawa, Opole, Rzeszów, Białystok, Gdynia, Katowice, Kielce, Olsztyn, Poznań, Szczecin. Schemat organizacyjny Agencji Rynku Rolnego przedstawia Aneks 2 (wg stanu na 31.12.2006 r.).

W skład struktury organizacyjnej Oddziału Terenowego ARR wchodzi:

- Sekcja Interwencji,
- Sekcja Kwotowania Produkcji Mleka,
- Sekcja Finansowo-Księgowa,
- Sekcja Informacji,
- Sekcja Administracji,
- Sekcja Kontroli Technicznych,
- Stanowisko ds. Teleinformatyki,
- Stanowisko ds. Obsługi Prawnej.

W imieniu Prezesa ARR w ramach udzielonych pełnomocnictw rolę pracodawcy w Oddziałach Terenowych pełnią dyrektorzy OT. Schemat organizacyjny OT Agencji Rynku Rolnego przedstawia Aneks 3 (wg stanu na 31.12.2006 r.).

II. DZIAŁANIA ARR PROWADZONE W RAMACH WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ

Zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych oraz statutem ARR (załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 kwietnia 2004 r.) w 2006 r. ARR jako agencja płatnicza administrowała w Polsce mechanizmami Wspólnej Polityki Rolnej, prowadząc działania stabilizujące sytuację na rynkach produktów rolnych i żywnościowych. Stosowano programy interwencyjne w przypadkach określonych w prawodawstwie unijnym i krajowym bądź na polecenie Komisji Europejskiej, która uruchamiała je po przeanalizowaniu sytuacji na unijnych rynkach rolnych.

W 2006 r. administrowano mechanizmami, na które było zapotrzebowanie ze strony beneficjentów na poszczególnych rynkach. Agencja swoją działalnością obejmowała ponad 20 grup towarowych, będąc przygotowaną do administrowania 63 mechanizmami Wspólnej Polityki Rolnej, realizowanymi poprzez:

- interwencyjny zakup i sprzedaż produktów rolnych i ich przetworów (zboża, masło, cukier),
- regulacje obrotu towarowego z zagranicą, w tym: wydawanie pozwoleń na przywóz i wywóz oraz wypłacanie refundacji wywozowych (na rynkach: zbóż, mięsa, mleka, cukru, skrobi ziemniaczanej, owoców i warzyw oraz produktów przetworzonych non-aneks I),
- dopłaty do prywatnego przechowywania produktów (masła i serów),
- wsparcie popytu wewnętrznego poprzez stosowanie dopłat do produkcji (skrobi, suszu paszowego), określonych sposobów przetwórstwa (cukru, skrobi, słomy lnianej i konopnej, masła), spożycia mleka i przetworów mlecznych oraz do zakupu masła przez instytucje i organizacje niedochodowe,
- wsparcie działań pomocowych, promocyjnych i informacyjnych,
- systemy kwotowania produkcji wybranych produktów (mleko, skrobia ziemniaczana).

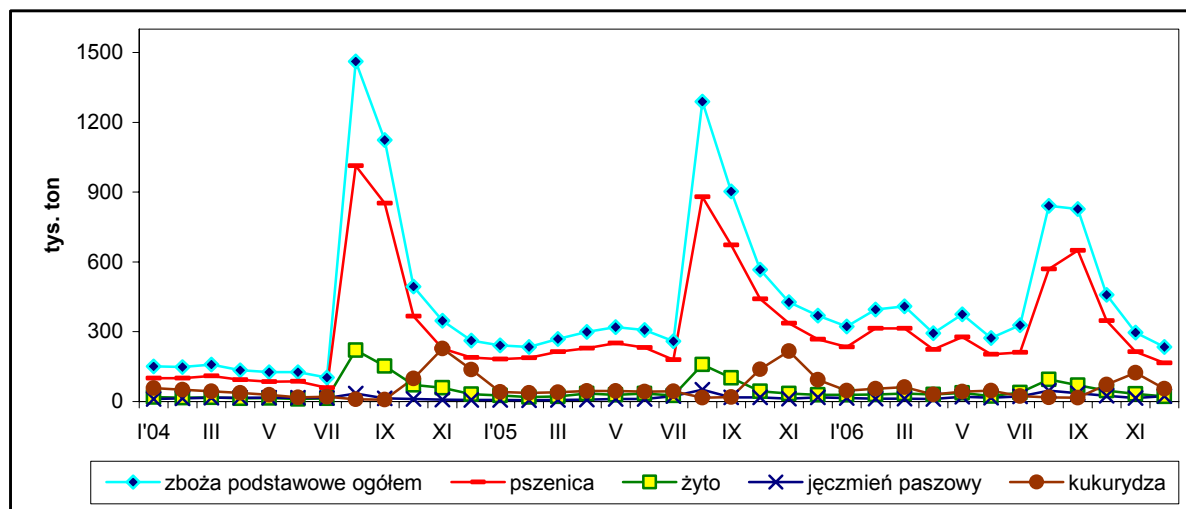
1. Działania interwencyjne na rynku rolno-żywnościowym

1.1. Rynek zbóż

W I półroczu 2006 r. rynek zbóż kształtował się pod wpływem przewagi podaży nad popytem. Wynikało to z wysokich zbiorów w 2005 r., które wyniosły 26,9 mln ton oraz dużych zapasów początkowych w sezonie 2005/06 (4,4 mln ton). Zasoby zbóż przewyższały krajowe zapotrzebowanie na ziarno, wynoszące 27,1 mln ton. W II półroczu 2006 r. sytuacja podaży-popytu na rynku zbóż uległa diametralnej zmianie, zwłaszcza w wyniku głębokiego spadku zbiorów w 2006 r. Wyniosły one 21,8 mln ton i były o 19,1% niższe niż w 2005 r. Produkcja pszenicy ukształtowała się na poziomie 7,1 mln ton, a żyta 2,6 mln ton i była niższa niż przed rokiem odpowiednio o 19,5% i 23,0%. Największy spadek produkcji dotyczył kukurydzy, której zebrano blisko 1,3 mln ton, tj. o 35,2% mniej niż rok temu. Zapotrzebowanie krajowe na ziarno zbóż w sezonie 2006/07 oszacowano na poziomie zbliżonym do poprzedniego sezonu, tj. 27 mln ton.

W I półroczu 2006 r. dostawy do skupu zbóż ogółem wyniosły 2,9 mln ton (w tym: 1,8 mln ton pszenicy i 0,3 mln ton żyta), tj. o 17% więcej niż w tym samym okresie poprzedniego roku. Ze względu na niskie zbiory w II półroczu 2006 r. skupiono 4,3 mln ton zbóż ogółem (w tym: 2,7 mln ton pszenicy i 0,5 mln ton żyta), tj. o 19% mniej niż w porównywalnym okresie 2005 r.

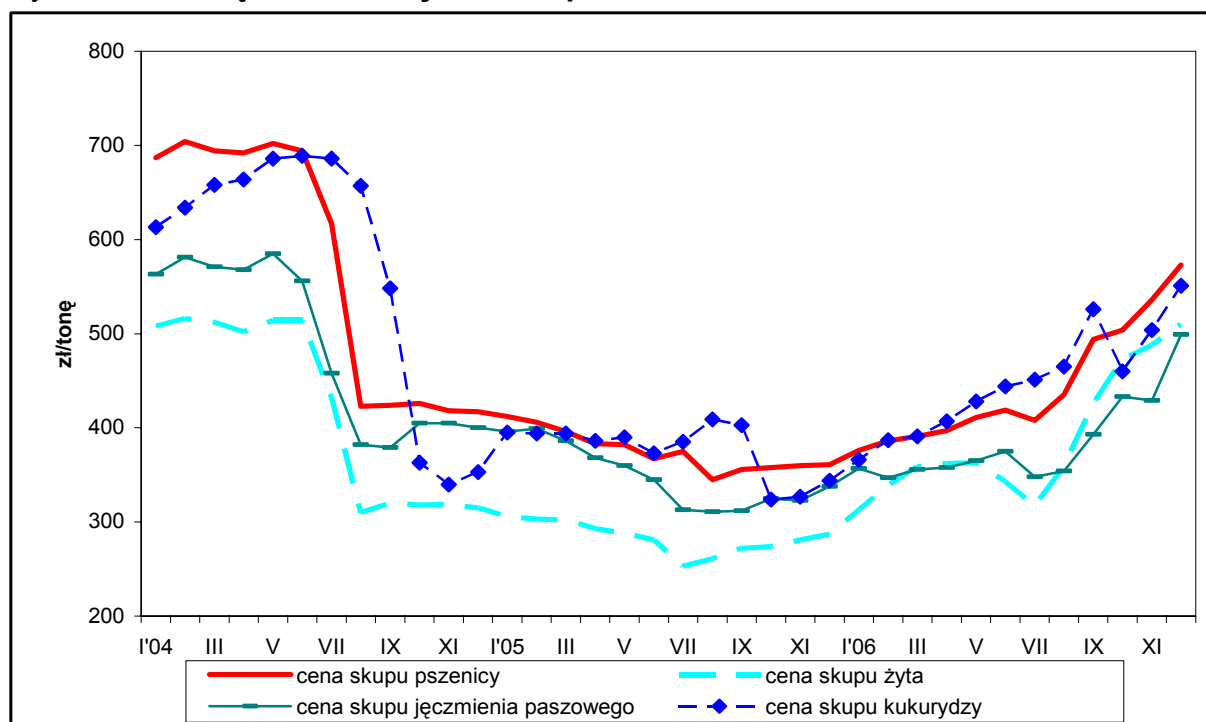
Wykres 1. Miesięczny skup zbóż w Polsce w latach 2004-2006

Źródło: na podstawie danych GUS

W I półroczu 2006 r. (wg danych GUS) ceny skupu zbóż stopniowo wzrastały, początkowo (styczeń-luty) tempo wzrostu cen było znaczące (3-9%), a w kolejnych miesiącach uległo spowolnieniu. W czerwcu 2006 r. przeciętna cena żyta ukształtowała się na poziomie 343 zł/tonę i była o blisko 22% wyższa niż w czerwcu 2005 r. Cena skupu pszenicy wynosiła średnio 419 zł/tonę i była o 14% wyższa niż przed rokiem. Jęczmień ogółem kosztował 388 zł/tonę, a jęczmień paszowy 375 zł/tonę, tj. odpowiednio o 5% i 9% więcej niż w czerwcu 2005 r. Pod koniec sezonu 2005/2006 przeciętne ceny pszenicy konsumpcyjnej w UE oscylowały w granicach 117-119 €/tonę, jęczmienia 107-110 €/tonę, a kukurydzy 120-125 €/tonę. Były one o 10-15% wyższe niż w Polsce. Zmniejszający się poziom zapasów końcowych powodował stopniowy wzrost cen zbóż na giełdowych rynkach zagranicznych. W czerwcu 2006 r. na giełdzie w USA za pszenicę HRW Nr 2 płacono przeciętnie 183 USD/tonę, a za pszenicę SRW Nr 2 140 USD/tonę.

Wykres 2. Miesięczne zmiany cen skupu zbóż w latach 2004-2006

Źródło: na podstawie danych GUS

Niska podaż zbóż do skupu w okresie zbiorów skutkowała wzrostem ich cen już od sierpnia 2006 r. Największy skok cenowy (o 11-19% w ciągu miesiąca) wystąpił we wrześniu 2006 r., a w kolejnych miesiącach tempo wzrostu cen malało. Żyto w grudniu 2006 r. kosztowało średnio w skupie 510 zł/tonę i było o 78% droższe

niż przed rokiem. Cena pszenicy wzrosła do poziomu 573 zł/tonę i była o 59% wyższa w porównaniu z grudniem 2005 r. W tym czasie jęczmień ogółem kosztował 503 zł/tonę, a jęczmień paszowy 499 zł/tonę. Ceny tych zbóż były odpowiednio o 36% i 47% wyższe niż przed rokiem. Duży popyt na ziarno powodował również wzrost cen na krajowych giełdach towarowych. Najbardziej poszukiwane było ziarno konsumpcyjne, zwłaszcza pszenica i żyto. W końcu 2006 r. ceny zbóż kształtowały się na relatywnie wysokim poziomie. Za pszenicę konsumpcyjną płacono średnio 657 zł/tonę, a za żyto 633 zł/tonę.

Podobna sytuacja występowała również w innych krajach członkowskich UE. W grudniu 2006 r. przeciętna cena skupu pszenicy konsumpcyjnej w UE kształtowała się na poziomie 146-149 €/tonę, a kukurydzy 142-151 €/tonę. Jęczmień w skupie kosztował 134-137 €/tonę. Na giełdach w USA ceny pszenicy były zbliżone do notowań europejskich. Pszenica HRW Nr 2 kosztowała 210 USD/tonę. Za pszenicę SRW Nr 2 płacono 190 USD/tonę.

Według danych Ministerstwa Finansów w I półroczu 2006 r. eksport ziarna zbóż wyniósł 361 tys. ton (w tym: 141 tys. ton pszenicy oraz 167 tys. ton kukurydzy). W okresie styczeń-czerwiec 2006 r. przywieziono do kraju 182 tys. ton ziarna, z czego 75% stanowiły zboża chlebne. W II półroczu 2006 r. przywieziono do kraju 763 tys. ton ziarna (w tym: 472 tys. ton pszenicy, 187 tys. ton kukurydzy, 87 tys. ton jęczmienia i 13 tys. ton żyta). Poziom importu był 4,4-krotnie większy niż w porównywalnym okresie 2005 r. Jednocześnie wywieziono w tym okresie z Polski 814 tys. ton ziarna, głównie pszenicy, jęczmienia i kukurydzy, tj. o ponad 25% mniej niż przed rokiem.

* * *

Na rynku zbóż w 2006 r. ARR prowadziła:

- a) interwencyjny zakup i sprzedaż zbóż,
- b) wypłaty refundacji wywozowych do zbóż i produktów zbożowych.

Celem interwencyjnego zakupu i sprzedaży zbóż była stabilizacja rynku poprzez skup nadwyżek z rynku oraz sprzedaż zbóż zgromadzonych w magazynach interwencyjnych. Refundacje wywozowe były udzielane eksporterom zbóż i przetworów zbożowych w celu podniesienia konkurencyjności towarów unijnych na rynku międzynarodowym.

1.1.1. Zakup interwencyjny zbóż

W 2006 r. zakupem interwencyjnym objęto trzy rodzaje zbóż, tj.: pszenicę, kukurydzę i jęczmień, które spełniały minimalne wymagania ilościowe i jakościowe. Ilość oferowanych zbóż jednego rodzaju nie mogła być mniejsza niż:

- 80 ton w przypadku zakupu zbóż na zapasy interwencyjne z dostawą do magazynu interwencyjnego,
- 500 ton w przypadku zakupu zbóż na zapasy interwencyjne w miejscu przechowywania.

Cena interwencyjna w wysokości 101,31 €/tonę obowiązywała dla wszystkich rodzajów zbóż objętych zakupem interwencyjnym. Podlegała ona comiesięcznemu podwyższeniu o 0,46 €/tonę w listopadzie do maksymalnie 3,22 €/tonę w maju, czerwcu i lipcu, w zależności od miesiąca, w którym nastąpiła pierwsza dostawa zbóż do magazynu interwencyjnego. Cena ta ulegała zmianie w zależności od faktycznej jakości dostarczonych zbóż.

Od 1 listopada 2005 r. do 31 maja 2006 r. Agencja przyjmowała oferty od przedsiębiorców, a następnie zawierała umowy na interwencyjny zakup zbóż ze zbiorów 2005 r. Dostawy zbóż do magazynów mogły być realizowane do 31 lipca 2006 r. Przejęcie przez ARR zbóż dostarczonych do magazynów interwencyjnych następowało m.in. pod warunkiem, że jakość dostarczonego zboża w odniesieniu do fizycznych parametrów jakościowych zbóż oraz wyniki oceny technologicznych parametrów jakościowych pszenicy spełniały minimalne wymagania określone przez Agencję.

W związku z wejściem w życie w roku gospodarczym 2005/2006 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1068/2005 z 6 lipca 2005 r., na zapasy interwencyjne mogły być przejęte zboża, które spełniały normy dotyczące zawartości substancji skażających, w tym m.in. mikotoksyn, określone w prawodawstwie wspólnotowym.

Na podstawie wyników przeprowadzonej analizy ryzyka w roku gospodarczym 2005/2006 zidentyfikowano wysokie zagrożenie przekroczenia dopuszczalnych poziomów zawartości kadmu w ziarnie pszenicy pochodzącej z województw: śląskiego, łódzkiego i świętokrzyskiego. W związku z tym ziarno pszenicy oferowane

do zakupu interwencyjnego ze zbiorów 2005 r., pochodzące z ww. województw, podlegało obowiązkowemu badaniu na zawartość kadmu.

Ze zbiorów w 2005 r., dostarczanych do interwencji od 1 listopada 2005 r., przejęto na zapasy interwencyjne 711,2 tys. ton zbóż z przejęciem w magazynie interwencyjnym, z tego: 492,6 tys. ton pszenicy, 97,7 tys. ton kukurydzy i 120,9 tys. ton jęczmienia.

W 2006 r. Agencja przejęła na zapasy interwencyjne 485,4 tys. ton zbóż, z tego: 305,3 tys. ton pszenicy, 101,8 tys. ton jęczmienia oraz 78,3 tys. ton kukurydzy (tabela 1).

**Tabela 1. Ilości zbóż przejęte na zapasy interwencyjne w 2006 r. wg OT ARR*
(w tonach)**

Lp.	OT ARR	Pszenica	Jęczmień	Kukurydza	Razem
1.	Białystok	0	346	0	346
2.	Bydgoszcz	37 852	9 279	0	47 131
3.	Gdynia	50 418	4 196	0	54 614
4.	Gorzów	8 235	3 976	4 429	16 640
5.	Katowice	1 384	0	3 199	4 583
6.	Kielce	0	240	458	698
7.	Kraków	0	813	230	1 043
8.	Lublin	5 549	2 247	179	7 975
9.	Łódź	659	921	3 185	4 765
10.	Olsztyn	42 573	3 536	0	46 109
11.	Opole	18 940	6 788	28 297	54 025
12.	Poznań	20 381	26 948	5 552	52 881
13.	Rzeszów	1 226	301	6 565	8 092
14.	Szczecin	100 467	26 057	0	126 524
15.	Warszawa	7 366	2 083	0	9 449
16.	Wrocław	10 316	14 042	26 205	50 563
Ogółem		305 366	101 773	78 299	485 438

* zboża przejęte ze zbiorów 2005 r. w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 31 lipca 2006 r.

Wydatki na zakupy interwencyjne zbóż w 2006 r. (ze zbiorów 2005 r.) wyniosły 281 204 tys. zł.

W 2006 r. Agencja była przygotowana do prowadzenia zakupu zbóż z nowych zbiorów 2006 r. Jednak, z uwagi na istniejącą sytuację rynkową, od 1 listopada do 31 grudnia 2006 r. nie wpłynęła do ARR żadna oferta dotycząca zakupu interwencyjnego zbóż.

1.1.2. Sprzedaż interwencyjna zbóż

W ramach przetargów ogłaszanych i rozstrzyganych przez KE w 2006 r. Agencja prowadziła sprzedaż zbóż z zapasów interwencyjnych. Stałymi przetargami na sprzedaż objęto 1 653 tys. ton zbóż z polskich zapasów interwencyjnych, z tego: 1 236 tys. ton pszenicy, 211 tys. ton kukurydzy i 206 tys. ton jęczmienia. W ramach stałych przetargów odbywały się przetargi częściowe, rozstrzygane przez KE.

Sprzedaż zbóż z przeznaczeniem na wywóz do niektórych krajów trzecich

- pszenica

Zgodnie z rozporządzeniami Komisji (WE): nr 1061/2005 z dnia 6 lipca 2005 r. (z późn. zm.) i nr 990/2006 z dnia 30 czerwca 2006 r. zaoferowano do sprzedaży w 2006 r. 742 tys. ton pszenicy z przeznaczeniem na wywóz do niektórych krajów trzecich. W wyniku rozstrzygnięcia przetargów częściowych w 2006 r. zawarto umowy na sprzedaż z zapasów interwencyjnych 453 tys. ton pszenicy do niektórych krajów trzecich po cenie od 97,82 do 122,03 €/tonę.

- jęczmień

Na mocy rozporządzeń Komisji (WE): nr 1383/2005 z dnia 24 sierpnia 2005 r. (z późn. zm.) i nr 990/2006 z dnia 30 czerwca 2006 r. wystawiono do sprzedaży 164 tys. ton jęczmienia z polskich zapasów interwencyjnych z przeznaczeniem na wywóz do niektórych krajów trzecich.

Agencja zawarła umowy na sprzedaż 100 tys. ton jęczmienia w cenie od 96,02 do 101,11 €/tonę.

Sprzedaż zbóż z przeznaczeniem na rynek Wspólnoty

- pszenica

Na podstawie rozporządzeń Komisji (WE) nr 835 /2006 z dnia 6 czerwca 2006 r. (z późn. zm.) oraz nr 1483/2006 z dnia 6 października 2006 r. (z późn. zm.) zostały otwarte przetargi na sprzedaż 294 tys. ton pszenicy z polskich zapasów

interwencyjnych na rynek Wspólnoty. W wyniku rozstrzygnięcia przetargów częściowych w ramach tych rozporządzeń zawarto umowy na sprzedaż z zapasów interwencyjnych 184 tys. ton pszenicy w cenie od 105,11 do 166,30 €/tonę.

- jęczmień

Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1483/2006 z dnia 6 października 2006 r. (z późn. zm.) został otwarty przetarg na sprzedaż 42 tys. ton jęczmienia z polskich zapasów interwencyjnych na rynek Wspólnoty. W 2006 r. zawarto umowy na sprzedaż 42 tys. ton jęczmienia w cenie od 135,40 do 149,06 €/tonę.

- kukurydza

Na podstawie rozporządzenia Komisji (WE) nr 1164/2005 z dnia 19 lipca 2005 r. (z późn. zm.) zaoferowano w 2006 r. do sprzedaży 211 tys. ton kukurydzy.

W 2006 r. zawarto umowy na sprzedaż 211 tys. ton kukurydzy w cenie od 103,52 do 117,26 €/tonę.

Sprzedaż pszenicy w celu przetworzenia na mąkę

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1482/2006 z dnia 6 października 2006 r. uruchomiło sprzedaż 200 tys. ton pszenicy z polskich zapasów interwencyjnych w celu przetworzenia jej na mąkę na terenie Wspólnoty.

Agencja zawarła umowy na sprzedaż 200 tys. ton pszenicy w cenie od 150,00 do 165,07 €/tonę w celu przetworzenia na mąkę.

Tabela 2. Ilości sprzedanych zbóż z zapasów interwencyjnych wynikające z umów zawartych w 2006 r. wg OT ARR (w tonach)

Lp.	OT ARR	Pszenica	Jęczmień	Kukurydza	Razem
1.	Białystok	8 446	346	-	8 792
2.	Bydgoszcz	122 525	12 966	1 654	137 145
3.	Gdynia	147 391	8 741	-	156 132
4.	Gorzów Wlkp.	44 355	10 228	11 691	66 274
5.	Katowice	18 327	-	7 042	25 369
6.	Kielce	23 018	495	578	24 091
7.	Kraków	-	813	230	1 043
8.	Lublin	19 947	7 419	1 333	28 699
9.	Łódź	3 040	920	18 725	22 685
10.	Olsztyn	112 863	6 204	-	119 067

Lp.	OT ARR	Pszenica	Jęczmień	Kukurydza	Razem
11.	Opole	60 151	11 514	95 655	167 320
12.	Poznań	47 908	30 319	5 827	84 054
13.	Rzeszów	4 333	301	15 015	19 649
14.	Szczecin	123 599	33 159	-	156 758
15.	Warszawa	80 150	2 083	1 745	83 978
16.	Wrocław	21 202	16 054	51 189	88 445
Ogółem		837 255	141 562	210 684	1 189 501

W 2006 r. zawarto umowy na sprzedaż z zapasów interwencyjnych 1 189,5 tys. ton zbóż, w tym 837,3 tys. ton pszenicy. Z ilości zbóż objętej umowami na interwencyjną sprzedaż w 2006 r. faktycznie wydano z magazynów 1 041 tys. ton zbóż, z tego: 738 tys. ton pszenicy, 210 tys. ton kukurydzy i 93 tys. ton jęczmienia.

W ramach programu „Dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności Unii Europejskiej”, Agencja wydała z magazynów 85,6 tys. ton pszenicy w ramach programu pomocy na rok budżetowy 2006 (zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1819/2005 z dnia 8 listopada 2005 r.) oraz 2,4 tys. ton pszenicy (na podstawie rozporządzenia Komisji (WE) nr 1539/2006 z dnia 13 października 2006 r.).

Tabela 3. Ilości wydanej pszenicy na pomoc żywnościową w 2006 r. wg OT ARR

Lp.	OT ARR	Liczba umów	Ilości umowne (tony)
1.	Gdynia	8	27 425
2.	Gorzów Wlkp.	6	12 264
3.	Lublin	3	4 433
4.	Olsztyn	5	19 835
5.	Opole	1	450
6.	Poznań	5	2 490
7.	Szczecin	6	20 372
8.	Wrocław	1	716
Ogółem		35	87 985

Łącznie w 2006 r. Agencja wydała z magazynów 88 tys. ton pszenicy w ramach udzielenia pomocy żywnościowej dla najuboższej ludności UE. Przychody ze sprzedaży (netto) pszenicy przeznaczonej na pomoc dla najuboższej ludności wyniosły w 2006 r. 34 941 tys. zł.

1.1.3. Przechowywanie zbóż

Zboża zakupione interwencyjnie były przechowywane w magazynach autoryzowanych przez ARR. W celu zabezpieczenia powierzchni przechowalniczej pod zboża zakupione ze zbiorów 2005 r. umożliwiono przedsiębiorcom składanie ofert na świadczenie usług przechowalniczych w roku gospodarczym 2005/2006.

Przedsiębiorstwa te musiały dysponować obiektami przechowalniczymi, posiadającymi bezterminowe świadectwa, przyznawanymi na podstawie wyników kontroli autoryzacyjnych.

W zależności od zapotrzebowania na powierzchnię przechowalniczą, Agencja dokonywała wyboru magazynów autoryzowanych, z którymi zawierała umowy na przechowywanie zbóż. Przedsiębiorstwa przechowujące zboże na rzecz ARR zobowiązane były do prowadzenia wymaganej przez Agencję dokumentacji oraz złożenia zabezpieczenia finansowego.

ARR przynajmniej raz w roku gospodarczym przeprowadziła w każdym magazynie interwencyjnym kontrolę fizyczną zapasów interwencyjnych zbóż.

W 2006 r. Agencja zawarła z przedsiębiorcami 45 umów na przechowywanie 284,4 tys. ton zbóż.

Tabela 4. Umowy na przechowywanie zbóż wg OT ARR w 2006 r. (stan na 31.12. 2006 r.)

Lp.	OT ARR	Liczba podpisanych umów	Umowna pojemność pomieszczeń magazynowych (tony)
1.	Białystok	1	1 440
2.	Bydgoszcz	3	12 633
3.	Gdynia	5	61 676
4.	Gorzów Wlkp.	2	5 734
5.	Katowice	1	6 000
6.	Kraków	1	700
7.	Lublin	4	1 897
8.	Łódź	2	22 850
9.	Olsztyn	7	22 052
10.	Opole	3	24 710
11.	Poznań	6	29 660
12.	Rzeszów	1	6 560
13.	Szczecin	5	70 353
14.	Warszawa	2	1 350
15.	Wrocław	2	16 810
Ogółem		45	284 425

Przy przyjmowaniu ofert preferowani byli ci przedsiębiorcy, którzy oferowali stawki za świadczenie usług przechowalniczych za zboże zebrane ze zbiorów 2005 r. zbliżone do poniższych stawek netto, nie wyższe niż:

- 10,20 zł/tonę - stawka za przyjęcie,
- 6,50 zł/tono/miesiąc - stawka za przechowywanie,
- 8,60 zł/tonę - stawka za wydanie.

W roku gospodarczym 2006/2007 Agencja wprowadziła zmiany w warunkach umożliwiających przedsiębiorstwom świadczenie usług przechowalniczych na rzecz ARR, które obejmowały m.in.:

- 1) zmianę poziomu maksymalnych stawek za świadczenie usług przechowalniczych, które w sezonie 2006/2007 wynoszą:
 - 8,80 zł/tonę - stawka za przyjęcie,
 - 6,50 zł/tono/miesiąc - stawka za przechowywanie,
 - 7,40 zł/tonę - stawka za wydanie,
- 2) obniżenie wysokości wymaganego od przedsiębiorstwa przechowalniczego zabezpieczenia należytego wykonania umowy na przechowywanie zbóż z 90 €/tonę w sezonie 2005/2006 do 70 €/tonę w sezonie 2006/2007.

Z tytułu przechowywania zbóż w 2006 r. Agencja wydatkowała 93 232 tys. zł. Ponadto ARR zwróciła 10 595 tys. zł kosztów związanych z transportem zbóż (przy zakupie z dostawą do magazynów interwencyjnych i przy sprzedaży pszenicy i jęczmienia na wywóz do krajów trzecich).

Z tytułu interwencyjnego zakupu zbóż, ich przechowywania i transportu ARR wydatkowała 385 031 tys. zł.

1.1.4. Refundacje wywozowe

W 2006 r. Agencja wypłaciła 1 323 tys. zł refundacji wywozowych do 56 tys. ton zbóż i produktów zbożowych, z tego:

- 1 133 tys. zł do 53,7 tys. ton pszenicy, która była eksportowana na podstawie pozwoleń wystawionych przez agencje lub właściwe instytucje innych państw członkowskich UE,
- 116 tys. zł do 643 ton syropu cukrowego,

- 53 tys. zł do 1,6 tys. ton mąki,
- 21 tys. zł do 114 ton kasz.

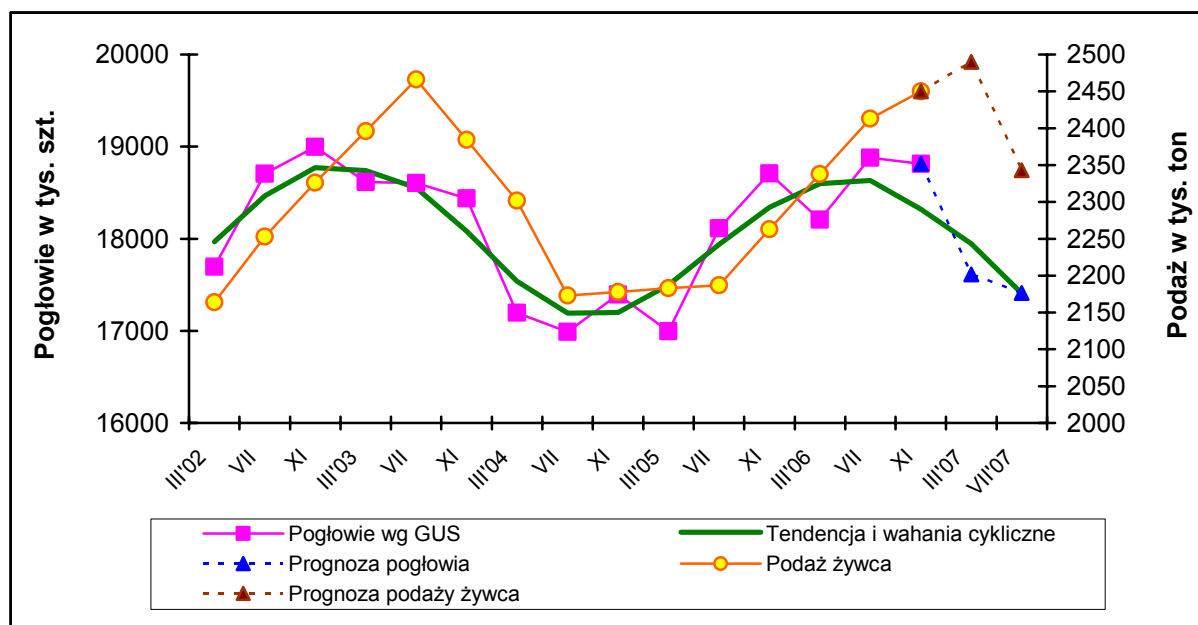
W 2006 r. zakupiono 485,4 tys. ton zbóż, w tym 305,3 tys. ton pszenicy, a zawarto umowy na sprzedaż 1 189,5 tys. ton zbóż, w tym 837,3 tys. ton pszenicy. Łączne wsparcie finansowe na rynku zbóż w 2006 r. wyniosło 386 354 tys. zł.

1.2. Rynek mięsa

1.2.1. Wieprzowina

W 2006 r. rynek wieprzowiny kształtował się pod wpływem rosnącej produkcji żywca rzeźnego. Stado trzody chlewnej było znacznie większe niż w 2005 r., zwłaszcza dynamika wzrostu pogłowia tuczników utrzymywała się na wysokim poziomie. Według danych GUS w marcu 2006 r. pogłowie trzody chlewnej liczyło 18,2 mln szt. (o 7,1% więcej niż rok wcześniej), a w listopadzie 18,8 mln szt.

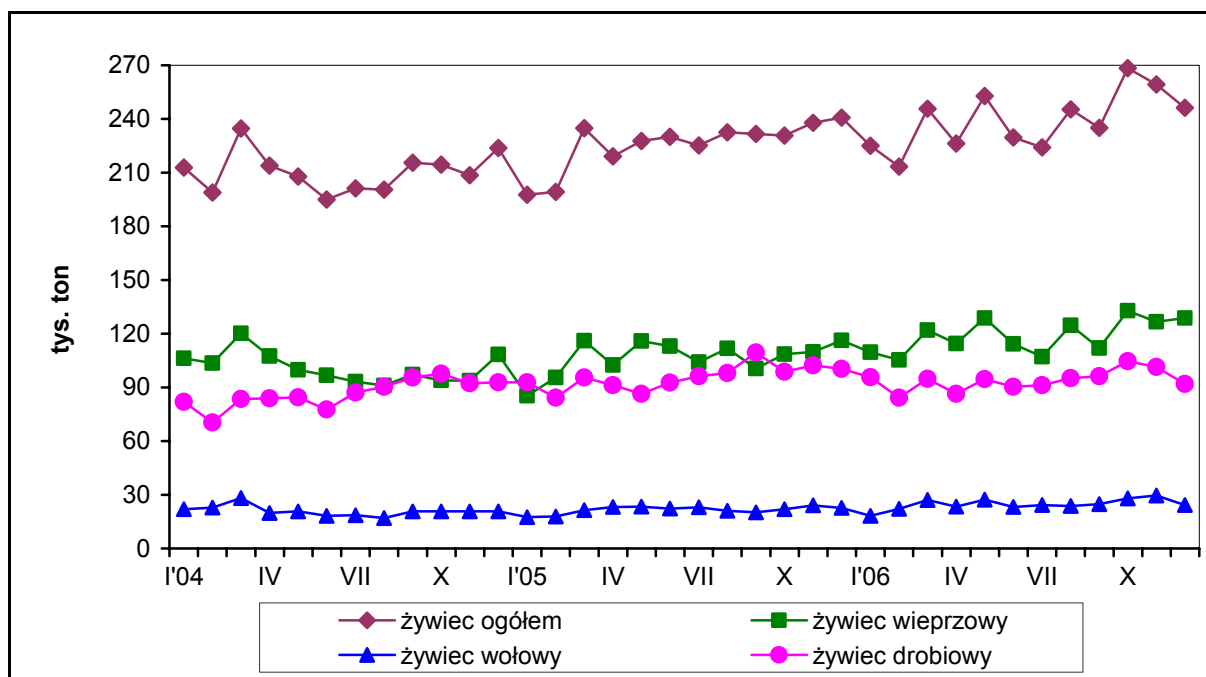
Wykres 3. Pogłowie trzody chlewnej i podaż żywca wieprzowego w Polsce w latach 2002-2006 i prognoza na I półrocze 2007 r.

Źródło: na podstawie danych GUS i obliczeń własnych

Na skutek utrzymującej się przez cały 2006 r. wysokiej podaży tuczników, produkcja żywca wieprzowego osiągnęła szczytowy w tym cyklu poziom i według danych wstępnych GUS wyniosła 2 774 tys. ton (wagi żywej). Wzrost produkcji znalazł odzwierciedlenie w skupie, który wg GUS ukształtował się na poziomie 2 179 tys. ton. Produkcja żywca była o 9% większa, a skup o 12% wyższy w stosunku do poprzedniego roku.

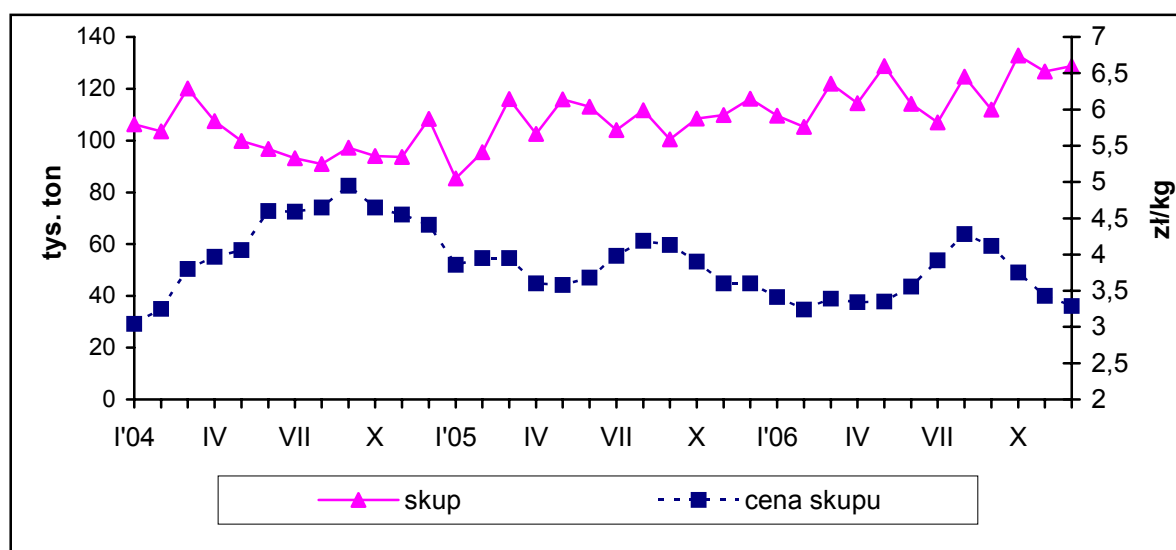
Wykres 4. Miesięczny skup żywca rzeźnego w wadze żywej w latach 2004–2006

Źródło: na podstawie danych GUS

W wyniku szybszego wzrostu podaży niż popytu na wieprzowinę, ceny skupu trzody chlewnej w ciągu 2006 r. obniżyły się. W grudniu 2006 r. wynosiły przeciętnie 3,29 zł/kg, wobec 3,60 zł/kg w grudniu poprzedniego roku. Średnio w 2006 r. cena skupu wieprzowiny ukształtowała się na poziomie 3,56 zł/kg, tj. o 7% niższym niż rok wcześniej.

Wykres 5. Miesięczny skup i ceny skupu żywca wieprzowego w latach 2004-2006

Źródło: na podstawie danych GUS

W mniejszym stopniu niż ceny skupu żywca obniżyły się ceny detaliczne mięsa wieprzowego. W 2006 r. były one przeciętnie o 3% niższe niż w roku poprzednim. Obniżenie cen detalicznych spowodowało wzrost spożycia krajowego. Ocenia się, że w całym 2006 r. spożycie bilansowe wieprzowiny było o 6% większe niż rok wcześniej i wyniosło wg szacunków IERiGŻ 41,5 kg na mieszkańca wobec 39 kg w 2005 r.

W wyniku spadku cen skupu żywca, przy wysokich (zwłaszcza w II półroczu 2006 r.) cenach zbóż, nastąpiło znaczne pogorszenie opłacalności chowu trzody chlewnej. W grudniu relacje cen żywiec : zboża w przypadku żyta ukształtowały się jak 6,1:1 wobec 10,9:1 przed rokiem, a w przypadku jęczmienia jak 5,5:1 wobec 8,8:1 w stosunku do grudnia 2005 r.

Duża nadwyżka krajowej podaży wieprzowiny i spadek cen skupu zwiększyły konkurencyjność tego mięsa na rynkach europejskich, sprzyjając wzrostowi jego eksportu, głównie do krajów UE. W 2006 r. najniższą roczną cenę referencyjną notowano w Danii, ale okresowo cena w Polsce była niższa nawet od duńskiej. Średnio w roku kształtowała się ona na poziomie 129,00 €/100 kg wobec 128,25 €/100 kg w Danii i 145,34 €/100 kg w całej Unii. W efekcie w 2006 r. eksport wieprzowiny w ekwiwalencie mięsa wzrósł w porównaniu do 2005 r. o 48% i wyniósł 360 tys. ton (dane wstępne GUS). Eksport surowego mięsa wieprzowego wyniósł

226 tys. ton, tj. o 43% więcej niż w 2005 r. Spośród krajów UE głównymi odbiorcami mięsa wieprzowego były Czechy, Niemcy i Litwa, a poza UE - Białoruś i Rumunia. Żywej trzody chlewnej najwięcej eksportowano do Rosji i na Węgry.

W 2006 r. do Polski przywieziono 182 tys. ton wieprzowiny (w ekwiwalencie mięsa), tj. o 6% mniej niż rok wcześniej. W strukturze importu 89% stanowiło surowe mięso, sprowadzane niemal wyłącznie z krajów Wspólnoty.

Refundacje wywozowe do wieprzowiny

Działania Agencji na rynku wieprzowiny w 2006 r. dotyczyły wyłącznie realizacji wypłat refundacji wywozowych przy eksporcie przetworów wieprzowych do krajów trzecich. Z uwagi na korzystny poziom cen na tym rynku we Wspólnocie, inne mechanizmy interwencyjne (dopłaty do prywatnego przechowywania, dopłaty do wywozu półtuszy wieprzowych) nie zostały przez KE uruchomione.

Przedsiębiorcy dokonali wywozu przetworów, głównie do Stanów Zjednoczonych, Azerbejdżanu i Rosji, uzyskując następujące dopłaty:

- 8 449 tys. zł do 7,4 tys. ton podrobów jadalnych,
- 439 tys. zł do 0,6 tys. ton konserw wieprzowych,
- 343 tys. zł do 0,6 tys. ton kielbas.

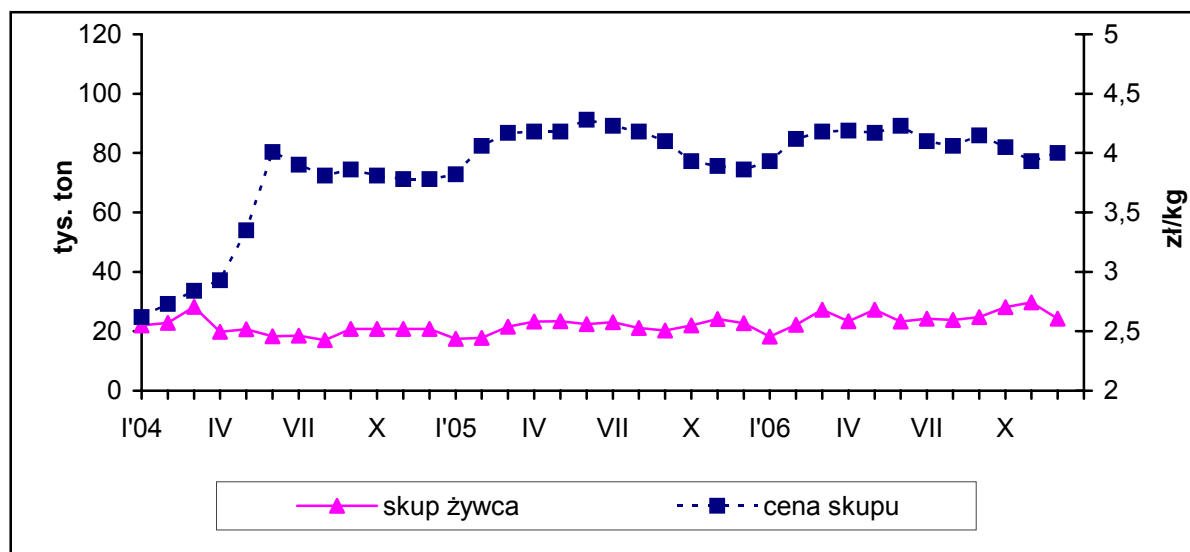
W 2006 r. wypłacono 9 231 tys. zł refundacji wywozowych do 8,6 tys. ton przetworów wieprzowych.

1.2.2. Wołowina i cielęcina

Według danych GUS na koniec 2006 r. stado bydła liczyło łącznie 5,3 mln szt., tj. o 1,9% mniej niż przed rokiem, chociaż o 1,6% więcej niż 2 lata temu.

Produkcja żywca wołowego w 2006 r. wyniosła 689 tys. ton wagi żywej (wg wstępnych danych GUS), natomiast cielęcego 63 tys. ton i była odpowiednio o 15,1% i o 2,3% większa niż rok wcześniej. Skup żywca wołowego wyniósł 607 tys. ton, a cielęcego 17 tys. ton, tj. odpowiednio o 24% i 4% więcej niż w 2005 r.

Wykres 6. Miesięczny skup i ceny skupu żywca wołowego w latach 2004-2006

Źródło: na podstawie danych GUS

Ceny skupu żywca wołowego w 2006 r. ulegały niewielkim wahaniom, ale średnio ukształtowały się na poziomie zbliżonym do poprzedniego roku i wyniosły 4,04 zł/kg. Za młode bydło płacono przeciętnie 4,45 zł/kg, tj. o 1,8% więcej niż w 2005 r.

Stabilizacja cen skupu bydła w 2006 r. przełożyła się na znacznie niższą niż w poprzednim roku podwyżkę cen detalicznych mięsa, która w stosunku do 2005 r. wyniosła 4,2%. Według szacunków IERiGŻ, spożycie mięsa wołowego w 2006 r. wyniosło 4,5 kg na osobę, tj. o 15 % więcej niż w 2005 r.

W krajach Wspólnoty w 2006 r. średnia cena referencyjna wołowiny wzrosła o 8,5%, w wyniku czego płacono za to mięso 317,92 €/100 kg. W Polsce za młode bydło klasy R3 producenci uzyskiwali średnio 239,17 €/100 kg, tj. o 8% więcej niż przed rokiem. Nadal znacznie wyższy niż w Polsce średni poziom cen unijnych sprzyjał utrzymaniu wzrostowej tendencji wywozu wołowiny i cielęciny, głównie w ramach wspólnego rynku.

W 2006 r. eksportem objęto ponad 50% krajowej produkcji wołowiny i cielęciny (w ekwiwalencie mięsa), wywożąc 204 tys. ton, tj. o 17% więcej niż w roku poprzednim - głównie do krajów UE. Spośród krajów trzecich mięso świeże i mrożone trafiało głównie do Macedonii i Kazachstanu, natomiast żywiec wołowy do Chorwacji.

Przywóz wołowiny i cielęciny nie odgrywał znaczącej roli w krajowym bilansie tego mięsa. W 2006 r. sprowadzono 10 tys. ton mięsa wołowego, podrobów i bydła (w ekwiwalencie mięsa), praktycznie wyłącznie z krajów UE.

1.2.2.1. Refundacje wywozowe do wołowiny i cielęciny

Na rynku wołowiny i cielęciny Agencja wypłacała refundacje wywozowe do wybranych asortymentów wołowiny świeżej i mrożonej. Przedsiębiorcy dokonali wywozu mięsa wołowego, głównie do Kazachstanu, Macedonii i Rosji, uzyskując następujące dopłaty:

- 13 657 tys. zł do 3,3 tys. ton świeżej wołowiny i cielęciny bez kości,
- 6 114 tys. zł do 3,7 tys. ton świeżych ćwierćtuszek wołowych i cielęcych,
- 1 244 tys. zł do 1,0 tys. ton mrożonej wołowiny i cielęciny bez kości.

W 2006 r. wypłacono 21 015 tys. zł refundacji wywozowych do 8,0 tys. ton wołowiny i cielęciny.

1.2.3. Rynek drobiu

W 2006 r. wyprodukowano 1 488 tys. ton żywca drobiowego (według wstępnych danych), tj. o 2,5% więcej niż przed rokiem. Skup żywca drobiowego ukształtował się na poziomie 1 269 tys. ton i był o 3% niższy niż w roku poprzednim. Ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w UE ukształtowały się na poziomie 152,36 €/100 kg, a w Polsce 103,34 €/100 kg i były najniższe w UE. Przy wzroście konkurencyjności wieprzowiny popyt eksportowy i krajowy na drób росł wolniej niż w ostatnich latach i ceny skupu żywca drobiowego utrzymywały się na bardzo niskim poziomie. W 2006 r. za żywca drobiowego w skupie płacono przeciętnie 2,76 zł/kg, tj. o 12% mniej niż w roku poprzednim. W przypadku cen detalicznych mięsa drobiowego spadek wyniósł 14%.

W 2006 r. eksport żywca, mięsa, przetworów i podrobów drobiowych wyniósł 257 tys. ton (w ekwiwalencie mięsa) i był o prawie 22% większy niż rok wcześniej. Wywożono głównie mięso surowe (92% ogółu eksportu drobiu). Do krajów UE wyeksportowano 80% tego mięsa (głównie do Niemiec, Wielkiej Brytanii i Czech). Największym odbiorcą poza Wspólnotą była Białoruś. Import 81 tys. ton drobiu

(w ekwiwalencie mięsa) był realizowany głównie z krajów UE i był o 4% mniejszy niż w 2005 r.

1.2.3.1. Refundacje wywozowe do drobiu i jaj

W 2006 r. w ramach regulacji handlu zagranicznego na rynku drobiu i jaj Agencja zrealizowała wypłaty refundacji do wywozu: drobiu żywego, mięsa drobiowego, jaj wylęgowych i jaj w skorupkach. W 2006 r. wypłacono refundacje wywozowe w kwocie 2 075 tys. zł.

Na rynku drobiu wypłacono 1 658 tys. zł refundacji do:

- 32 722 tys. sztuk drobiu żywego (piskląt) na kwotę 1 080 tys. zł,
- 0,4 tys. ton mięsa drobiowego w wysokości 578 tys. zł.

Na rynku jaj wypłaty refundacji wyniosły 417 tys. zł do:

- 14 153 tys. sztuk jaj wylęgowych na kwotę 411 tys. zł,
- 0,03 tys. ton jaj w skorupkach w wysokości 6 tys. zł.

W 2006 r. w porównaniu do roku poprzedniego zanotowano większe zainteresowanie przedsiębiorców wywozem poza UE jaj wylęgowych (o 52%) i drobiu żywego (o 46%). Spadek o ponad połowę wystąpił przy wywozie mięsa drobiowego. Głównymi kierunkami wywozu drobiu i jaj były Ukraina, Białoruś i Azerbejdżan.

1.2.3.2. Wsparcie rynku w sektorze jaj i drobiu

W związku z wystąpieniem na obszarze Wspólnoty, w tym również w Polsce, przypadków ptasiej grypy (H5N1) i związanego z tym zakłócenia funkcjonowania rynku drobiu i jaj, KE przyznała Polsce nadzwyczajne środki wsparcia rynku w sektorze jaj i drobiu zgodnie z rozporządzeniem nr 1010/2006 z późn. zm.

Na podstawie ustawy z dnia 18 października 2006 r. o zmianie ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych oraz niektórych innych ustaw, rozpoczęto realizację mechanizmu wsparcia rynku w sektorze jaj i drobiu. Pomoc finansową przyznano z tytułu: zniszczenia jaj wylęgowych, przetworzenia jaj wylęgowych, uboju stad hodowlanych kur mięsnych przed 58 tygodniem ich życia

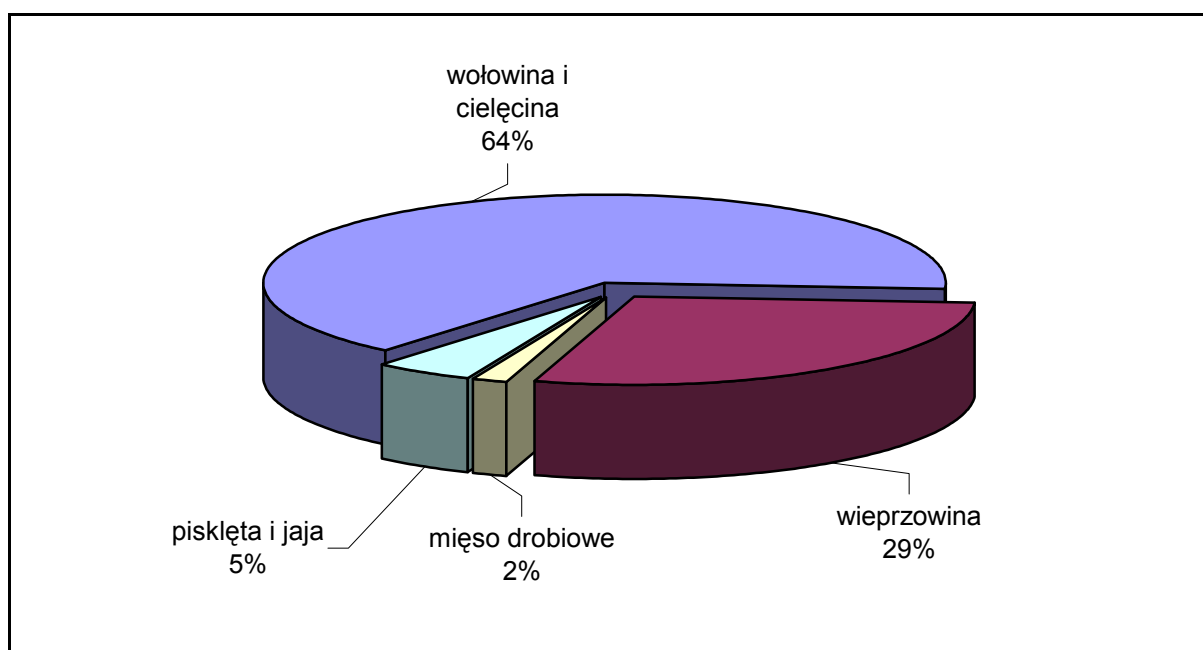
oraz pozostawienia pomieszczeń inwentarskich bez obsady ptakami przez okres powyżej 3 tygodni.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi rozporządzeniem z dnia 21 listopada 2006 r. określił szczegółowe warunki, sposób i tryb udzielania pomocy finansowej, a Rada Ministrów rozporządzeniem z dnia 30 listopada 2006 r. określiła stawki pomocy finansowej z tytułu nadzwyczajnych środków wsparcia rynku.

W ustawowym terminie (do 5 grudnia 2006 r.) do ARR wpłynęło 895 wniosków o udzielenie pomocy finansowej, z tego: 753 wnioski za pozostawienie pomieszczeń inwentarskich bez obsady ptakami przez okres powyżej 3 tygodni, 86 wniosków za ubój stad hodowlanych kur mięsnych przed upływem 58 tygodnia ich życia, 34 za przetworzenie jaj wylęgowych i 22 wnioski za zniszczenie jaj wylęgowych.

W 2006 r. w ramach administrowania tym mechanizmem Agencja prowadziła weryfikację złożonych wniosków. Wpłaty z tytułu wsparcia rynku w sektorze jaj i drobiu rozpoczęto w styczniu 2007 r. Pomoc finansowa w ramach nadzwyczajnych środków wsparcia rynku w sektorze jaj i drobiu finansowana będzie w 50% z budżetu UE oraz w 50% z budżetu krajowego.

Wykres 7. Struktura wydatków interwencyjnych na rynku mięsa w 2006 r.

W 2006 r. działania interwencyjne na rynku mięsa dotyczyły wyłącznie wypłat refundacji wywozowych w ramach regulacji handlu zagranicznego. Najwyższy udział w wypłatach stanowiły refundacje do wywozu wołowiny i cielęciny (21 015 tys. zł),

tj. ponad dwukrotnie więcej niż w przypadku wieprzowiny (9 231 tys. zł). W strukturze wypłat refundacje do wywozu mięsa czerwonego stanowiły 93%, natomiast refundacje do drobiu żywego, jaj i mięsa drobiowego - 7% (2 075 tys. zł).

Agencja w 2006 r. wsparła rynek mięsa wypłacając 32 321 tys. zł refundacji wywozowych.

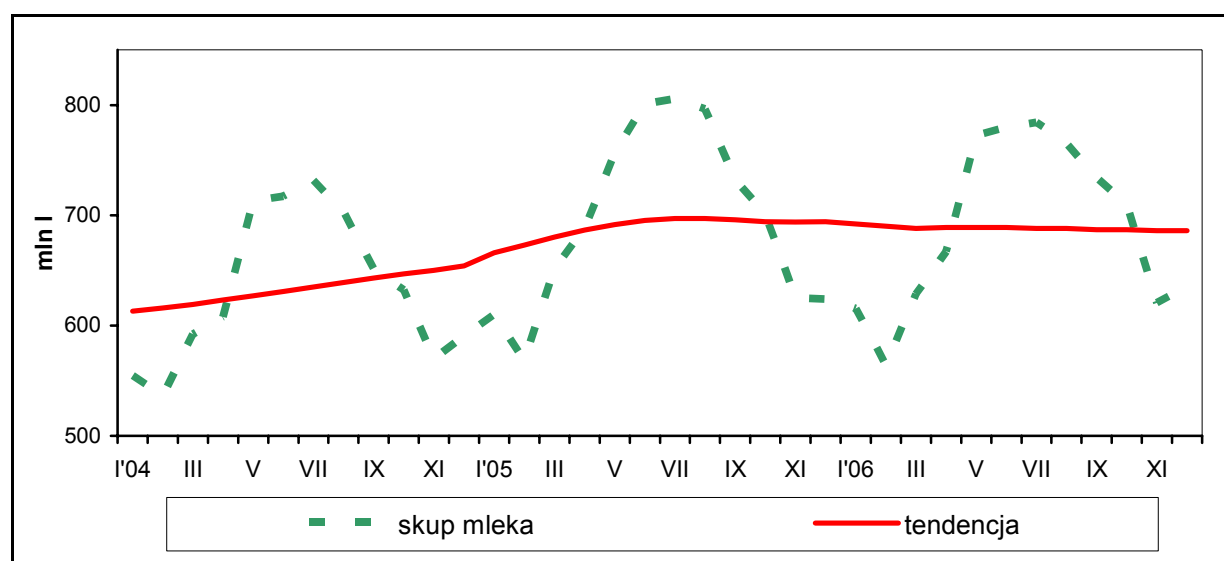
1.3. Rynek mleka

1.3.1. Mleko surowe

W 2006 r. na skutek systematycznie poprawiającej się mleczności krów, mimo z zmniejszenia ich pogłowia, produkcja mleka surowego była nieznacznie (o 0,6%) wyższa niż w 2005 r. i wyniosła 11,63 mld litrów.

Konieczność uiszczenia opłat karnych za przekroczenie kwoty mlecznej w roku kwotowym 2005/2006 spowodowała, że przez pierwsze trzy kwartały 2006 r. utrzymywała się lekko spadkowa tendencja w skupie mleka i dopiero w czwartym kwartale nastąpił jego niewielki wzrost w porównaniu z 2005 r. W 2006 r. skupiono 8,4 mld litrów, tj. o 1,9% mniej niż w 2005 r.

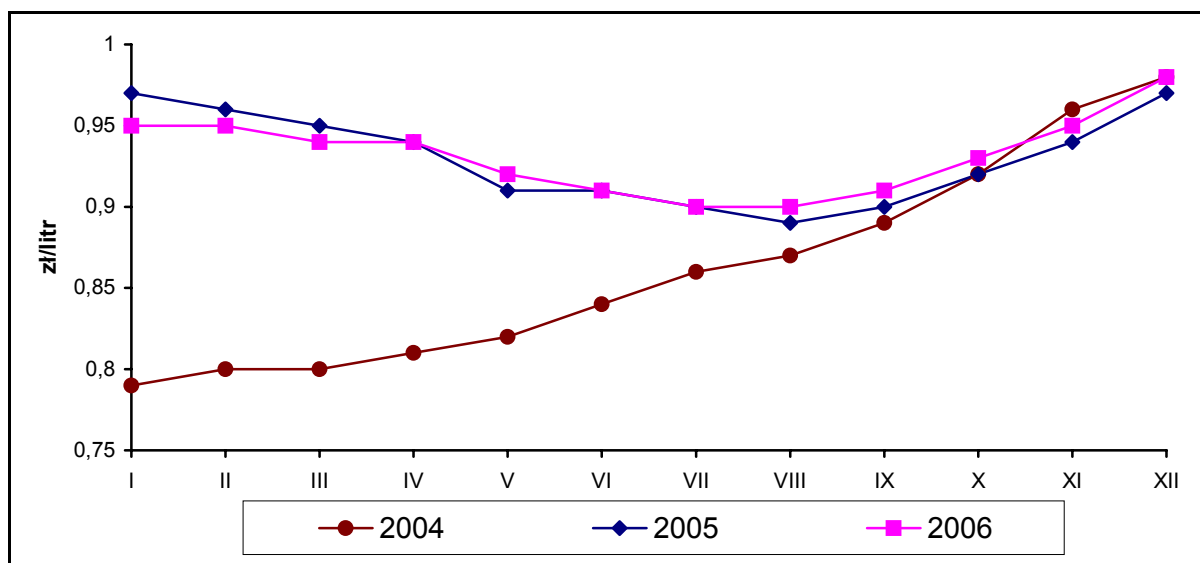
Wykres 8. Miesięczny skup mleka w kraju w latach 2004-2006

Źródło: na podstawie danych GUS

Stabilny poziom krajowej produkcji i podaży mleka w pierwszej połowie 2006 r., przy mniejszym popycie na przetwory mleczarskie, powodował systematyczny spadek cen skupu od 0,6% do 2,5% miesięcznie. Dopiero sezonowy spadek podaży mleka w sierpniu spowodował odwrócenie tej tendencji i systematyczny wzrost cen skupu. W grudniu 2006 r. średnio w kraju producenci mleka uzyskiwali za nie 98,35 zł/hl, tj. o 1,5% więcej niż w tym samym okresie 2005 r. Średnioroczna cena skupu mleka w 2006 r. wyniosła 92,72 zł/hl.

Wykres 9. Miesięczne ceny skupu mleka w kraju w latach 2004-2006

Źródło: na podstawie danych GUS

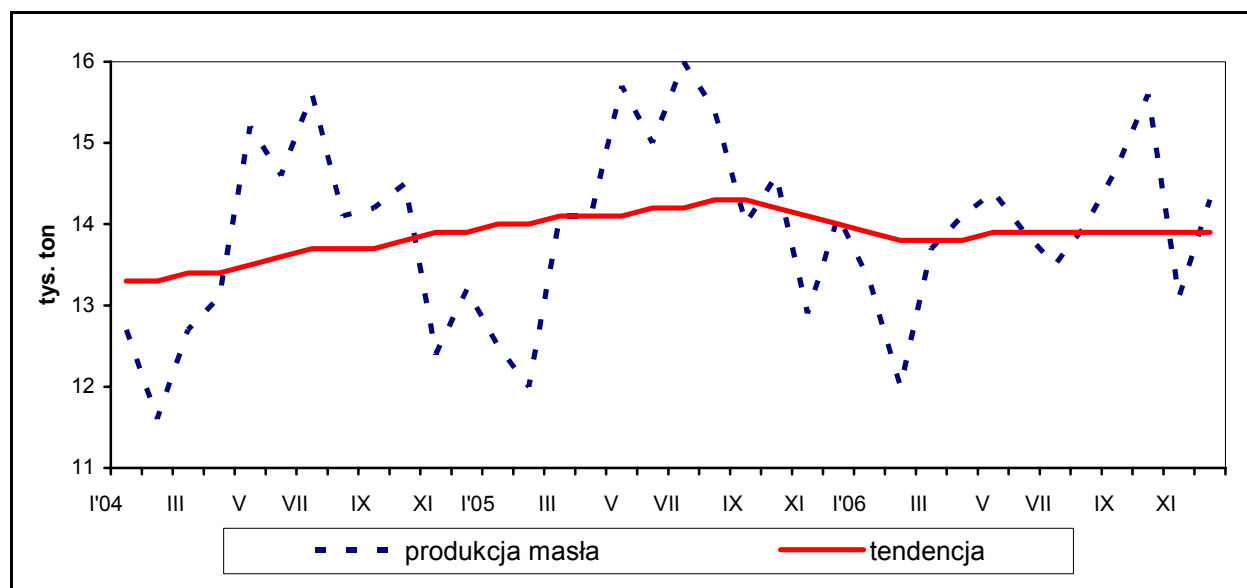
W 2006 r. zgodnie z odpowiednimi przepisami UE oraz na podstawie krajowych aktów prawnych, tj.: ustawy o ARR i organizacji niektórych rynków rolnych oraz ustawy o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych Agencja prowadziła:

- interwencyjny zakup i sprzedaż masła,
- dopłaty do prywatnego przechowywania masła,
- dopłaty do prywatnego przechowywania serów,
- dopłaty do spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych,
- dopłaty do zakupu masła przez instytucje i organizacje niedochodowe,
- dopłaty do przetwórstwa masła, masła skoncentrowanego i śmietanki,
- refundacje do wywozu mleka i jego przetworów.

1.3.2. Masło

Zmniejszenie w 2006 r. popytu eksportowego na masło wpłynęło na ograniczenie jego produkcji, która (wg danych meldunkowych GUS) wyniosła 166 tys. ton i była o 2,3% mniejsza niż w 2005 r.

Wykres 10. **Miesięczna produkcja masła w kraju w latach 2004-2006**

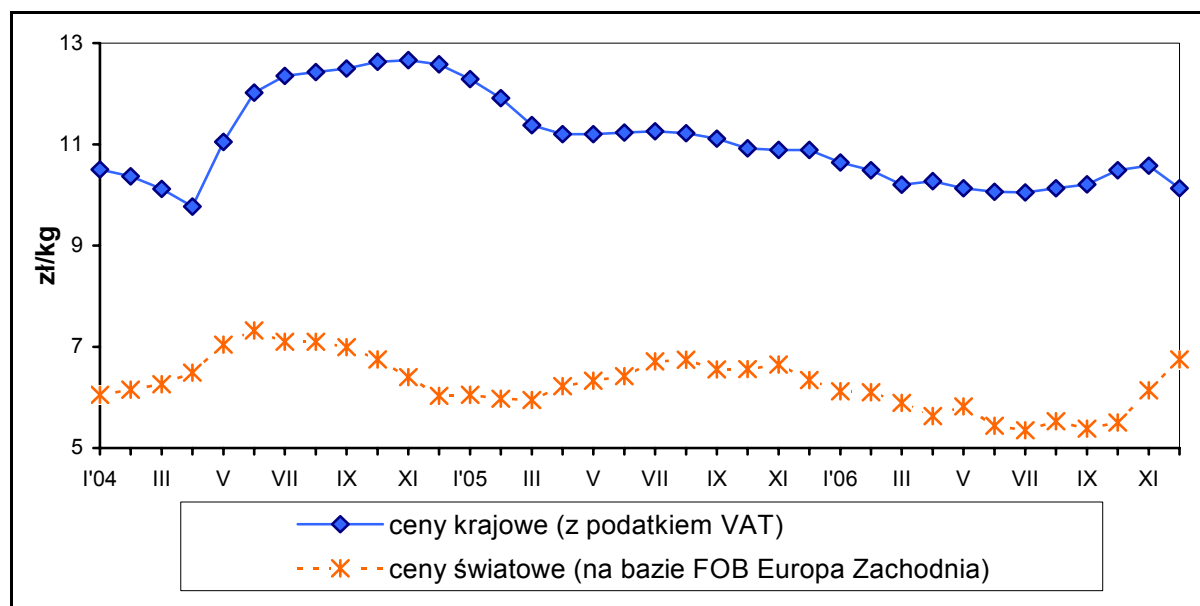

Źródło: na podstawie danych GUS

Malejący wywóz masła wpływał na poziom cen tego artykułu, które w notowaniach miesięcznych ulegały wahaniom, z przewagą tendencji spadkowych. W grudniu 2006 r. ceny zbytu masła w blokach ukształtowały się średnio na poziomie 10,61 zł/kg z VAT i były niższe niż przed rokiem o 5,3%, a za masło formowane producenci uzyskiwali 11,28 zł/kg z VAT, tj. o 0,5% mniej niż przed rokiem.

Od początku 2006 r. obserwowano ograniczanie wywozu masła. W 2006 r. eksport masła wyniósł 24 tys. ton i był o 35% mniejszy niż przed rokiem. Odnotowano natomiast znaczący wzrost importu tego artykułu. Łącznie w 2006 r. przywóz masła zwiększył się o 30% do poziomu 4,7 tys. ton.

Wykres 11. **Miesięczne krajowe i światowe ceny zbytu masła w latach 2004-2006**

Źródło: ceny krajowe wg GUS

1.3.2.1. Interwencyjny zakup i sprzedaż masła

Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1255/1999 zakupy interwencyjne masła w 2006 r. mogły być prowadzone w okresie od 1 marca do 31 sierpnia w ramach limitu określonego przez KE (w 2006 r. limit dla UE wyniósł 50 tys. ton).

Interwencyjny zakup może być uruchomiony, jeśli cena rynkowa w ciągu dwóch kolejnych tygodni jest niższa niż 92% ceny interwencyjnej, a prowadzony jest on po cenie równej 90% obowiązującej ceny interwencyjnej.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1787/2003 ustalono cenę interwencyjną masła na poziomie:

- 282,44 €/100 kg w okresie od 1 lipca 2005 r. do 30 czerwca 2006 r.,
- 259,52 €/100 kg w okresie od 1 lipca 2006 r. do 30 czerwca 2007 r.

Wnioski na zakupy interwencyjne masła mogli składać przedsiębiorcy, którzy oferowali masło wyprodukowane w zakładach produkcyjnych posiadających świadectwa autoryzacji wydane przez ARR lub odpowiednie organizacje płatnicze w innych krajach UE.

W 2006 r. ARR na podstawie wniosków złożonych przez przedsiębiorców i przeprowadzonych kontroli autoryzacyjnych, przyznała autoryzację 6 zakładom

produkcyjnym. ARR prowadziła również okresowe kontrole spełniania warunków autoryzacji przez zakłady produkcyjne i chłodnie, w wyniku których cofnięta została autoryzacja 1 chłodni.

Agencja przeprowadziła również kontrole okresowe spełniania warunków autoryzacji przez zakłady produkcyjne i chłodnie, które nie wykazały żadnych nieprawidłowości.

Komisja Europejska prowadziła interwencyjne zakupy masła w ramach limitu zakupu w UE na rok 2006, natomiast po jego wyczerpaniu 30 maja 2006 r. KE uruchomiła skup masła w trybie przetargu prowadzonego do 31 sierpnia 2006 r.

W 2006 r. zakupiono od 11 przedsiębiorców 3 570 ton masła, w tym 2 724 tony po stałej cenie oraz 846 ton w trybie przetargu. Na realizację zakupów interwencyjnych wydatkowano 36 750 tys. zł, z tego: 35 081 tys. zł na zakupy interwencyjne masła oraz 1 669 tys. zł na jego przechowywanie.

Sprzedaż lub rozdysponowanie masła odbywało się w oparciu o stałe zaproszenie do przetargu. Agencja rozpoczynała sprzedaż interwencyjną masła, gdy zgromadzone przez ARR zapasy masła zostały wprowadzone do chłodni przed terminem określonym przez KE, tj. 1 maja 2006 r.

W ramach sprzedaży interwencyjnej przedsiębiorcy zakupili od ARR 724 tony masła o wartości 7 081 tys. zł (z VAT).

Zgodnie z rozporządzeniem KE nr 1819/2005 przyjmującym plan podziału pomiędzy Państwa Członkowskie zasobów zapisanych na rok budżetowy 2006, masło zakupione w 2005 r. w ilości 1 066 ton zostało w całości przekazane na pomoc żywnościową dla najuboższej ludności UE. Ponadto z zakupów 2006 r. na pomoc przekazano 114 ton.

W 2006 r. w ramach programu „Dostarczanie żywności najuboższej ludności UE” Agencja przekazała 1 180 ton masła z zapasów interwencyjnych.

1.3.2.2. Refundacje wywozowe do masła i oleju maślanego

Warunkiem uczestnictwa w tym mechanizmie było uzyskanie pozwolenia na wywóz z refundacją, wydawanego przez KE, za pośrednictwem agencji interwencyjnych w państwach członkowskich. Pozwolenie to jest ważne we wszystkich krajach członkowskich UE.

W ramach realizacji tego mechanizmu w 2006 r. ARR udzieliła refundacji do wywozu 14,2 tys. ton masła i oleju maślanego na kwotę 56 576 tys. zł.

1.3.2.3. Dopłaty do zakupu masła przez instytucje i organizacje niedochodowe

Zasady realizacji tego mechanizmu określało rozporządzenie Komisji (WE) nr 1898/2005.

Warunkiem uczestnictwa w mechanizmie było uzyskanie zatwierdzenia (wpisu do rejestru) przez dostawcę masła i beneficjenta. Beneficjentami mechanizmu mogły być instytucje i organizacje niedochodowe nieuzyskujące dochodów z prowadzonej działalności. W 2006 r. zatwierdzenie do udziału w mechanizmie uzyskało 5 dostawców oraz 51 beneficjentów. Łącznie w 2006 r. zatwierdzenie to posiadało 164 beneficjentów oraz 19 dostawców.

W 2006 r. uczestniczyło 13 dostawców dostarczających masło do 135 beneficjentów. Agencja wypłaciła dopłaty do 141 ton masła zakupionego przez instytucje i organizacje niedochodowe na kwotę 343 tys. zł.

1.3.2.4. Dopłaty do przetwórstwa masła, masła skoncentrowanego i śmietanki

W ramach tego mechanizmu przedsiębiorcy mogli uzyskać dopłatę do masła, masła skoncentrowanego i śmietanki, jeżeli zobowiązali się włączyć je do produktów końcowych, tj.: wyrobów cukierniczych, lodów i innych produktów żywnościowych.

Przedsiębiorcy, którzy chcieli uzyskać dopłatę, zobowiązani byli złożyć w ARR oferty przetargowe, w terminach określonych w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1898/2005. Stawki dopłat określa KE w drodze przetargu.

W 2006 r. do ARR nie wpłynęły wnioski o przyznanie autoryzacji. ARR przeprowadzała kontrole spełniania warunków autoryzacji przez autoryzowane zakłady produkcyjne/przetwórcze. Autoryzację posiadało 8 zakładów produkcyjnych, natomiast dla 3 zakładów produkcyjnych została ona zawieszona do 31.03.2007 r. ARR podpisała z przedsiębiorcami 16 umów na 333 ton masła oraz 118 ton śmietanki przeznaczonych do dalszego przetwórstwa.

W 2006 r. w ramach realizacji tego mechanizmu ARR wypłaciła 326 tys. zł do 314 ton masła i 102 ton śmietanki.

Do ARR w 2006 r. wpłynęło 30 dokumentów T5 w sprawie wykorzystania w produkcji wyrobów cukierniczych na terenie Polski 528 ton masła skoncentrowanego wyprodukowanego w innych krajach UE. Po przeprowadzeniu kontroli ARR potwierdziła 29 dokumentów, w tym 4 złożone jeszcze w 2005 r. na włączenie 536 ton masła skoncentrowanego do produktów końcowych.

1.3.2.5. Dopłaty do prywatnego przechowywania masła

Uruchomienie mechanizmu dopłat do prywatnego przechowywania masła w 2006 r. nastąpiło po opublikowaniu przez KE rozporządzenia (WE) nr 340/2006.

Dopłatami do prywatnego przechowywania w 2006 r. mogło być objęte masło, które zostało wprowadzone do chłodni w okresie pomiędzy 1 marca, a 15 sierpnia 2006 r. i zostało wyprodukowane w zakładzie produkcyjnym, który uzyskał autoryzację ARR lub odpowiedniej agencji płatniczej na terenie innego państwa członkowskiego UE. W okresie sprawozdawczym autoryzację posiadało 28 zakładów produkcyjnych. W ramach tego mechanizmu przeprowadzone zostały kontrole spełniania warunków autoryzacji przez zakłady produkcyjne, które nie wykazały żadnych uchybień.

W 2006 r. Agencja wypłaciła 91 tys. zł za 134 ton masła przechowywanego w ramach umów zawartych w 2005 r.

1.3.2.6. Wystawianie certyfikatu jakości masła i OMP przeznaczonego do wykorzystania w mechanizmach WPR w innych państwach członkowskich UE

Agencja w 2006 r. wystawiała certyfikaty jakości dla przedsiębiorców, którzy sprzedają masło i OMP do innych krajów członkowskich z przeznaczeniem na: zakupy interwencyjne, dopłaty do prywatnego przechowywania, dopłaty do konsumpcji lub dopłaty do przetwórstwa przetworów mlecznych.

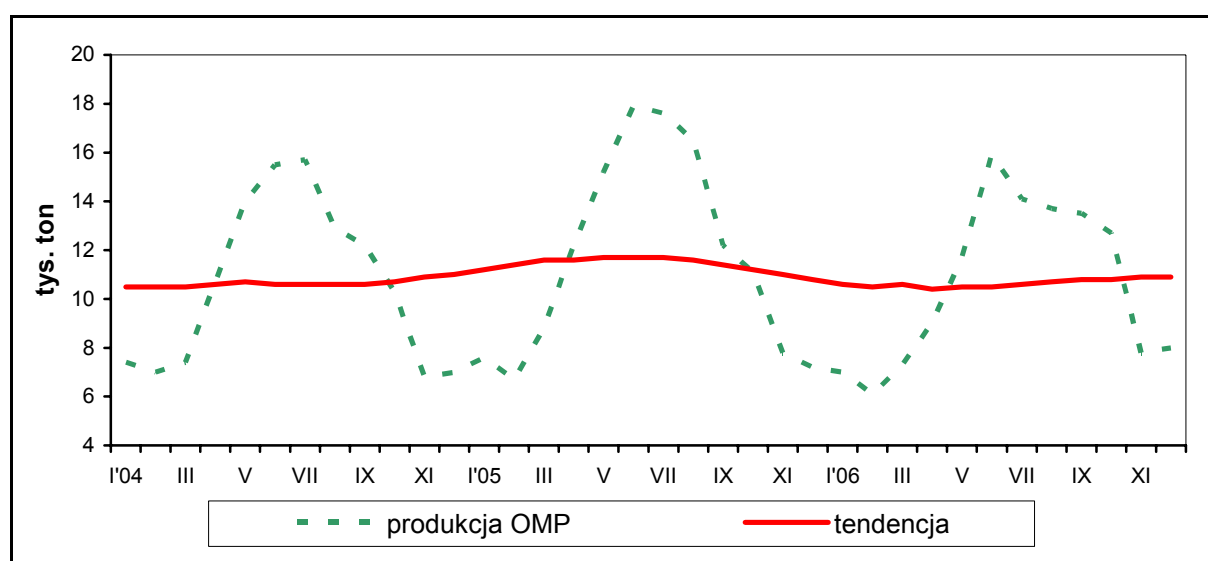
Na podstawie złożonych wniosków, ARR wystawiła 73 certyfikaty jakości na 1,6 tys. ton masła, z tego:

- 59 certyfikatów na 1,4 tys. ton masła przeznaczonego do wykorzystania w mechanizmie dopłat do przetwórstwa masła, masła skoncentrowanego i śmietanki,
- 14 certyfikatów na 0,2 tys. ton masła przeznaczonego do wykorzystania w mechanizmie dopłat do prywatnego przechowywania masła.

1.3.3. Mleko w proszku

Produkcja odtłuszczonego mleka w proszku w 2006 r. (wg danych meldunkowych GUS) wyniosła 126 tys. ton, tj. o blisko 11% mniej w stosunku do uzyskanej w 2005 r. Mleko to produkowane było głównie na eksport, który w 2006 r. wyniósł 84,4 tys. ton (o 26% mniej niż w 2005 r.). Przywóz tego artykułu nie miał istotnego wpływu na bilans tego produktu, ponieważ ukształtował się on na poziomie 3,5 tys. ton.

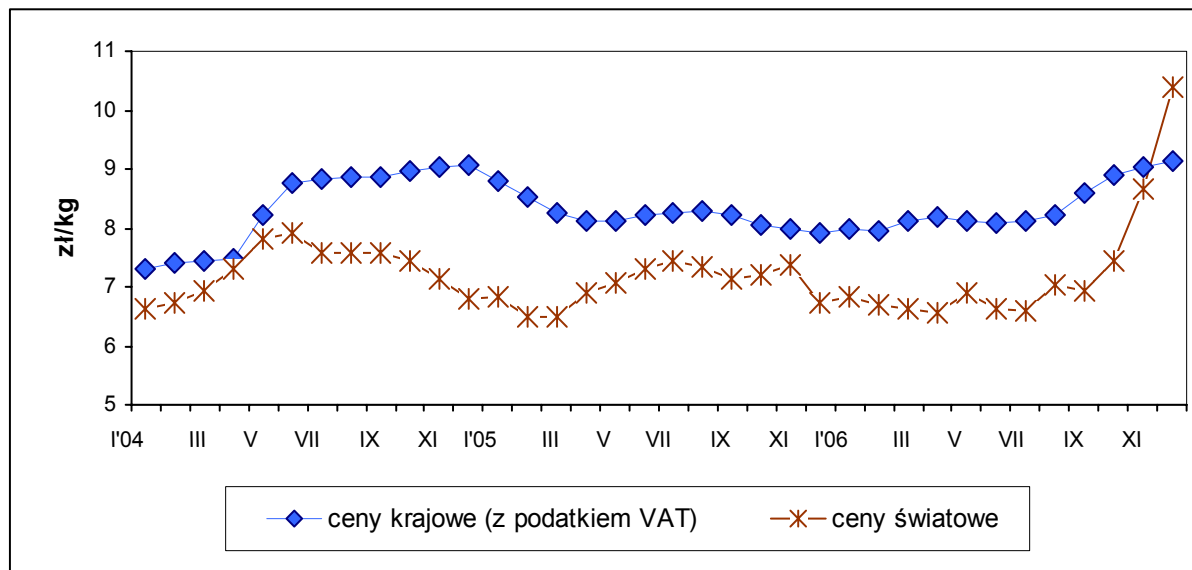
Wykres 12. Miesięczna produkcja OMP w kraju w latach 2004-2006

Źródło: na podstawie danych GUS

W pierwszej połowie 2006 r. ceny zbytu odtłuszczonego mleka w proszku ulegały nieznacznym wahaniom. Dopiero od września, pod wpływem rosnących cen tego artykułu na rynku światowym, zwiększyło się również tempo wzrostu krajowych cen OMP (miesięcznie od 1,1% do 4,6%). W grudniu 2006 r. za mleko odtłuszczone w proszku producenci uzyskiwali przeciętnie w kraju 9,12 zł/kg z VAT, tj. o 15% więcej niż w tym samym okresie 2005 r.

Wykres 13. **Krajowe i światowe ceny zbytu odtłuszczonego mleka w proszku w latach 2004-2006**

Źródło: ceny krajowe wg GUS, ceny światowe na bazie FOB Europa Zachodnia

1.3.3.1. Interwencyjny zakup i sprzedaż OMP

W ramach realizacji tego mechanizmu w 2006 r. Agencja przyznała autoryzację 2 zakładom produkcyjnym. Łącznie autoryzację ARR posiadało 25 zakładów oraz 13 magazynów.

1.3.3.2. Refundacje wywozowe do mleka w proszku

W ramach realizacji tego mechanizmu ARR, na podstawie pozwoleń oraz przeniesienia praw wynikających z pozwoleń wystawionych przez agencje interwencyjne w innych państwach UE, udzielała refundacji do wywozu.

W 2006 r. Agencja wypłaciła dopłaty do 18,4 tys. ton mleka w proszku na kwotę 17 082 tys. zł.

1.3.4. Sery

W Polsce od 2000 r. notowany jest dynamiczny wzrost produkcji serów podpuszczkowych dojrzewających. W 2006 r. wyprodukowano (wg danych meldunkowych GUS) 248 tys. ton tych serów, tj. o blisko 8% więcej niż w 2005 r.

W wyniku rosnącej produkcji, ceny zbytu serów dojrzewających (od początku 2006 r. do lipca) wykazywały tendencje spadkowe (miesięcznie od 0,1% do 1,8%), natomiast od sierpnia zanotowano ich niewielki wzrost. Według danych GUS w grudniu 2006 r. za ser typu Edamski płacono 11,60 zł/kg (z VAT), a za Goudę 11,66 zł/kg (z VAT). W porównaniu do cen notowanych w lipcu były one o 2,6% wyższe, ale nadal o 3,2% niższe niż w końcu 2005 r.

Rosnąca produkcja serów stymulowana była wzrostem popytu eksportowego. W 2006 r. wywieziono blisko 99 tys. ton serów dojrzewających, tj. o 17% więcej niż w 2005 r. Większy niż przed rokiem (o 20%) był również przywóz serów, który wyniósł 14 tys. ton.

1.3.4.1. Dopłaty do prywatnego przechowywania serów

Uruchomienie mechanizmu dopłat do prywatnego przechowywania serów w 2006 r. nastąpiło po opublikowaniu przez KE rozporządzenia (WE) nr 734/2006.

Dopłatami do prywatnego przechowywania w 2006 r. mogły być objęte sery, które zostały wprowadzone do magazynu w okresie od 1 czerwca do 30 września.

W Polsce dopłatami mogły być objęte następujące typy sera: Podlaski, Piwny, Ementalski, Corregio, Bursztyn oraz Wielkopolski. Limit serowy ustalony przez KE dla Polski na rok handlowy 2006/2007 wynosił 3 tys. ton.

ARR zawarła 4 umowy na prywatne przechowywanie 78 ton serów, które zostaną rozliczone w 2007 r.

Agencja w 2006 r. wypłaciła 51 tys. zł za 168 ton serów wprowadzonych do magazynów w 2005 r.

1.3.4.2. Refundacje wywozowe do serów

Wywóz serów realizowany był przez przedsiębiorców, którzy uzyskali pozwolenia wydawane za pośrednictwem agencji interwencyjnych państw członkowskich UE.

W 2006 r. ARR wypłaciła refundacje wywozowe do 8,7 tys. ton serów (wzrost o blisko 64% w porównaniu do 2005 r.) na kwotę 11 276 tys. zł.

1.3.4.3. Wydawanie zezwoleń na wykorzystanie kazeiny i kazeinianów do produkcji serów

Zgodnie z przepisami UE produkcja serów z dodatkiem kazeiny i/lub kazeinianów dozwolona jest jedynie po uzyskaniu stosownego zezwolenia wydawanego przez Agencję.

W 2006 r. do Agencji wpłynęły 3 wnioski o wydanie zezwolenia na wykorzystanie kazeiny i kazeinianów do produkcji serów. Wydano 3 zezwolenia na ich wykorzystanie do produkcji serów topionych. W zakresie monitoringu wykorzystania kazeiny i kazeinianów do produkcji serów przeprowadzono kontrole w zakładach produkujących sery. W kontrolowanych zakładach nie stwierdzono przypadków stosowania kazeiny i kazeinianów do produkcji sera bez zezwolenia.

1.3.5. Dopłaty do spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych

Zasady realizacji mechanizmu dopłat do spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych, w tym stawki dopłat, określa rozporządzenie Komisji (WE) nr 816/2004.

W ramach tego mechanizmu wnioskodawcy mogą uzyskać dopłaty do mleka i przetworów mlecznych (o zawartości tłuszczu min. 1%) dostarczonych do placówek oświatowych.

Warunkiem uczestnictwa w mechanizmie było uzyskanie przez wnioskodawców zatwierdzenia (wpisu do rejestru). W 2006 r. zatwierdzenie uzyskało 52 nowych wnioskodawców. Łącznie do końca 2006 r. zatwierdzenie do udziału w mechanizmie posiadało 381 wnioskodawców, z tego: 237 placówek oświatowych, 122 dostawców, 21 urzędów gmin oraz 1 organizacja.

Na podstawie umów na dostawy mleka i przetworów mlecznych w ramach omawianego mechanizmu, zawartych przez zatwierdzonych wnioskodawców z poszczególnymi placówkami oświatowymi szacuje się, że w roku szkolnym 2005/2006 uczestniczyło 5,5 tys. placówek oświatowych, w których 772 tys. uczniów spożywało mleko i jego przetwory.

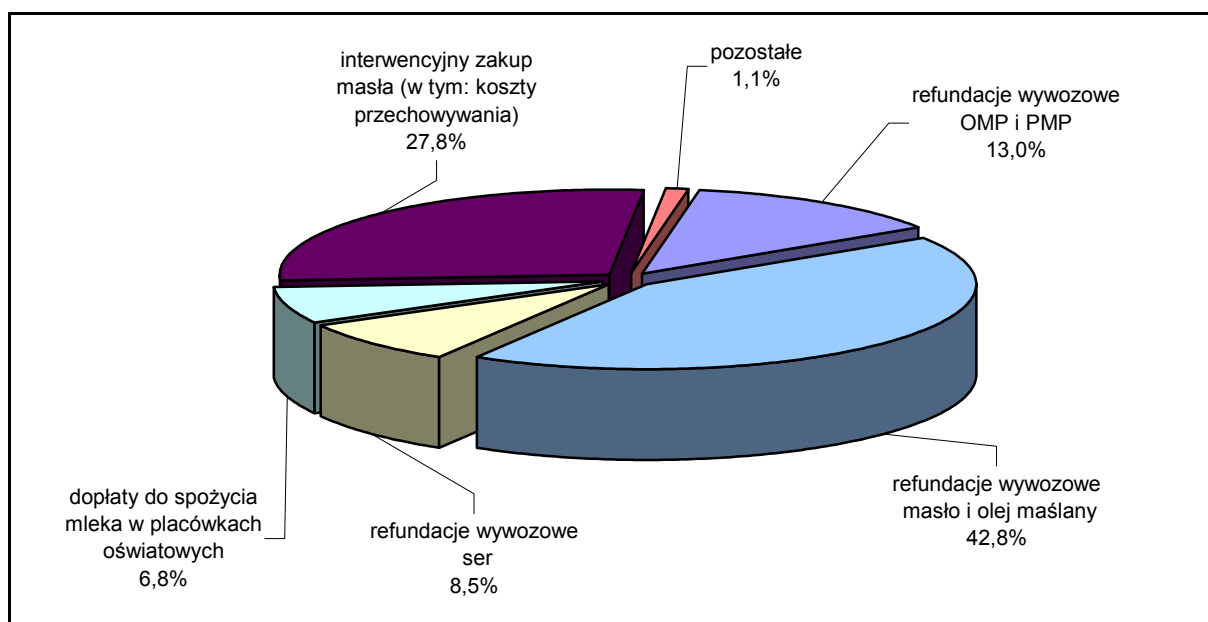
Agencja w 2006 r. zrealizowała dopłaty do 13,7 tys. ton spożytego przez uczniów mleka i jego przetworów na kwotę 8 994 tys. zł.

1.3.6. Refundacje wywozowe do innych produktów mleczarskich

Wywóz innych produktów mleczarskich (głównie śmietany oraz mleka niezagęszczonego) realizowany był przez przedsiębiorców, którzy uzyskali odpowiednie pozwolenia wydawane przez KE za pośrednictwem agencji interwencyjnych państw członkowskich UE.

W 2006 r. ARR wypłaciła 647 tys. zł refundacji wywozowych do 0,5 tys. ton innych produktów mleczarskich (głównie śmietany oraz mleka niezagęszczonego).

Wykres 14. Struktura wydatków interwencyjnych na rynku mleka w 2006 r.

Na rynku mleka i jego przetworów w 2006 r. wypłacono łącznie 132 136 tys. zł z tytułu: refundacji wywozowych 85 581 tys. zł, interwencyjnego zakupu masła 36 750 tys. zł, dopłat do spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych 8 994 tys. zł oraz dopłat do przetwórstwa i przechowywania 811 tys. zł.

1.3.7. System Kwotowania Produkcji Mleka

Ważną rolę w systemie interwencji na rynku mleka i jego przetworów spełnia system kwotowania produkcji mleka, za którego administrowanie odpowiedzialna jest ARR. W roku kwotowym 2005/2006, który obejmował okres od dnia 1 kwietnia 2005 r. do dnia 31 marca 2006 r., w ramach tego systemu działania realizowane były w oparciu o przepisy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych oraz przepisy wynikające z rozporządzeń Komisji Europejskiej dotyczące mechanizmu kwotowania produkcji mleka.

W drodze rozporządzenia z dnia 12 sierpnia 2005 r. w sprawie wysokości krajowej rezerwy Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi określił krajową rezerwę krajowej ilości referencyjnej (KRKIR) w wysokości 455,7 tys. ton, z podziałem na:

- dostawców hurtowych - 310,6 tys. ton,
- dostawców bezpośrednich - 145,1 tys. ton.

W 2006 r. w ramach rozdziału krajowej rezerwy krajowej ilości referencyjnej w roku kwotowym 2005/2006 wydano 5 259 decyzji o przyznaniu IIR z KRKIR dostaw na łączną ilość 278 tys. ton oraz 1 106 decyzji o przyznaniu IIR z KRKIR sprzedaży bezpośredniej na łączną ilość 56,1 tys. ton.

Po rozpatrzeniu przez organ I i II instancji zasadnych odwołań od decyzji wydanych przez ARR, rozdysponowano z KRKIR prawie 8 tys. ton dla dostawców hurtowych oraz prawie 1,3 tys. ton dla dostawców bezpośrednich.

Ilości referencyjne przyznane dostawcom hurtowym i bezpośrednim ulegały zmianom w trakcie roku kwotowego z uwagi na przyznane IIR z KRKIR dostaw, dokonywane transfery, konwersje oraz odwołania.

W roku kwotowym 2005/2006 dokonano rejestracji 56 250 transferów IIR dostaw na łączną ilość 453,5 tys. ton, w wyniku których przekazano do krajowej rezerwy krajowej ilości referencyjnej dostaw 10,7 tys. ton oraz 10 065 transferów IIR sprzedaży bezpośredniej na łączną ilość 54,7 tys. ton, w wyniku których przekazano do KRKIR sprzedaży bezpośredniej 2,5 tys. ton.

Przeprowadzono również 15 432 konwersje stałe IIR z bezpośredniej na hurtową na łączną ilość 143,2 tys. ton oraz 1 514 konwersji stałych indywidualnej ilości referencyjnej z hurtowej na bezpośrednią na łączną ilość 5,2 tys. ton.

Ponadto dokonano 484 konwersje czasowe IIR z bezpośredniej na hurtową na łączną ilość 5,4 tys. ton oraz 155 konwersji czasowych IIR z hurtowej na bezpośrednią na łączną ilość 1,2 tys. ton.

W przypadku wprowadzenia przez producentów do obrotu w roku kwotowym 2005/2006 mleka lub przetworów mlecznych w ilości mniejszej niż 70% przyznanej indywidualnej ilości referencyjnej (IIR), były one zmniejszone o niewykorzystaną część. Natomiast w przypadku niewprowadzenia do obrotu mleka lub przetworów mlecznych w ramach przyznanych IIR, cofano przyznane ilości. W roku kwotowym 2005/2006 IIR cofnięto 5 245 dostawcom hurtowym oraz 2 295 dostawcom bezpośrednim. Natomiast 10 807 dostawcom hurtowym oraz 976 dostawcom bezpośrednim zredukowano przyznane indywidualne ilości referencyjne o ich niewykorzystaną część. Łącznie do krajowej rezerwy krajowej kwoty ilości referencyjnej z tytułu redukcji i cofnięć trafiło 42,2 tys. ton, w tym 33,2 tys. ton do KRKIR dostaw hurtowych oraz 8,97 tys. ton do KRKIR sprzedaży bezpośredniej.

Na dzień 31 marca 2006 r. indywidualna ilość referencyjna, która przysługiwała 284 452 dostawcom hurtowym oraz 36 374 dostawcom bezpośrednim, łącznie z transferami czasowymi wyniosła odpowiednio 8 619,4 tys. ton oraz 195 tys. ton.

Po rozdysponowaniu KRKIR oraz po uwzględnieniu konwersji stałych, Komisja Europejska w rozporządzeniu nr 1611/2006 dokonała podziału krajowej ilości referencyjnej wynoszącej 8 964 tys. ton na krajową ilość referencyjną:

- dostaw hurtowych - 8 725,5 tys. ton,
- sprzedaży bezpośredniej - 238,5 tys. ton.

W wyniku dokonanych konwersji czasowych krajowa ilość referencyjna dostaw hurtowych na dzień 31 marca 2006 r. wyniosła 8 729,7 tys. ton.

Łączna ilość mleka przeliczonego na mleko o referencyjnej zawartości tłuszczu wprowadzona do obrotu przez dostawców hurtowych w roku kwotowym 2005/2006 wyniosła 8 930,6 tys. ton i była wyższa od posiadanych przez dostawców hurtowych IIR. Przyznane ilości przekroczyło 139 752 dostawców hurtowych.

W przypadku dostawców bezpośrednich wprowadzona do obrotu ilość mleka wyniosła 195 tys. ton. Dostawcy bezpośredni wykorzystali w 83,2% krajową ilość referencyjną sprzedaży bezpośredniej.

Po zaakceptowaniu przez KE wniosku Polski o dokonanie konwersji niewykorzystanej w roku kwotowym 2005/2006 krajowej rezerwy sprzedaży

bezpośredniej, opłata za przekroczenie indywidualnej ilości referencyjnej dla dostawców hurtowych, którzy przekroczyli posiadane indywidualne ilości referencyjne dostaw wyniosła 39,066 zł/100 kg przekroczenia (po zastosowaniu współczynnika realokacji - 0,679425831).

W roku kwotowym 2005/2006 krajowa ilość referencyjna dostaw hurtowych została przekroczona o 200,9 tys. ton. Należna opłata za 100 kg przekroczenia krajowej ilości referencyjnej wyniosła 30,91 €. W związku z tym Polska zobowiązana była do wniesienia na EFOGR opłaty w wysokości 241,3 mln zł za przekroczenie krajowej ilości referencyjnej.

1.3.8. Rejestr podmiotów skupujących mleko

W 2006 r. ARR prowadziła Rejestr Podmiotów Skupujących Mleko (RPSM), do którego na dzień 1 stycznia 2006 r. wpisanych było 305 podmiotów skupujących. W 2006 r. wykreślono 10 podmiotów, wydając jednocześnie 4 decyzje o wpisaniu do RPSM. Według stanu na dzień 31 grudnia 2006 r. do rejestru wpisanych było 299 podmiotów skupujących mleko.

Spadek liczby podmiotów skupujących wynikał przede wszystkim ze zmian strukturalnych, jakie zachodziły w przedsiębiorstwach (np. połączenia) oraz zaprzestania wykonywania działalności w zakresie skupu mleka, jak również z wyników kontroli, jakie ARR przeprowadzała w podmiotach skupujących.

1.3.9. Administrowanie Funduszem Promocji Mleczarstwa (FPM)

Fundusz Promocji Mleczarstwa został utworzony na mocy ustawy o regulacji rynku mleka i przetworów mlecznych, w celu promowania artykułów mlecznych.

W 2006 r. źródłem finansowania Funduszu były wpłaty dokonywane przez podmioty skupujące, w wysokości 0,1 grosza od każdego skupionego przez nie litra mleka. Wpłaty naliczane były za okresy kwartalne i przekazywane na konto Funduszu w terminie jednego miesiąca po zakończeniu danego kwartału.

Stan konta Funduszu Promocji Mleczarstwa na dzień 01.01.2006 r. wynosił 26 392 tys. zł. W 2006 r. na konto FPM wpłynęła kwota w wysokości 8 869 tys. zł.

Dodatkowo konto Funduszu było zasilane odsetkami od lokat założonych w 2006 r. w kwocie 687 tys. zł.

Na przedsięwzięcia do realizacji w 2006 r. do Agencji wpłynęło 569 wniosków o przyznanie środków finansowych z FPM, w tym 325 wniosków o przyznanie dofinansowania do spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych. Dofinansowanie przyznano 332 wnioskodawcom.

W 2006 r. Agencja wypłaciła ogółem z Funduszu środki w wysokości 9 011 tys. zł, z tego:

- 4 462 tys. zł - za przedsięwzięcia zrealizowane i wypłacone w 2006 r.,
- 2 517 tys. zł - środki zaksięgowane w 2005 r., a wypłacone w styczniu 2006 r.,
- 1 976 tys. zł - za przedsięwzięcia wynikające z planu finansowego FPM na rok 2005, a zrealizowane w 2006 r.,
- 44 tys. zł - za przedsięwzięcia wynikające z planu finansowego FPM na rok 2004, wypłacone w 2006 r.,
- 12 tys. zł - dodatkowe wydatki (prowizje, odsetki).

Stan konta Funduszu Promocji Mleczarstwa na dzień 31.12.2006 r. wyniósł 26 937 tys. zł.

Wysokość zobowiązań Funduszu Promocji Mleczarstwa w kwocie 9 154 tys. zł powstałych w wyniku realizacji przedsięwzięć w ramach planu finansowego FPM na 2006 r., zostanie rozliczona i wypłacona w 2007 r.

1.4. Rynek cukru

W roku gospodarczym 2005/2006 (od 1 lipca 2005 r. do 30 czerwca 2006 r.) wyprodukowano 2 047 tys. ton cukru, tj. o 465 tys. ton więcej ponad przyznane kwoty produkcyjne A i B cukru, które wynosiły odpowiednio 1 495,3 tys. ton i 87 tys. ton.

W roku gospodarczym 2006/2007 produkcja cukru (wg wstępnych sprawozdań producentów) wyniosła 1 704 tys. ton i była o 17% niższa od wielkości produkcji w sezonie poprzednim.

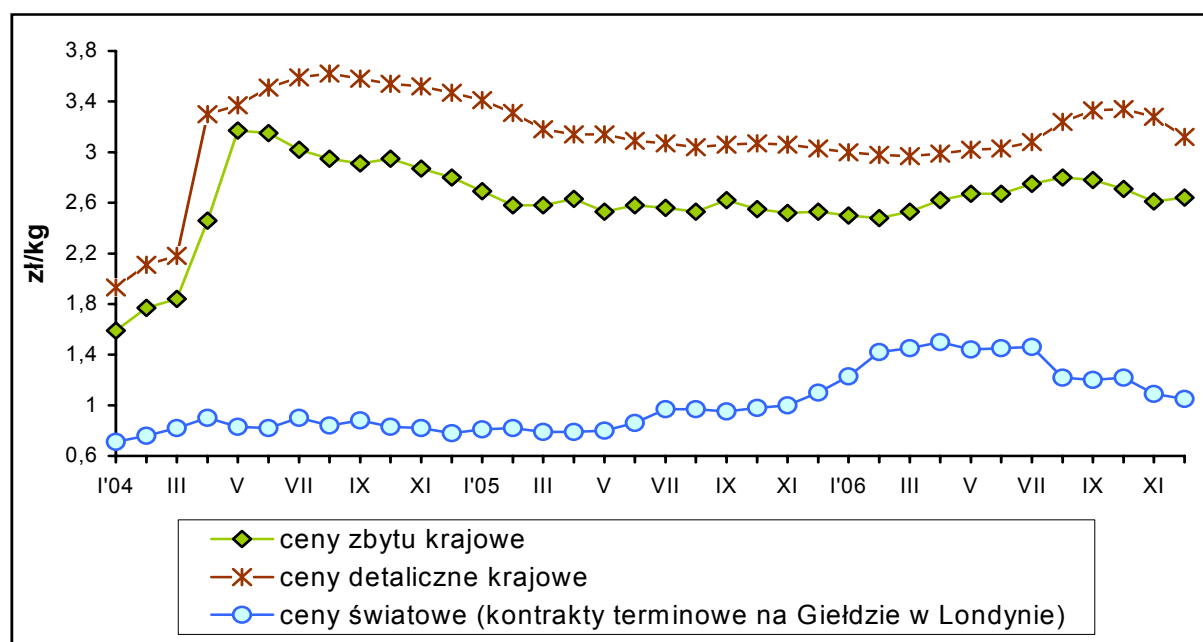
Ceny zbytu cukru białego (wg danych GUS) na rynku krajowym w 2006 r. były wyższe o 2,3% niż przed rokiem i ukształtowały się na poziomie średnio 2,64 zł/kg (z VAT). W okresie styczeń-marzec cena cukru workowanego (w opakowaniach

50 kg) wahała się w przedziale 2,48-2,53 zł/kg (z VAT). Zwiększona produkcja napojów i lodów w miesiącach letnich spowodowała wzrost cen cukru do poziomu 2,80 zł/kg w sierpniu. Podaż cukru z nowej kampanii (od września) doprowadziła do stopniowej obniżki ceny cukru kształtującej się w grudniu na poziomie 2,55 zł/kg.

Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie na początku roku wykazywały trend wzrostowy i przyjmowały wartości od 381 USD/tonę do 447 USD/tonę. W okresie maj-czerwiec oscylowały w granicach 443 USD/tonę do 486 USD/tonę. Od lipca do końca roku w notowaniach kontraktów terminowych obserwowane były wahania cen cukru z wyraźną przewagą tendencji spadkowej osiągającej w grudniu poziom 349 USD/tonę.

W 2006 r. wg szacunków IERiGŻ zużycie wewnętrzne cukru wyniosło 1 640 tys. ton. Eksport cukru podobnie jak w roku poprzednim był znaczący i wyniósł 701 tys. ton. Natomiast import ukształtował się na poziomie 67,6 tys. ton.

Wykres 15. **Miesięczne ceny krajowe i światowe cukru białego w latach 2004–2006**

Źródło: ceny krajowe wg GUS

W sektorze cukru wprowadzono zmiany realizowane od roku gospodarczego 2006/2007, wynikające z unijnej regulacji rynku cukru, polegające głównie na:

- połączeniu kwot produkcyjnych A i B w jedną kwotę produkcyjną wynoszącą dla cukru 1 671,9 tys. ton oraz dla izoglukozy 26,8 tys. ton. Producenci cukru

dokupili w roku gospodarczym 2006/2007 dodatkową kwotę cukru (99,5 tys. ton) i izoglukozy (5,3 tys. ton) za opłatę wynoszącą 730 €/tonę. KE przyznała dla Polski (tylko na sezon 2006/2007) przejściową kwotę produkcji izoglukozy w wysokości 6,7 tys. ton,

- możliwości wykorzystania cukru pozakwotowego do produkcji alkoholu i drożdży lub zużycia w przemyśle chemicznym i farmaceutycznym,
- wprowadzeniu na rok 2006/2007 mechanizmu wycofania zapobiegawczego (redukcja przyznanych kwot produkcyjnych przez współczynnik 0,896),
- stopniowego obniżania ceny minimalnej za buraki cukrowe. W roku gospodarczym 2006/2007 cena wyniosła 32,86 €/tonę i ulegnie stopniowej redukcji w następnych latach gospodarczych,
- utrzymaniu przez cztery lata gospodarcze możliwości dokonywania zakupów interwencyjnych w wysokości 600 tys. ton cukru (dla całej Unii Europejskiej). Cena, po której Agencja będzie mogła kupować cukier, będzie obliczana jako 80% ceny referencyjnej obowiązującej w następnym roku gospodarczym,
- wprowadzeniu ceny referencyjnej zamiast ceny interwencyjnej, która ulegnie stopniowej redukcji do roku gospodarczego 2009/2010,
- możliwości wprowadzenia mechanizmu prywatnego przechowywania cukru,
- ustanowieniu funduszu restrukturyzacyjnego pochodzącego ze składek restrukturyzacyjnych wnoszonych przez producentów cukru i izoglukozy,
- udzielaniu pomocy restrukturyzacyjnej producentom rezygnującym z produkcji cukru,
- zmianie okresu rozliczeniowego, tj. rok gospodarczy 2006/2007 obejmuje okres od 1 lipca 2006 r. do 30 września 2007 r. Kolejne lata gospodarcze będą obejmowały okres od 1 października danego roku do 30 września następnego roku.

Agencja Rynku Rolnego w 2006 r. na rynku cukru realizowała następujące działania w ramach mechanizmów WPR:

- a) dokonywała zakupów interwencyjnych cukru oraz jego sprzedaży,
- b) wypłacała refundacje wywozowe,
- c) wypłacała dopłaty do cukru wykorzystywanego w przemyśle chemicznym,
- d) pobierała opłaty cukrowe,
- e) monitorowała produkcję cukru,

- f) kontrolowała wykorzystanie cukru pozakwotowego,
- g) realizowała działania w zakresie restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego,
- h) rozliczała eksport cukru C.

1.4.1. Interwencyjny zakup i sprzedaż cukru

Interwencyjny zakup i sprzedaż cukru w ramach Wspólnej Polityki Rolnej jest prowadzony w celu stabilizacji rynku cukru w Unii Europejskiej poprzez zakup nadwyżek cukru oraz sprzedaż cukru zgromadzonego w magazynach interwencyjnych.

W 2006 r. ARR kontynuowała działania uruchomione w 2005 r. Wydała 2 zatwierdzenia wyspecjalizowanym handlowcom oraz 11 nowych świadectw autoryzacji magazynów i przedłużyła ważność autoryzacji dla 58 magazynów należących do producentów cukru. Całkowita powierzchnia magazynowa, którą mogła Agencja dysponować w roku 2006 wynosiła 711 tys. ton.

Agencja przyjęła 21 ofert i dokonała zakupu 113 tys. ton cukru białego po cenie 631,9 €/tonę. Wartość przyjętego do interwencji cukru wyniosła 273 212 tys. zł.

W trakcie okresu sprawozdawczego Agencja poniosła koszty przyjęcia, przechowywania, pakowania oraz wydania cukru z magazynu, jak również wydatki związane z przemieszczeniem 7,4 tys. ton cukru. Wydatkowano na ten cel środki finansowe w wysokości 19 578 tys. zł.

Zgodnie z decyzją KE, ARR prowadziła sprzedaż cukru z zapasów interwencyjnych na zaopatrzenie rynku wewnętrznego Wspólnoty. W ramach przeprowadzonych przetargów częściowych do ARR wpłynęło 146 ofert, z czego KE zaakceptowała 125 ofert przetargowych od 25 beneficjentów. Najniższa zaoferowana cena wynosiła 632 €/tonę, najwyższa 651 €/tonę, natomiast średnia cena cukru kształtowała się na poziomie 634,11 €/tonę. W wyniku prowadzonych działań Agencja sprzedała 188 tys. ton cukru białego o wartości netto 466 627 tys. zł.

Zgodnie z RK (WE) 1819/2005 określającym na rok budżetowy 2006 zasady dostaw żywności z zapasów interwencyjnych do wykorzystania przez osoby najbardziej poszkodowane we Wspólnocie przekazano na rynek polski 4,8 tys. ton cukru z przeznaczeniem na pomoc żywnościową dla najuboższej ludności.

Podobne działania pomocowe zrealizowano na podstawie RK (WE) 1539/2006 przyjmującego plan podziału pomiędzy państwa członkowskie zasobów zapisanych na rok budżetowy 2007 i wydysponowano z polskich zapasów interwencyjnych 8,3 tys. ton cukru na pomoc najuboższym w naszym kraju.

1.4.2. Refundacje wywozowe do cukru

Na rynku cukru w 2006 r. ARR wypłaciła 409 123 tys. zł z tytułu refundacji do wywozu 291,1 tys. ton produktów zawierających 281,5 tys. ton cukru. Kwota ta obejmuje refundacje dla następujących produktów:

- 401 038 tys. zł do 275,7 tys. ton cukru białego w stanie nieprzetworzonym,
- 7 361 tys. zł do 14,4 tys. ton przetworzonych owoców,
- 513 tys. zł do 0,7 tys. ton syropu glukozowego i izoglukozowego,
- 211 tys. zł do 0,3 tys. ton syropu cukrowego.

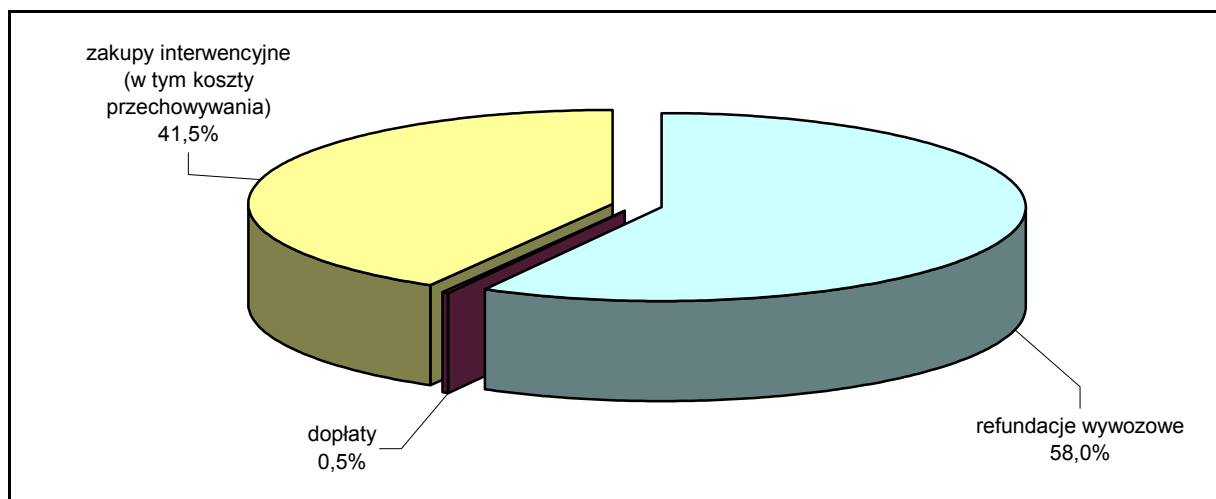
1.4.3. Dopłaty do cukru wykorzystywanego w przemyśle chemicznym

Celem mechanizmu było powiększenie rynku zbytu dla cukru poprzez zachęcenie przedsiębiorstw przetwarzających cukier w przemyśle chemicznym do wykorzystania go na terenie Wspólnoty oraz stworzenie warunków dla zwiększenia konkurencyjności unijnych produktów zawierających cukier na rynku światowym.

Dopłaty produkcyjne do cukru wykorzystywanego w przemyśle chemicznym (głównie: farmaceutycznym, kosmetycznym, budowlanym) wypłacane były za przetwarzanie produktów podstawowych lub pośrednich (wyprodukowanych na bazie cukru) na ściśle określone produkty chemiczne dla przetwórców posiadających dokumentację potwierdzającą dany profil produkcji, którzy uzyskali autoryzację zakładu przetwórczego.

W 2006 r. Agencja wydała 2 świadectwa autoryzacji zakładom przetwórczym oraz 21 promes uzyskania dopłat. Udzielono dopłat w wysokości 3 077 tys. zł do przetworzenia 2,6 tys. ton cukru białego.

Wykres 16. **Struktura wydatków ARR na rynku cukru w 2006 r.**

1.4.4. Opłaty cukrowe

Celem pobierania przez ARR opłat produkcyjnych na rynku cukru jest pokrycie wydatków poniesionych przez budżet unijny z tytułu refundacji do wywozu nadwyżek cukru i izoglukozy oraz dopłat do cukru wykorzystywanego w przemyśle chemicznym.

Uczestnikami mechanizmu było 23 producentów cukru i 1 producent izoglukozy, którym minister właściwy do spraw rynków rolnych przyznał w drodze decyzji kwoty A i B cukru oraz kwoty A i B izoglukozy na dany rok gospodarczy.

Na rok gospodarczy 2005/2006 Polsce zostały przyznane następujące kwoty produkcyjne cukru i izoglukozy:

- kwota A+B cukru w wysokości 1 582 260 ton,
- kwota A+B izoglukozy w wysokości 24 955,40 ton.

W terminie do 31 maja 2006 r. do Agencji wpłynęły należności z tytułu raty zaliczkowej (od wyprodukowanego cukru i izoglukozy) za rok gospodarczy 2005/2006 w wysokości 54 448 tys. zł.

W maju 2006 r. ostatecznie zakończono rozliczanie wielkości produkcji cukru i izoglukozy wyprodukowanych w roku gospodarczym 2004/2005. Z tytułu niewywieżenia cukru C w terminie do 31 grudnia 2005 r., producenci cukru dokonali wpłaty 5,4 tys. zł opłat sankcyjnych.

1.4.5. Monitorowanie produkcji cukru

Na rok gospodarczy 2006/2007 Polsce zostały przyznane następujące kwoty produkcyjne:

- podstawowa kwota cukru - 1 671 926 ton,
- dodatkowa kwota cukru - 100 551 ton,
- podstawowa kwota izoglukozy - 26 781 ton,
- dodatkowa kwota izoglukozy - 5 275 ton,
- przejściowa kwota izoglukozy - 6 695 ton.

W ramach mechanizmu, w 2006 r. prowadzono monitoring rynku cukru. Podstawę tego działania stanowiły przesyłane przez producentów cukru i izoglukozy miesięczne sprawozdania dotyczące produkcji, obrotu oraz stanu zapasów cukru i izoglukozy, sporządzane dla roku gospodarczego 2006/2007 umowy dotyczące usługowego przerobu buraków cukrowych, jak również raporty z przeprowadzonych przez IJHARS kontroli.

Na podstawie danych uzyskanych ze sprawozdań prowadzona była sprawozdawczość do KE dotycząca roku gospodarczego 2006/2007, z zakresu:

- wydanych zatwierdzeń,
- miesięcznych stanów zapasu cukru,
- miesięcznej wielkości produkcji izoglukozy.

Zmiana regulacji prawnych na rynku cukru dotyczyła również zwiększenia zakresu opłat pobieranych na rynku cukru, które od roku 2006/2007 obejmują:

- opłaty produkcyjne pobierane od producentów cukru i izoglukozy,
- opłaty z tytułu przydziału kwoty dodatkowej pobierane od producentów cukru,
- opłaty za nadwyżki pobierane od producentów cukru i izoglukozy,
- opłaty za nieprawidłowo zadeklarowane ilości pobierane od producentów cukru i izoglukozy oraz przetwórców,
- opłaty pobierane od producentów cukru i izoglukozy za niewywiązywanie się z zobowiązań wynikających z ich zatwierdzenia,
- opłaty pobierane od przetwórców za opóźnienie w dokumentowaniu procesu przetworzenia cukru.

W 2006 r. na producentów cukru i izoglukozy oraz przetwórców nie nałożono opłat za rok gospodarczy 2006/2007.

1.4.6. Kontrola cukru pozakwotowego

Mechanizm wprowadzony został reformą rynku cukru od roku gospodarczego 2006/2007. Kontrola dotyczy wykorzystania ilości cukru i izoglukozy wyprodukowanych przez danego producenta ponad przyznaną mu kwotę. Ilości te mogą być:

- użyte jako surowce przemysłowe do przetworzenia na produkty końcowe (alkohol, drożdże, pewne produkty przemysłowe, chemiczne lub farmaceutyczne) przez zatwierdzonych przetwórców,
- przeniesione na kolejny rok gospodarczy,
- wykorzystane w ramach szczególnego systemu dostaw dla regionów peryferyjnych,
- wywiezione poza obszar Wspólnoty w ramach limitu ilościowego po wydaniu stosownego rozporządzenia KE.

Pozostałe ilości produkcji pozakwotowej, nie wykorzystane w powyższy sposób, traktowane są jako nadwyżka cukru i izoglukozy podlegająca opłacie.

Agencja zobowiązana była do wydania zatwierdzeń przetwórcom i przeprowadzenia kontroli wykorzystania cukru pozakwotowego. W związku z powyższym wydano zatwierdzenia dla 25 przetwórców (z tego: 19 gorzelniom i 6 przedsiębiorstwom wykorzystującym cukier w przemyśle chemicznym). Natomiast 17 przetwórców zawarło z 4 producentami cukru umowy na dostawy 13 tys. ton surowca (w przeliczeniu na cukier biały).

1.4.7. Restrukturyzacja przemysłu cukrowniczego

Restrukturyzacja wspólnotowego przemysłu cukrowniczego finansowana jest z tymczasowego funduszu restrukturyzacji, na który składają się tymczasowe składki restrukturyzacyjne wpłacane przez wszystkich producentów cukru i izoglukozy, produkujących cukier na terenie UE. Wysokość pomocy restrukturyzacyjnej dla producenta, który zrzekłby się produkcji kwotowanej wynosi 730 €/tonę na rok gospodarczy 2006/2007 i 2007/2008. Obejmuje ona również m.in. co najmniej 10% pomocy finansowej przeznaczonej dla plantatorów buraków cukrowych, w celu zrekompensowania im strat wynikających z zaniechania upraw spowodowanych

zamknięciem fabryk. Pomoc restrukturyzacyjna może być udzielana przez cztery lata gospodarcze (od 2006/2007 do 2009/2010).

W regionach objętych procesem restrukturyzacji przewidziane jest tworzenie rozwiązań alternatywnych wobec uprawy buraków i produkcji cukru. W tym celu część środków finansowych pochodzących z funduszu restrukturyzacji może zostać przeznaczona na środki na rzecz dywersyfikacji. Środki te zostaną ustanowione w ramach Krajowego Programu Restrukturyzacji na rzecz dywersyfikacji.

W 2006 r. ze względu na brak wniosków dotyczących rezygnacji z kwot produkcyjnych nie realizowano płatności w ramach tego mechanizmu.

1.4.8. Rozliczanie eksportu cukru C

W 2006 r. kontynuowano weryfikację dokumentów wywozowych, złożonych przez producentów cukru i izoglukozy, dotyczących produkcji z roku gospodarczego 2003/2004. Eksport ten dotyczył cukru C/izoglukozy C w postaci nie przetworzonej lub w wyrobach o zawartości cukru co najmniej 10% w przeliczeniu na cukier biały. Producenci zobowiązani byli uzupełnić dokumentację w nieprzekraczalnym terminie do 19 grudnia 2006 r.

Na rynku cukru w 2006 r. wydatkowano 704 990 tys. zł z tytułu: refundacji wywozowych 409 123 tys. zł, interwencyjnych zakupów cukru 292 790 tys. zł oraz 3 077 tys. zł w ramach dopłat do cukru wykorzystywanego w przemyśle chemicznym.

1.5. Rynek skrobi

Produkcja skrobi w sezonie 2005/2006 była mniejsza do przyznanego Polsce limitu 144 985 ton i wyniosła 130 tys. ton, głównie na skutek ograniczonych zbiorów i dostaw ziemniaków.

Ceny zbytu skrobi ziemniaczanej do lipca 2006 r. wahały się w granicach 1,45-1,52 zł/kg (z VAT), przy czym najniższy ich poziom odnotowano w maju. W drugiej połowie roku notowano wzrost cen nawet o kilkanaście procent

miesięcznie. W grudniu 2006 r. średnia cena skrobi ziemniaczanej u producentów wyniosła 2,44 zł/kg (z VAT) i była o ponad 62% wyższa niż przed rokiem.

Według danych GUS eksport skrobi ziemniaczanej w 2006 r. był o 26% niższy niż w poprzednim roku i wyniósł 44,1 tys. ton. Przywóz tego produktu w tym samym okresie wzrósł 3-krotnie do poziomu 18,7 tys. ton.

W 2006 r. Agencja wspierała rynek skrobi poprzez administrowanie następującymi mechanizmami WPR:

- a) dopłaty w ramach kwotowania produkcji skrobi ziemniaczanej,
- b) płatności dla plantatorów ziemniaków w ramach kwotowania produkcji skrobi ziemniaczanej,
- c) refundacje wywozowe do skrobi ziemniaczanej,
- d) dopłaty do skrobi wykorzystywanej na cele niespożywcze.

1.5.1. Dopłaty w ramach kwotowania produkcji skrobi ziemniaczanej

W mechanizmie WPR „Dopłaty w ramach kwotowania produkcji skrobi ziemniaczanej” systemem dopłat objęta jest skrobia wyprodukowana w roku gospodarczym trwającym od 1 lipca danego roku kalendarzowego do 30 czerwca następnego roku kalendarzowego.

W 2006 r. o dopłaty ubiegali się producenci skrobi, którzy przyjmowali ziemniaki na podstawie zawartych z plantatorami umów kontraktacji i zapłacili za nie co najmniej cenę minimalną oraz wyprodukowali z nich skrobię ziemniaczaną. Cena minimalna w wysokości 178,31 €/tonę skrobi zawartej w dostarczonych ziemniakach ustalona została przez KE. Wysokość stawki premii produkcyjnej określona przez KE wynosiła 22,25 €/tonę wyprodukowanej skrobi.

W ramach kwotowania produkcji skrobi ziemniaczanej ARR w 2006 r. prowadziła działania dla roku gospodarczego 2006/2007, w tym:

- wydała świadectwa autoryzacji dla 11 punktów skupu,
- weryfikowała wykazy umów kontraktacji, złożone przez producentów skrobi,
- przeprowadzała czynności kontrolne dotyczące prawidłowości działek zadeklarowanych w umowach kontraktacji, które zostały wykazane w złożonych do ARR wykazach umów kontraktacji przez poszczególnych producentów skrobi,

- wypłacała premie produkcyjne producentom do skrobi wyprodukowanej w latach gospodarczych 2005/2006 i 2006/2007.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) 941/2005 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1868/94, Polsce przyznano kwotę produkcyjną na lata gospodarcze 2005/2006 i 2006/2007, odpowiednio w wysokości 144 985 ton skrobi ziemniaczanej. Dostępne kwoty produkcyjne, w ramach których producenci mogli ubiegać się o premie produkcyjne wyniosły: z roku gospodarczego 2005/2006 - 141 128,415 ton skrobi i z roku 2006/2007 - 143 352,300 ton skrobi. Producenci skrobi skorzystali w roku gospodarczym 2005/2006 z możliwości wykorzystania do 5% kwoty produkcyjnej z następnego roku gospodarczego. Ponadto kwota dostępna w roku 2005/2006 uwzględnia pomniejszenie kwoty ze względu na zwiększenie kwot przez producentów skrobi w roku gospodarczym 2004/2005.

W 2006 r. ARR wypłaciła 7 994 tys. zł premii produkcyjnych do 91,4 tys. ton skrobi z roku gospodarczego 2005/2006. Od października 2006 r. producenci skrobi rozpoczęli składanie wniosków o dopłaty z roku gospodarczego 2006/2007, z którego Agencja wydatkowała 1 302 tys. zł do 14,9 tys. ton skrobi.

Tabela 5. Dopłaty w ramach kwotowania produkcji skrobi ziemniaczanej w 2006 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba wydanych decyzji	Ilość skrobi (tony)	Kwota (tys. zł)
1.	Dopłaty z roku gospodarczego 2005/2006	215	91 400	7 994
2.	Dopłaty z roku gospodarczego 2006/2007	339	14 852	1 302
Ogółem		554	106 252	9 296

W 2006 r. Agencja wypłaciła ogółem 9 296 tys. zł premii produkcyjnych dla producentów do 106,3 tys. ton skrobi.

1.5.2. Płatności dla plantatorów ziemniaków w ramach kwotowania produkcji skrobi ziemniaczanej

Agencja w ramach regulacji krajowych została zobowiązana do udzielania płatności dla plantatorów ziemniaków skrobiowych, stosowanych w ramach systemu kwotowania produkcji skrobi ziemniaczanej. Płatności te wynikają z przyjętego przez Polskę systemu uzupełniających krajowych płatności bezpośrednich (CNDP - Complementary National Direct Payments).

W 2006 r. dokonywano płatności dla plantatorów za ziemniaki skrobiowe dostarczone ze zbiorów w 2005 r. na podstawie decyzji Komisji z dnia 16/VI/2005 zezwalającej na uzupełniające płatności bezpośrednie w Polsce na rok 2005 /notyfikacja nr K(2005) 1777/, zmienionej decyzją Komisji z dnia 25/XI/2005 /notyfikacja nr K(2005) 4553/.

Plantatorzy ziemniaków ubiegali się o przyznanie płatności tylko do ilości ziemniaków, określonej jako ekwiwalent skrobi w umowie kontraktacji zawartej z producentem skrobi, który uzyskał kwotę produkcyjną na dany rok gospodarczy.

W ramach mechanizmu ARR w 2006 r. realizowała zadania w zakresie: weryfikacji umów kontraktacji wskazanych w wykazach umów kontraktacji składanych przez producentów skrobi w ramach przyznanych im kwot produkcyjnych oraz wypłat płatności dla plantatorów za ziemniaki skrobiowe dostarczone ze zbiorów w 2005 r.

Stawki płatności dla roku gospodarczego 2005/2006 za ziemniaki skrobiowe w zależności od zawartości skrobi zostały określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 listopada 2005 r.

Tabela 6. Płatności dla plantatorów za ziemniaki dostarczone ze zbiorów w 2005 r. (rok gospodarczy 2005/2006) wg OT ARR w 2006 r.

Lp.	OT ARR	Ilość skrobi w wykazanych umowach kontraktacji (tony)	Liczba decyzji	Realizacja płatności		Wykonanie % (5:3)
				(tony)	(tys. zł)	
1	2	3	4	5	6	7
1.	Poznań	62 011	2 819	52 839	11 640	85,2
2.	Szczecin	12 507	536	12 222	2 692	97,7
3.	Białystok	33 245	2 546	26 487	5 835	79,7
4.	Lublin	2 890	238	2 207	486	76,4
5.	Olsztyn	9 018	569	7 097	1 563	78,7
6.	Bydgoszcz	11 202	555	7 580	1 670	67,7
7.	Wrocław	8 416	609	7 860	1 731	93,4
Ogółem		139 289	7 872	116 292	25 617	83,5

ARR w 2006 r. wypłaciła 25 617 tys. zł płatności dla plantatorów ziemniaków, w ramach kwotowania produkcji skrobi ziemniaczanej do 116,3 tys. ton skrobi.

Płatności dla plantatorów ziemniaków ze zbiorów 2006 r. realizowane będą na podstawie decyzji Komisji z dnia 27/IX/2006 zezwalającej na uzupełniające krajowe płatności bezpośrednie w Polsce na rok 2006 /notyfikacja nr K(2006) 4260/.

Rada Ministrów rozporządzeniem z dnia 17 listopada 2006 r. określiła stawki płatności dla roku gospodarczego 2006/2007. Pierwsze wnioski o przyznanie płatności dla plantatorów za ziemniaki dostarczone ze zbiorów w 2006 r., zostały złożone w grudniu 2006 r. Do ARR wpłynęło 1 335 wniosków o przyznanie płatności. Ze względu na terminy złożenia wniosków spełniających wymagania formalne oraz 45-dniowy okres płatności dla plantatorów, wypłaty za ziemniaki dostarczone ze zbiorów w 2006 r. rozpoczęto w styczniu 2007 r.

1.5.3. Refundacje wywozowe do skrobi ziemniaczanej

W 2006 r., w ramach regulacji handlu zagranicznego, Agencja wypłaciła 12 882 tys. zł refundacji eksporterom wywożącym skrobię ziemniaczaną do krajów trzecich. Refundacjami objęto 53,3 tys. ton skrobi, a głównymi krajami wywozu były Białoruś, Ukraina i Rosja.

1.5.4. Dopłaty do skrobi wykorzystywanej na cele niespożywcze

W 2006 r. w ramach dopłat do skrobi wykorzystywanej na cele niespożywcze Agencja wykonywała zadania w zakresie: autoryzacji przetwórców skrobi (autoryzowanych zostało kolejnych 2 przetwórców skrobi), wydawania świadectw uprawniających do uzyskania dopłaty (wydano 11 świadectw do 1 137 ton skrobi, z tego: 61 ton skrobi ziemniaczanej i 1 076 ton skrobi kukurydzianej), kontroli wykorzystania skrobi estryfikowanej i eteryfikowanej o kodzie CN 3505 10 50 wyprodukowanej w Polsce lub zakupionej w innym państwie Wspólnoty przez nabywców mających swe siedziby na terenie Polski oraz udzielania dopłat.

Dopłaty do skrobi wykorzystywanej na cele niespożywcze wypłacane były przetwórcom skrobi w drodze decyzji Prezesa ARR pod warunkiem złożenia poprawnego wniosku o dopłatę oraz pozytywnego wyniku kontroli. Stawki dopłat do skrobi wykorzystywanej na cele niespożywcze ustalane są w drodze rozporządzeń Komisji Europejskiej.

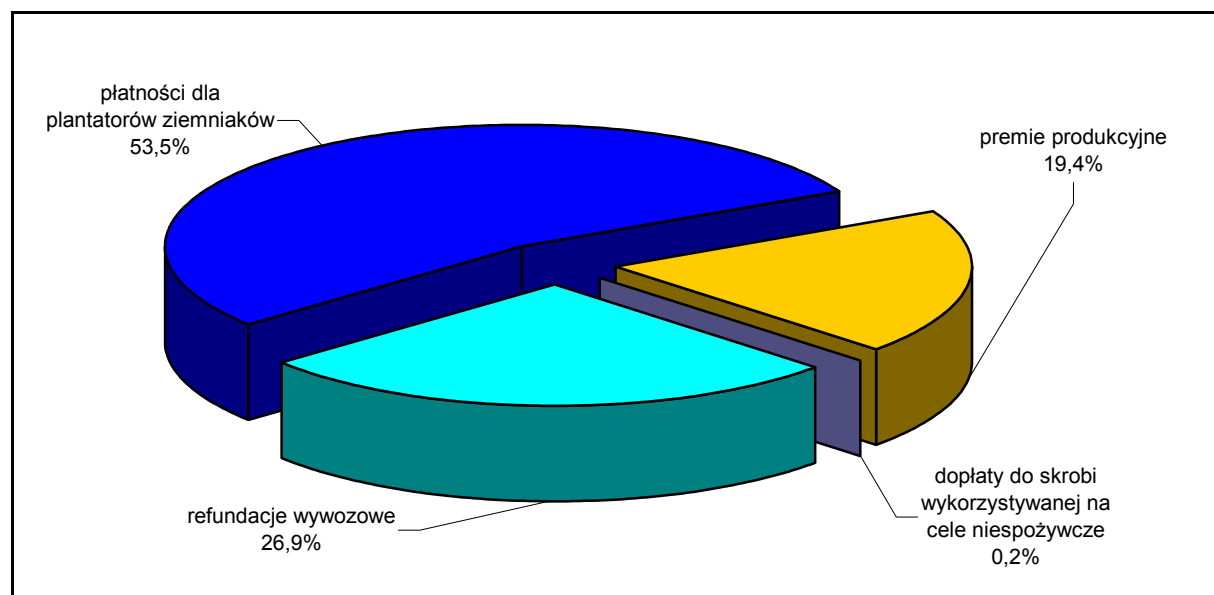
Tabela 7. Dopłaty do skrobi wykorzystywanej na cele niespożywcze w 2006 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba złożonych wniosków i wydanych decyzji	Ilość skrobi, do której zostały zrealizowane dopłaty		Kwota (tys. zł)
			skrobia ziemniaczana (tony)	skrobia kukurydziana (tony)	
1.	Dopłaty z roku gospodarczego 2005/2006	1	-	259	13
2.	Dopłaty z roku gospodarczego 2006/2007	10	303	760	60
Ogółem		11	303	1 019	73

W 2006 r. w ramach dopłat do skrobi wykorzystywanej na cele niespożywcze Agencja wypłaciła 73 tys. zł do 1,3 tys. ton skrobi. Dopłatami objęto 1 tys. ton skrobi kukurydzianej i 0,3 tys. ton skrobi ziemniaczanej.

Do ARR w 2006 r. wpłynęło 1 181 formularzy kontrolnych T5, w tym ARR dokonała odpowiedniego poświadczenia 302 tych formularzy.

Wykres 17. Struktura wydatków ARR na rynku skrobi w 2006 r.

Na rynku skrobi w 2006 r. wydatkowano 22 251 tys. zł ze środków prefinansowanych z budżetu UE i 25 617 tys. zł w ramach uzupełniających krajowych płatności bezpośrednich dla plantatorów ziemniaków skrobiowych.

W 2006 r. Agencja na rynku skrobi wypłaciła 47 868 tys. zł, z tego: 25 617 tys. zł płatności dla plantatorów ziemniaków, 9 296 tys. zł dopłat w ramach kwotowania produkcji skrobi ziemniaczanej, 12 882 tys. zł refundacji do wywozu skrobi ziemniaczanej i 73 tys. zł dopłat do skrobi wykorzystywanej na cele niespożywcze.

1.6. Rynek tytoniu

W 2006 r. Agencja wspierała producentów tytoniu, administrując mechanizmami:

- a) kontraktacja, odbiór i przetwórstwo surowca tytoniowego,
- b) płatności dla producentów surowca tytoniowego.

Agencja w ramach mechanizmu „Kontraktacja, odbiór i przetwórstwo surowca tytoniowego” wykonywała zadania w zakresie:

- wpisu do rejestru pierwszych przetwórców surowca tytoniowego,
- zatwierdzania punktów odbioru surowca tytoniowego,
- stwierdzenia nabycia prawa do uzyskania płatności oraz wpisu do rejestru producentów.

Przedsiębiorcy, którzy uzyskali w 2005 r. zezwolenie na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wstępnego przetwarzania surowca tytoniowego zostali wpisani do rejestru pierwszych przetwórców. W 2006 r. w ww. rejestrze figuruje 5 pierwszych przetwórców surowca tytoniowego.

W 2006 r. funkcjonowały 24 punkty odbioru surowca tytoniowego zatwierdzone przez Agencję.

Na podstawie złożonych wniosków ARR wydała w 2006 r. 14 327 decyzji, stwierdzających nabycie prawa do uzyskania płatności oraz wpisu do rejestru producentów surowca tytoniowego. Najwięcej decyzji (35,5%) wydano na terenie działania OT ARR w Lublinie, 21,4% - w Rzeszowie i 18,6% - w Kielcach.

Agencja prowadziła działania w ramach mechanizmu finansowanego ze środków krajowych „Płatności dla producentów surowca tytoniowego”, w związku z przyjętym przez Polskę systemem uzupełniających krajowych płatności

bezpośrednich (CNDP - Complementary National Direct Payments). W 2006 r. Agencja udzieliła płatności za sprzedany surowiec tytoniowy wyprodukowany w roku 2005 na podstawie decyzji KE z dnia 25 listopada 2005 r. zmieniającej decyzję KE z dnia 16 czerwca 2005 r. zezwalającej na uzupełniające płatności bezpośrednie w Polsce na rok 2005. Zgodnie z ww. regulacjami łączna koperta finansowa dla płatności bezpośrednich w sektorze tytoniu w 2005 r. wyniosła 61 302 tys. €, tj. 240,2 mln zł (przy zastosowaniu kursu wymiany 3,9185 zł/€ określonego na podstawie rozporządzenia Komisji (WE) nr 1044/2005).

Zakontraktowana ilość surowca tytoniowego ze zbioru 2005 r. w ramach umów na uprawę tytoniu, zawartych między wstępnymi przetwórcami posiadającymi zezwolenie na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wstępnego przetwarzania surowca tytoniowego a producentami, wyniosła 36,2 tys. ton, z tego: 21,1 tys. ton odmiany typu Virginia oraz 15,1 tys. ton pozostałych grup odmian. Płatności realizowano zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 listopada 2005 r. wg stawek: 6,34 zł/kg dla tytoniu odmiany typu Virginia i 5,53 zł/kg dla pozostałych odmian sprzedanego surowca tytoniowego.

Tabela 8. Płatności dla producentów surowca tytoniowego wg OT ARR w 2006 r.

Lp.	OT ARR	Liczba złożonych wniosków	Ilość surowca tytoniowego (tony)	Kwota (tys. zł)
1.	Białystok	929	1 977	12 340
2.	Bydgoszcz	2 689	4 872	27 386
3.	Gdynia	51	97	535
4.	Kielce	4 094	5 409	32 018
5.	Kraków	1 466	3 139	17 686
6.	Lublin	8 058	9 892	61 090
7.	Olsztyn	2	2	10
8.	Opole	1	2	9
9.	Rzeszów	5 395	6 475	40 366
10.	Wrocław	879	1 768	9 822
Ogółem		23 564	33 633	201 262

Agencja w 2006 r. wypłaciła 201 262 tys. zł do 33,6 tys. ton sprzedanego surowca tytoniowego ze zbiorów w 2005 r., z tego: 119 525 tys. zł do 18,8 tys. ton odmiany typu Virginia i 81 737 tys. zł do 14,8 tys. ton pozostałych grup odmian.

Kwota wypłaconych w 2006 r. płatności za surowiec tytoniowy ze zbioru 2005 r. była niższa o 16,2% od całkowitej kwoty, do jakiej Polska mogła udzielić płatności na podstawie decyzji Komisji.

W 2006 r. Agencja w ramach płatności uzupełniających wypłaciła 201 262 tys. zł dla producentów surowca tytoniowego.

1.7. Rynek miodu

W 2006 r. Agencja wspierała rynek produktów pszczelich w oparciu o „Krajowy Program Wsparcia Pszczelarstwa w Polsce w latach 2004/2005, 2005/2006, 2006/2007”. Program określający przewidywane działania w sektorze pszczelarstwie został zatwierdzony przez Komisję Europejską decyzją z 20 sierpnia 2004 r. W programie wsparcia pszczelarstwa przewidziano środki finansowe w wysokości 56,25 mln zł, w tym 18,75 mln zł do rozdysponowania w roku 2005/2006. Zgodnie z unijnymi zasadami do 50% środków pokrywane jest z budżetu UE.

W sezonie 2005/2006 do Agencji wpłynęło 281 ofert projektów na realizację działań na kwotę 28 mln zł, tj. przewyższającą o ponad 9 mln zł kwotę przewidzianą w programie. Oferty zostały rozpatrzone przez komisję złożoną z przedstawicieli MRiRW i ARR. Po dostosowaniu wysokości przewidzianych w nich wypłat do kwot ujętych w programie, a także dokonaniu (za zgodą KE) przesunięć środków pomiędzy poszczególnymi kierunkami wsparcia, do realizacji przyjęto 256 projektów.

Tabela 9. Projekty działań zgłoszone i przyjęte do realizacji w 2006 r.

Lp.	Kierunki wsparcia	Projekty zgłoszone		Projekty przyjęte do realizacji	
		Liczba	Wartość (tys. zł)	Liczba	Wartość (tys. zł)
1.	I. Pomoc techniczna dla pszczelarzy i organizacji	68	3 420	60	2 492
2.	II. Kontrola warrozy	70	9 279	70	7 074
3.	III. Racjonalizacja przemieszczania rodzin pszczelich na pożytki	35	4 240	29	2 009
4.	IV. Wspieranie laboratoriów przeprowadzających analizy właściwości fizyko-chemicznych miodu	24	1 313	21	767
5.	V. Wspieranie odbudowy pogłowia rodzin pszczelich	74	9 106	71	6 155
6.	VI. Współpraca z wyspecjalizowanymi jednostkami w ramach programów	10	647	5	253

Lp.	Kierunki wsparcia	Projekty zgłoszone		Projekty przyjęte do realizacji	
		Liczba	Wartość (tys. zł)	Liczba	Wartość (tys. zł)
	badawczych w sektorze pszczelarskim i produktów pszczelarskich				
Ogółem		281	28 005	256	18 750

Zgodnie z rozporządzeniem Komisji nr 917/2004 podmioty zobowiązane były zrealizować projekty do 31 sierpnia, natomiast Agencja zobowiązana była wypłacić refundację poniesionych w ramach mechanizmu kosztów do 15 października 2006 r.

Po wykonaniu zadań wynikających ze zrealizowanych umów, Agencja dokonała kontroli poniesionych wydatków, a następnie po rozliczeniu złożonych przez beneficjentów wniosków wypłaciła 13 598 tys. zł (netto), z tego:

- 6 799 tys. zł ze środków UE (50% poniesionych wydatków),
- 6 799 tys. zł ze środków krajowych (50% poniesionych wydatków).

Ostatecznie rozliczono 232 umowy, a łączna kwota wypłaconych refundacji stanowiła 72,5% kwoty określonej w Krajowym Programie Wsparcia Pszczelarstwa na rok 2005/2006.

Tabela 10. Wykorzystanie środków przyznanych Polsce przez KE w ramach programu wsparcia pszczelarstwa na rok 2005/2006

Lp.	Kierunki wsparcia	Wartość wypłat netto (tys. zł)	Liczba rozliczonych umów	Wykorzystanie dostępnych środków (%)
1.	I. Pomoc techniczna dla pszczelarzy i organizacji	2 074	53	83,2
2.	II. Kontrola warrozy	4 662	67	65,9
3.	III. Racjonalizacja przemieszczania rodzin pszczelich na pożytki	1 598	27	79,5
4.	IV. Wspieranie laboratoriów przeprowadzających analizy właściwości fizyko-chemicznych miodu	397	13	51,8
5.	V. Działania wspierające odbudowę pogłowia rodzin pszczelich	4 717	69	76,6
6.	VI. Współpraca z wyspecjalizowanymi jednostkami w ramach programów badawczych w sektorze pszczelarskim i produktów pszczelarskich	150	3	59,3
Ogółem		13 598	232	72,5

Na sezon 2006/2007 zostały Polsce przyznane środki finansowe w wysokości 19,3 mln zł. W sierpniu 2006 r. Agencja podjęła przygotowania do realizacji III części trzyletniego Krajowego Programu Wsparcia Pszczelarstwa w Polsce w latach

2004/2005, 2005/2006, 2006/2007”. W tym celu wydała nowe warunki uczestnictwa, a także ogłosiła zaproszenie do składania projektów w terminie do 20 października 2006 r. Wpłynęło 331 projektów na realizację działań na kwotę 35,6 mln zł, tj. przewyższającą o ponad 16 mln zł kwotę przewidzianą w programie.

Tabela 11. Liczba i wartość projektów zgłoszonych i przyjętych w 2006 r. do realizacji w 2007 r.

Lp.	Kierunki wsparcia	Projekty zgłoszone		Projekty przyjęte do realizacji		Środki przewidziane w KPWP (tys. zł)
		Liczba	Wartość (tys. zł)	Liczba	Wartość (tys. zł)	
1.	I. Pomoc techniczna dla pszczelarzy i organizacji	86	3 814	63	2 495	4 418
2.	II. Kontrola warrozy	77	10 426	-	-	4 068
3.	III. Racjonalizacja przemieszczania rodzin pszczelich na pożytki	55	5 918	44	1 627	1 627
4.	IV. Wspieranie laboratoriów przeprowadzających analizy właściwości fizykochemicznych miodu	28	1 909	24	1 120	4 186
5.	V. Wspieranie odbudowy pogłowia rodzin pszczelich	80	12 215	-	-	2 326
6.	VI. Współpraca z wyspecjalizowanymi jednostkami w ramach programów badawczych w sektorze pszczelarskim i produktów pszczelarskich	5	1 292	2	45	2 675
Ogółem		331	35 573	133	5 287	19 300

Do realizacji zostały przyjęte projekty złożone w ramach kierunków wsparcia: I, IV i VI, w których wnioskowane kwoty refundacji były niższe niż kwoty określone w KPWP oraz w ramach III kierunku, gdzie środki dostępne w programie zostały rozdzielone w całości.

Ostateczna ilość i wartość projektów dotyczących kierunków wsparcia II i V będą znane w 2007 r. po podjęciu przez KE decyzji o przesunięciu na nie niewykorzystanych środków.

W 2006 r. Agencja wsparła rynek miodu kwotą 13 598 tys. zł, a wydatki pokrywane były w 50% ze środków krajowych i Unii Europejskiej.

1.8. Rynek suszu paszowego

Na rynku suszu paszowego Agencja w 2006 r. realizowała dopłaty do produkcji, na podstawie rozporządzeń Rady (WE) nr 1786/2003 i Komisji (WE) nr 382/2005 oraz ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego.

Dopłaty do produkcji suszu paszowego dokonywane były w ramach przyznanego Polsce krajowego gwarantowanego limitu produkcji suszu paszowego wynoszącego 13 538 ton i obejmującego produkcję w roku gospodarczym trwającym od 1 kwietnia do 31 marca roku następnego.

Przedsiębiorstwa przetwórcze, które spełniały kryteria dotyczące urządzeń stosowanych do produkcji, wymogów w zakresie jakości wytwarzanego produktu oraz zostały zatwierdzone przez ARR, mogły ubiegać się o pomoc z tytułu produkcji suszu paszowego. W 2006 r. dopłaty realizowane były według stawki pomocy 65,55 €/tonę do suszu wyprodukowanego w roku gospodarczym 2004/2005, a rozdysponowanego w roku 2005/2006 i 33 €/tonę do suszu wyprodukowanego i rozdysponowanego w latach gospodarczych 2005/2006 i 2006/2007. Przedsiębiorstwa przetwórcze wnioskowały w trakcie roku gospodarczego o zaliczkową kwotę pomocy bez stosowania zabezpieczenia tj. po stawce 19,80 €/tonę i 41,30 €/tonę.

Po zakończeniu roku gospodarczego KE ustala ostateczną wysokość stawki pomocy w zależności od stopnia przekroczenia gwarantowanego limitu produkcji.

Tabela 12. Dopłaty do produkcji suszu paszowego w 2006 r.

Lp.	Tytuł płatności	Ilość (tony)	Kwota (tys. zł)
1.	Wypłata zaliczek z roku gospodarczego 2004/2005, dotyczącego zapasu suszu na 31 marca 2005 r., rozdysponowanego w roku gospodarczym 2005/2006	84	14
2.	Rozliczenie salda wypłaconych zaliczek z roku gospodarczego 2004/2005, dotyczącego zapasu suszu na 31 marca 2005 r., rozdysponowanego w roku gospodarczym 2005/2006	-	70
3.	Wypłata zaliczek z tytułu produkcji i rozdysponowania suszu paszowego z roku gospodarczego 2005/2006	3 237	251
4.	Rozliczenie salda wypłaconych zaliczek z roku gospodarczego 2005/2006	-	223
5.	Wypłata zaliczek z roku gospodarczego 2005/2006, dotyczącego zapasu suszu na 31 marca 2006 r., rozdysponowanego w roku gospodarczym 2006/2007	400	31

Lp.	Tytuł płatności	Ilość (tony)	Kwota (tys. zł)
6.	Rozliczenie salda wypłaconych zaliczek z roku gospodarczego 2005/2006, dotyczącego zapasu suszu na 31 marca 2006 r., rozdysponowanego w roku gospodarczym 2006/2007	-	21
7.	Wypłata zaliczek z tytułu produkcji i rozdysponowania suszu paszowego z roku gospodarczego 2006/2007	1 843	144
Ogółem		5 564	754

W 2006 r. ARR zrealizowała dopłaty do produkcji suszu w formie płatności zaliczkowych do 5,6 tys. ton rozdysponowanego suszu w wysokości 440 tys. zł oraz wyrównania w kwocie 314 tys. zł. Z pomocy skorzystało 5 z 9 zatwierdzonych przedsiębiorstw przetwórczych.

W 2006 r. przedsiębiorstwa przetwórcze otrzymały pomoc do 5,6 tys. ton suszu na kwotę 754 tys. zł z tytułu produkcji i rozdysponowania suszu paszowego.

1.9. Rynek owoców i warzyw

Według GUS zbiory owoców w Polsce w 2006 r. wyniosły 3 211 tys. ton i były o blisko 10% większe niż w 2005 r. Produkcja jabłek w 2006 r. ukształtowała się na poziomie 2 305 tys. ton i była o 11% wyższa od zbiorów 2005 r. Zbiory warzyw gruntowych wyniosły 4 408 tys. ton i były o 8% mniejsze od uzyskanych w 2005 r.

Według szacunków IERiGŻ eksport świeżych owoców w 2006 r. zmniejszył się o 10% w stosunku do poprzedniego roku i wyniósł 572 tys. ton, w tym 387 tys. ton jabłek. W 2006 r. o blisko 19% w porównaniu do ubiegłego roku zmniejszył się wywóz świeżych warzyw i wyniósł 377 tys. ton.

Obniżył się również import świeżych owoców z 1 043 tys. ton w 2005 r. do 1 003 tys. ton w 2006 r. W grupie tej dominował przywóz cytrusów. Import warzyw wyniósł 240 tys. ton i był o ponad 33% większy niż w 2005 r.

W 2006 r. wartość eksportu owoców i warzyw oraz ich przetworów (wg szacunków IERiGŻ) wyniosła 1 247 mln €, a importu 1 378 mln €.

W ramach regulacji handlu zagranicznego w 2006 r. Agencja wypłacała refundacje do wywozu świeżych owoców i warzyw oraz administrowała rozdysponowywaniem owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży.

1.9.1. Refundacje wywozowe do świeżych owoców i warzyw

Na rynku świeżych owoców i warzyw, ARR w 2006 r. wypłaciła refundacje wywozowe w wysokości 7 148 tys. zł do 55,1 tys. ton świeżych owoców i warzyw, w tym do 53,6 tys. ton świeżych jabłek. Wypłacano również refundacje do wywozu pomidorów, cytryn i pomarańczy.

Tabela 13. Wpłaty refundacji do wywozu świeżych owoców i warzyw w 2006 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość (tony)	Kwota (tys. zł)
1.	Jabłka	53 564	6 925
2.	Pomidory	1 228	165
3.	Cytryny	162	38
4.	Pomarańcze	134	20
Ogółem		55 088	7 148

Eksport świeżych owoców i warzyw z refundacją odnotowano głównie na Białoruś, Ukrainę i do Rumunii.

1.9.2. Administrowanie rozdysponowywaniem owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży

Agencja prowadziła działania w ramach administrowania rozdysponowywaniem owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży na podstawie rozporządzeń Rady (WE) nr 2200/96 i Komisji (WE) nr 103/2004 oraz ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego. W 2006 r. ARR sprawowała nadzór nad sposobem zagospodarowania owoców i warzyw poprzez:

- uznanie jednostek organizacyjnych za organizacje charytatywne, uprawnione do dystrybucji otrzymanych od organizacji producentów i ich zrzeszeń owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży,

- przyznanie innym jednostkom organizacyjnym lub osobom fizycznym uprawnienia do otrzymania bezpłatnie od organizacji producentów i ich zrzeszeń owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży.

W 2006 r. ARR wydała 2 decyzje w sprawie uznania jednostki organizacyjnej za organizację charytatywną uprawnioną do otrzymania i dystrybucji owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży. Do 31 grudnia 2006 r. wydano 160 decyzji w sprawie przyznania uprawnienia innej jednostce organizacyjnej lub osobie fizycznej do otrzymania bezpłatnie owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży oraz 15 decyzji w sprawie uznania jednostki organizacyjnej za organizację charytatywną uprawnioną do dystrybucji otrzymanych od organizacji producentów i ich zrzeszeń owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży.

ARR administruje tym mechanizmem poprzez wydawanie decyzji o rozdysponowywaniu owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży, natomiast Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa realizuje wypłaty rekompensat z tego tytułu.

W 2006 r. wywieziono 55,1 tys. ton świeżych owoców i warzyw do krajów trzecich, za które eksporterzy otrzymali 7 148 tys. zł refundacji wywozowych.

1.10. Rynek lnu i konopi

Dopłaty do przetwórstwa słomy lnianej i konopnej na włókno w 2006 r. udzielane były w ramach krajowych ilości gwarantowanych, które Polsce zostały przyznane w wysokości 924 ton dla długiego włókna lnianego oraz 462 ton dla krótkiego włókna lnianego i włókna konopnego.

Podstawą prawną administrowania tym mechanizmem przez ARR w 2006 r. były rozporządzenia: Rady (WE) nr 1673/2000 i Komisji nr 245/2001 oraz ustawa z dnia 20 grudnia 2002 r. o organizacji niektórych rynków rolnych.

W 2006 r. beneficjenci złożyli 2 wnioski o wpis do rejestru uznanych przetwórców. Na podstawie przeprowadzonej kontroli, Prezes ARR wydał decyzje o autoryzacji tych przetwórców i wpisie ich do rejestru uznanych przetwórców. Łącznie w mechanizmie uczestniczyło 9 autoryzowanych przetwórców.

Po zakończeniu okresu przetwórczego 2004/2005 i po przeprowadzonej weryfikacji złożonych dokumentów oraz przeprowadzeniu niezbędnych kontroli Agencja wypłaciła 156 tys. zł za przetworzenie 93 ton długiego włókna lnianego, 125 ton krótkiego włókna lnianego oraz 130 ton włókna konopnego.

W okresie sprawozdawczym prowadzone były działania dotyczące przetwórstwa słomy lnianej i konopnej z roku gospodarczego 2005/2006. Z uwagi na specyfikę mechanizmu „Dopłaty do przetwórstwa słomy lnianej i konopnej na włókno”, w którym okres przetwórczy trwa 22 miesiące, a warunkiem wypłaty jest zakończenie przerobu słomy lnianej i konopnej na włókno przez wszystkich przetwórców w Polsce, ostateczne rozliczenie dla roku gospodarczego nastąpi w 2007 r.

Jednocześnie w okresie sprawozdawczym złożonych zostało 7 wniosków o dopłatę do przetworzenia słomy lnianej i konopnej na włókno z roku gospodarczego 2006/2007. Powierzchnia uprawy objęta wnioskami wyniosła: 788 ha dla lnu i 762 ha dla konopi.

1.11. Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej

Polska po raz trzeci skorzystała z programu Wspólnej Polityki Rolnej „Dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności Unii Europejskiej”. Na realizację tego programu KE przeznaczyła środki o wartości 43,4 mln € (170 mln zł). W celu realizacji programu w 2006 r. przeprowadzone zostały dwa postępowania przetargowe, w wyniku których do najuboższych osób w Polsce za pośrednictwem organizacji charytatywnych dostarczono ponad 77 tys. ton gotowych artykułów spożywczych, o wartości 162 mln zł, tj.:

- 15,4 tys. ton mąki pszennej,
- 9,3 tys. ton makaronu świderki,
- 4,7 tys. ton kaszy jęczmiennej,
- 7,9 tys. ton ryżu białego długoziarnistego,
- 4,2 tys. ton cukru białego,
- 2,8 tys. ton serów podpuszczkowych dojrzewających,

- 1,8 tys. ton serów topionych,
- 31 mln litrów mleka UHT.

W realizacji programu uczestniczyły cztery organizacje: Federacja Polskich Banków Żywności, Caritas Polska, Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz Polski Czerwony Krzyż. Inne organizacje charytatywne zajmujące się pomocą dla najuboższych, uczestniczyły pośrednio w dystrybucji artykułów spożywczych. Organizacje zobowiązane były do przekazywania artykułów spożywczych osobom spełniającym kryteria zawarte w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Począwszy od lutego 2006 r. przedsiębiorcy zrealizowali prawie 4,7 tys. dostaw gotowych artykułów spożywczych. Żywność dostarczono do 123 magazynów zlokalizowanych na terenie całej Polski, skąd dystrybuowano ją do lokalnych organizacji społecznych zajmujących się osobami potrzebującymi, placówek oświatowych i jadalni oraz osób bezpośrednio zgłaszających się o pomoc. Pomoc żywnościowa została skierowana do ponad 10,4 tys. organizacji społecznych i objęła 4 mln potrzebujących Polaków.

Agencja zwracała koszty administracyjne w wysokości 1% wartości towarów otrzymanych w formie gotowych artykułów spożywczych. Przedsiębiorcy uprawnieni byli również do otrzymania z ARR zwrotu kosztów transportu nieprzekraczających 4% wartości nieprzetworzonego towaru żywnościowego, poniesionych w związku z dostawami gotowych artykułów spożywczych do magazynów organizacji charytatywnych. Ponadto KE finansowała zakup gotowych artykułów spożywczych.

Na realizację mechanizmu „Dostarczanie żywności najuboższej ludności UE” w 2006 r. wydatkowano 400 tys. zł (netto) z tytułu realizacji programu 2005 oraz 31 380 tys. zł (netto) z programu 2006.

Z kwoty wydatków poniesionych w 2006 r. środki finansowe w wysokości 5 883 tys. zł stanowiły zwrot kosztów transportu dla przedsiębiorców dostarczających gotowe artykuły spożywcze do magazynów organizacji charytatywnych, natomiast 1 260 tys. zł (netto) wydatkowano z tytułu kosztów administracyjnych dla organizacji charytatywnych.

<p>Na pomoc dla najuboższej ludności UE w 2006 r. Agencja wydatkowała 31 780 tys. zł, w tym 24 237 tys. zł na zakup artykułów spożywczych.</p>

1.12. Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych

Podstawowym celem wsparcia działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych, jest realizacja polityki promocyjnej i informacyjnej w odniesieniu do produktów rolno-spożywczych pochodzących ze Wspólnoty. Umożliwia ona stowarzyszeniom i organizacjom branżowym oraz międzybranżowym pozyskanie środków finansowych na realizację długofalowych kampanii informacyjno-promocyjnych, ukierunkowanych na m.in. poszerzanie wiedzy konsumentów na temat wartości odżywczych, jakości, bezpieczeństwa środków spożywczych czy metod produkcji. Głównym celem kampanii jest przede wszystkim wywołanie zmian zachowań i postaw określonej grupy ludzi oraz wzrostu zaufania do artykułów rolno-spożywczych pochodzących z terytorium Wspólnoty. Uczestnictwo w mechanizmie umożliwia organizacjom uzyskanie zwrotu maksymalnie do 80% kwoty netto kosztów faktycznie poniesionych na realizację działań promocyjno-informacyjnych: maksymalnie do 50% środków pochodzi z budżetu UE, 30% z budżetu krajowego. Pozostałe 20% stanowi udział własny organizacji. W szczególnych przypadkach, określonych rozporządzeniem Rady (WE) nr 2826/2000, Państwo Członkowskie jest odpowiedzialne za tę część finansowania działań (min. 50%), której nie zapewnia UE.

Programy przedstawiane przez zainteresowane organizacje mogą dotyczyć wyłącznie wybranych produktów oraz tematów określonych przez KE.

Współfinansowaniu z budżetu UE mogą podlegać formy działań :

- public relations, promocja i reklama, tj. m.in. organizowanie szkoleń, konferencji z udziałem dziennikarzy i lekarzy, promocja w punktach sprzedaży, organizowanie akcji specjalnych wraz z konkursami, prowadzenie serwisu internetowego, ogłoszenia w prasie specjalistycznej - podkreślające w szczególności zalety produktów wytworzonych na terenie UE (zwłaszcza jakość i bezpieczeństwo żywności, wartości odżywcze i zdrowotne, oznakowania, specyficzne metody produkcji, wysokie standardy dobrostanu zwierząt i poszanowania środowiska naturalnego),
- udział w pokazach, targach i wystawach o znaczeniu krajowym bądź europejskim, mające na celu wzmocnienie wizerunku produktów unijnych.

W 2006 r. KE zatwierdziła programy, które mogły być realizowane:

- 1) na rynku wewnętrznym zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1071/2005 oraz decyzją KE z dnia 7.07.2006 r.:
 - „Ekologia” - program dotyczący produktów rolnictwa ekologicznego,
 - „Młoda gęś owsiana - wysoka jakość” - program dotyczący świeżego, schłodzonego lub mrożonego mięsa, wyprodukowanego zgodnie ze wspólnotowym lub krajowym systemem jakości,
- 2) na rynkach krajów trzecich - „Mięso i przetwory spożywcze oparte na tym składniku - tradycja i smak” realizowany zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1346/2005 oraz decyzją KE z dnia 11.12.2006 r.

W 2006 r. ARR z tytułu realizacji programów:

- 1) „Oryginalność pod ochroną” - dotyczącego wspólnotowego systemu oznaczeń produktów regionalnych i tradycyjnych poniosła wydatki na poziomie 3 332 tys. zł,
- 2) „Ekologia” - skierowanego na promocję produktów rolnictwa ekologicznego (program opracowany przez ARR i MR i RW), poniosła koszty zaliczki w wysokości 1 624 tys. zł,
- 3) „Marchewka” - promującego soki marchwiowe na rynkach krajów trzecich, tj. w Bułgarii i Rumunii wydatkowała 3 193 tys. zł,
- 4) „Mrożonki pełne natury” - prowadzącego promocję mrożonych warzyw i owoców na rynku polskim, zrealizowała wypłaty na kwotę 116 tys. zł.

Dopłaty z tytułu realizacji programów promocyjnych i informacyjnych w 2006 r. wyniosły 8 265 tys. zł, z czego 4 546 tys. zł było prefinansowane z budżetu UE, a wydatki na poziomie 3 719 tys. zł zostały poniesione z budżetu krajowego.

1.13. Produkty przetworzone non-aneks I

W ramach administrowania handlem zagranicznym w zakresie produktów przetworzonych non-aneks I, ARR stosuje refundacje wywozowe do podstawowych produktów rolnych, tj.: zbóż, ryżu, cukru, melasy, izoglukozy, produktów mlecznych (OMP, PMP i masła) oraz jaj wykorzystywanych do wytwarzania tych produktów.

W 2006 r. wypłacono refundacje wywozowe do:

- cukru na kwotę 26 730 tys. zł,
- zbóż w wysokości 1 900 tys. zł,
- mleka i produktów mlecznych na kwotę 4 499 tys. zł (z tego: OMP - 733 tys. zł, PMP - 2 532 tys. zł i masła - 1 234 tys. zł),
- jaj w wysokości 49 tys. zł.

Wywóz produktów przetworzonych non-aneks I odbywał się głównie do Rosji, Turcji i Arabii Saudyjskiej.

W 2006 r. ARR wypłaciła 33 178 tys. zł refundacji wywozowych do produktów przetworzonych non-aneks I.

1.14. Kontrola wykorzystania surowców uprawianych na gruntach odłogowanych z przeznaczeniem do wytworzenia produktów nieżywnościowych

Agencja w 2006 r. wykonywała zadania w ramach mechanizmu WPR „Kontrola wykorzystania surowców uprawianych na gruntach odłogowanych z przeznaczeniem do wytworzenia produktów nieżywnościowych”. Agencja została upoważniona do prowadzenia działań, polegających na:

- obsłudze zabezpieczeń, będących gwarancją prawidłowego wykorzystania surowców/towarów przeznaczonych do wytworzenia produktów nieżywnościowych,
- kontroli prawidłowego wykorzystania surowców uprawianych na gruntach odłogowanych, przeznaczonych do wytworzenia produktów nieżywnościowych,

- poświadczaniu i wydawaniu formularzy kontrolnych T5 w zakresie towarów przeznaczonych do wytworzenia produktów nieżywnościowych.

Do ARR wpłynęły 142 formularze kontrolne T5 z Francji, Holandii i Niemiec. Dotyczyły one trzech krajowych przedsiębiorców, wykorzystujących produkty wytworzone z surowców pochodzących z gruntów odłogowanych na terenie Wspólnoty. W 2006 r. Agencja poświadczyła 86 formularzy, potwierdzając prawidłowe wykorzystanie towarów uzyskanych z surowców uprawianych na gruntach odłogowanych, z których polscy przedsiębiorcy wyprodukowali produkty końcowe nieżywnościowe, zgodne z załącznikiem XXIII do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1973/2004 z dnia 29 października 2004 r.

2. Działania ARR w 2006 r.

W 2006 r. ARR dokonała płatności w ramach administrowania mechanizmami WPR ze środków UE i środków krajowych. Uruchomione zostały mechanizmy interwencyjne, na które było zapotrzebowanie ze strony beneficjentów, w następującym zakresie, w ujęciu wartościowym:

	(tys. zł)
1. Interwencja (zakupy i koszty składowania)	714 571
- zboża (pszenica, jęczmień, kukurydza)	385 031
- cukier	292 790
- masło	36 750
2. Refundacje wywozowe do:	581 556
- cukru i izoglukozy	409 123
- przetworów mlecznych (masła, oleju maślanego, mleka w proszku i serów)	85 581
- produktów przetworzonych non-aneks I	33 178
- mięsa wołowego i cielęcego	21 015
- skrobi ziemniaczanej	12 882
- mięsa wieprzowego	9 231
- świeżych owoców i warzyw	7 148
- drobiu i jaj	2 075

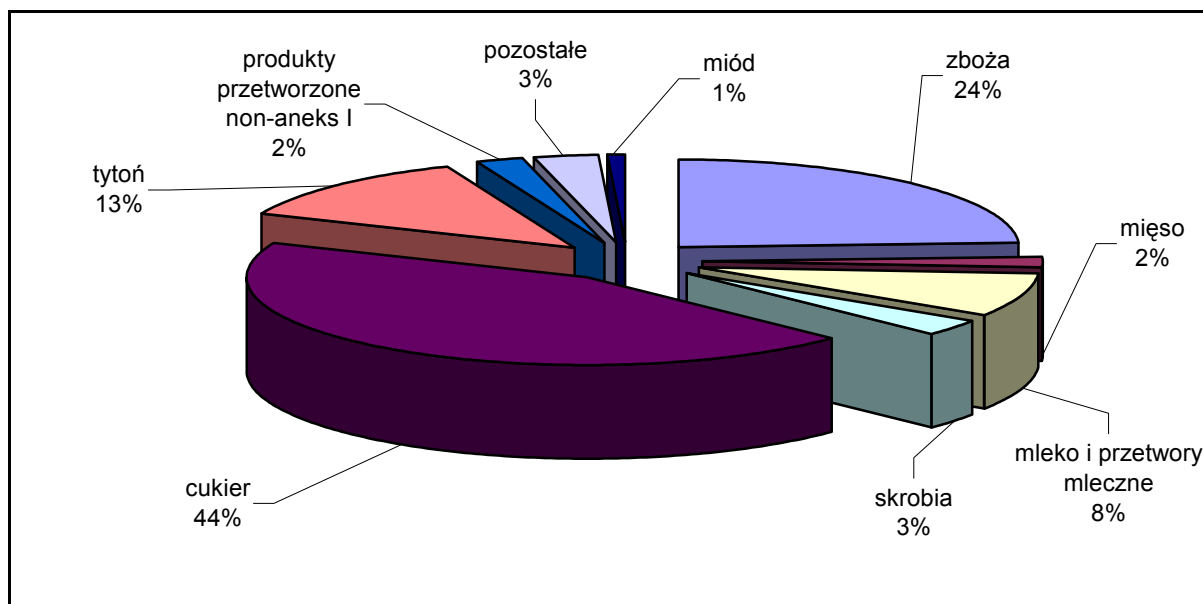
- zboża (m.in.: ziarno pszenicy, mąka, kukurydza)	1 323
3. Płatności uzupełniające dla:	226 879
- producentów surowca tytoniowego	201 262
- plantatorów ziemniaków skrobiowych	25 617
4. Dopłaty do:	23 161
- produkcji skrobi ziemniaczanej (premie produkcyjne)	9 296
- spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych	8 994
- cukru wykorzystywanego w przemyśle chemicznym	3 077
- produkcji suszu paszowego	754
- zakupu masła przez instytucje i organizacje nieochodowe	343
- przetwórstwa masła, masła skoncentrowanego i śmietanki	326
- przetwórstwa słomy lnianej i konopnej	156
- prywatnego przechowywania masła	91
- skrobi wykorzystywanej na cele niespożywcze	73
- prywatnego przechowywania serów	51
5. Programy wsparcia:	53 643
- dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności UE	31 780
- wsparcie rynku produktów pszczelich	13 598
- wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych	8 265
Ogółem płatności ARR	1 599 810

W 2006 r. na działania prowadzone przez ARR w ramach WPR, poniesiono wydatki w wysokości 1 599 810 tys. zł, które nie uwzględniają wydatków z tytułu korekty sprzedaży interwencyjnej zbóż.

Najwyższy udział w wydatkach stanowiły zakupy interwencyjne zbóż (pszenicy, kukurydzy i jęczmienia), cukru i masła, tj. 44,7% ogółu wydatków, refundacje wywozowe - 36,3% (wyplacane głównie do cukru, przetworów mlecznych, mięsa, skrobi, produktów non-aneks I, owoców i warzyw), płatności uzupełniające - 14,2% (wyplacane na rynku tytoniu i skrobi ziemniaczanej) oraz dopłaty do produkcji - 1,4% (na rynkach: mleka, cukru, skrobi, suszu paszowego oraz lnu i konopi).

Pozostałe wypłaty (3,4%) dotyczyły programów: dostarczania nadwyżek żywności najuboższej ludności UE, wsparcia działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych oraz wsparcia rynku produktów pszczelich.

Wykres 18. Struktura wydatków ARR na poszczególnych rynkach rolnych w 2006 r.*

*strukturę wydatków obliczono w odniesieniu do płatności ogółem ARR w 2006 r. (1 599,8 mln zł)

Najwyższe wsparcie finansowe w 2006 r. odnotowano na rynkach: cukru (705 mln zł), zbóż (386 mln zł), tytoniu (201 mln zł) i produktów mlecznych (132 mln zł).

3. Administrowanie obrotem towarowym z zagranicą

W 2006 r. Agencja Rynku Rolnego wykonywała zadania administrując mechanizmami handlowymi WPR w zakresie obrotu towarowego z krajami trzecimi. W ramach regulacji handlu zagranicznego Agencja:

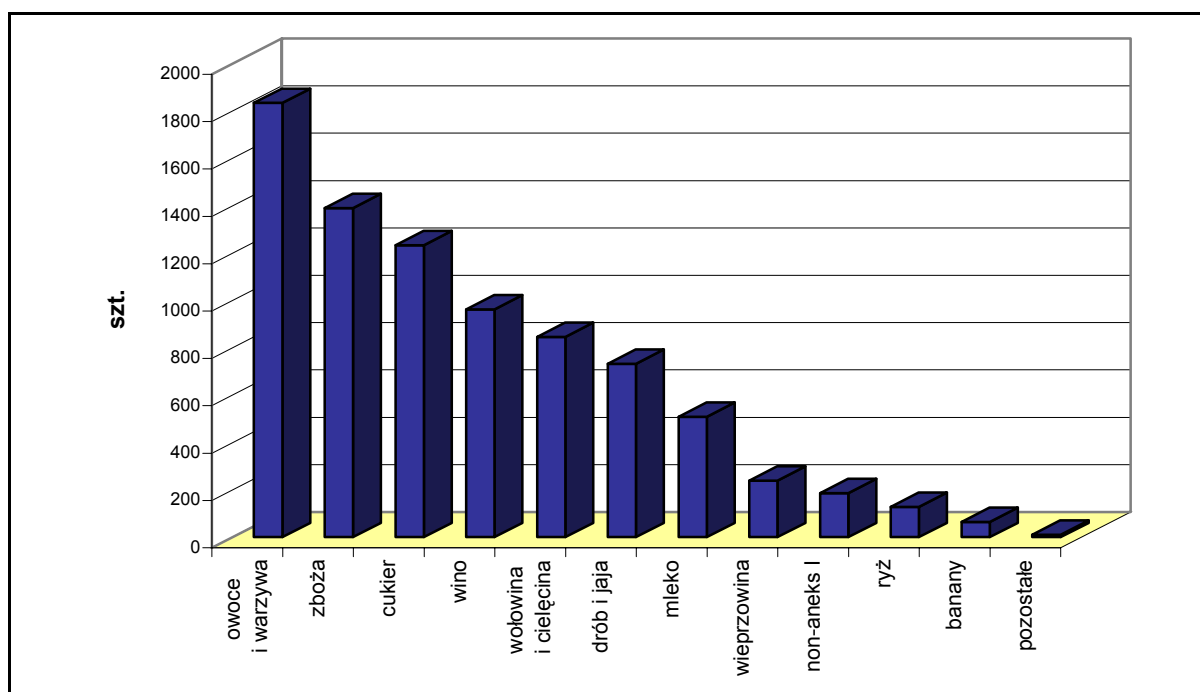
- wydawała i rozliczała pozwolenia na przywóz i wywóz towarów oraz świadectwa refundacji,
- naliczała i wypłacała refundacje wywozowe,
- nakładała kary,
- informowała przedsiębiorców o obowiązujących regulacjach handlu zagranicznego WPR.

Zadania te Agencja realizowała zgodnie z obowiązującym prawodawstwem UE oraz regulacjami krajowymi. Kontynuowano współpracę ze Służbą Celną RP w zakresie:

- opiniowania krajowych aktów prawnych dotyczących zasad administrowania mechanizmami handlu zagranicznego,
- przygotowania projektów uregulowań krajowych w zakresie zasad obowiązujących w obrocie towarami z krajami trzecimi,
- współuczestnictwa w aktualizacji instrukcji określających zasady postępowania organów celnych w ramach WPR,
- doskonalenia zasad wymiany informacji o wszelkich nieprawidłowościach związanych z realizacją mechanizmów handlowych.

W 2006 r. Agencja wystawiła 7,9 tys. pozwoleń na przywóz i wywóz produktów rolno-spożywczych, w tym najwięcej na rynkach: świeżych owoców i warzyw - 1,8 tys., zbóż - 1,4 tys., cukru - 1,2 tys., wina - 1 tys. oraz wołowiny i cielęciny - 0,8 tys. pozwoleń.

Wykres 19. Liczba wydanych pozwoleń na przywóz/wywóz towarów z Polski w 2006 r.

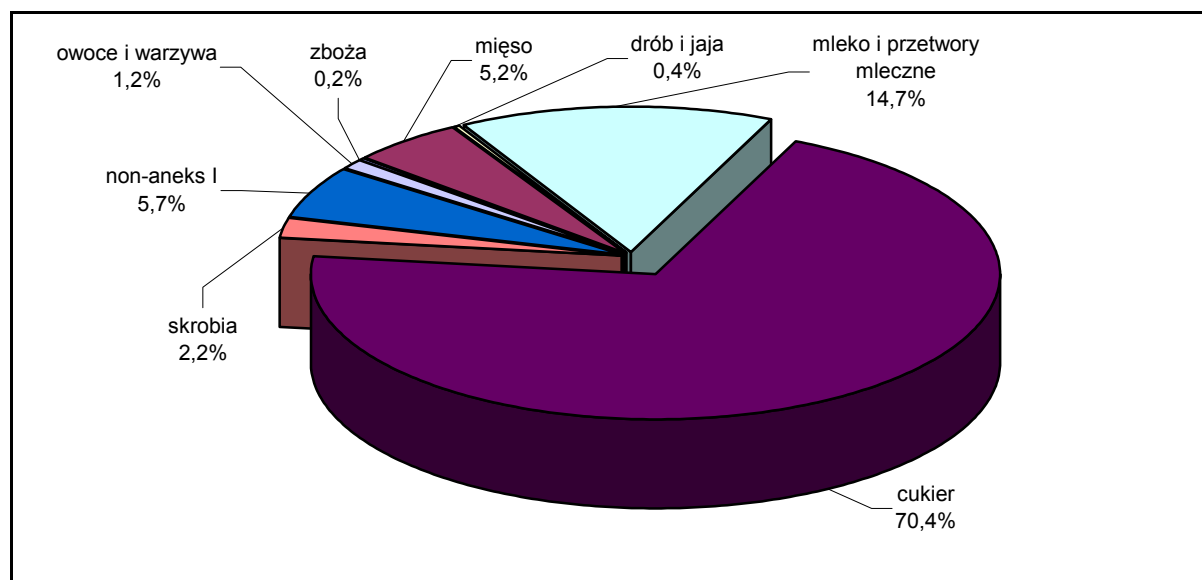
W 2006 r. wydano 4 tys. pozwoleń uprawniających do ubiegania się o refundację wywozowe. Do ARR wpłynęło 19 tys. wniosków o ich wypłatę, w tym:

na rynku produktów przetworzonych non-aneks I - 8,4 tys. (44,8%), świeżych owoców i warzyw - 2,8 tys. (14,9%), cukru - 2,6 tys. (14%) zbóż - 1,3 tys. (7,1%) oraz mleka i przetworów mlecznych - 1,9 tys. (10,1%).

Przedsiębiorcy wnioskowali o refundacje wywozowe w trybie standardowym i zaliczkowym. Najwięcej płatności zaliczkowych dokonano na rynku cukru i mleka. Przedsiębiorcy ubiegający się o refundacje mogli posługiwać się pozwoleniami wydanymi przez Agencję lub właściwe instytucje innych państw członkowskich UE (np. Wielkiej Brytanii, Holandii) korzystając z możliwości przenoszenia praw do wywozu występujących w ramach regulacji obowiązujących na poszczególnych rynkach rolnych.

W 2006 r. Agencja wypłaciła 581,6 mln zł refundacji do wywozu 596,2 tys. ton produktów rolno-spożywczych. Najwyższych wypłat dokonano na rynku cukru 409,1 mln zł, mleka i jego przetworów 85,6 mln zł oraz produktów non aneks I 33,2 mln zł.

Wykres 20. Struktura wypłat refundacji wywozowych na poszczególnych rynkach rolnych w 2006 r.

Biorąc pod uwagę liczbę towarów objętych jednym zgłoszeniem wywozowym najczęściej płatności zrealizowano dla produktów non-aneks I oraz dla cukru wykorzystanego w produkcji przetworów owocowo-warzywnych. W przypadku wywozu tych towarów jednym zgłoszeniem wywozowym objętych jest często kilka

do kilkunastu różnych produktów. W związku z tym dla jednego wniosku o refundację wywozową dokonywanych może być odpowiednio od kilku do kilkunastu płatności.

Najważniejszymi rynkami zbytu w wywozie produktów rolno-spożywczych objętych refundacjami były kraje WNP, w tym głównie: Rosja, Białoruś i Ukraina. Polscy eksporterzy lokowali również produkty na rynkach innych krajów np. w Ameryce Północnej oraz krajach Azji Środkowej.

Tabela 14. Główne kierunki wywozu towarów z refundacjami w 2006 r.

Lp.	Rynek	Kwota refundacji (tys. zł)	Ilość (tys. ton)	Główne kierunki		Liczba przedsiębiorców
				Kraj	mln zł	
1.	Drób i jaja	2 075	2,7	Ukraina	1,00	15
				Białoruś	0,44	
				Azerbejdżan	0,31	
2.	Mleko i przetwory mleczne	85 581	41,7	Rosja	47,08	33
				Kuba	7,03	
				Algieria	5,90	
3.	Wieprzowina	9 231	8,6	USA	8,43	6
				Azerbejdżan	0,34	
				Rosja	0,29	
4.	Wołowina i cielęcina	21 015	8,0	Kazachstan	6,86	16
				Macedonia	5,55	
				Rosja	4,58	
5.	Zboża (w tym: skrobia)	14 205	109,3	Białoruś	2,75	18
				Ukraina	2,31	
				Rosja	2,27	
6.	Owoce i warzywa	7 148	55,1	Białoruś	2,52	94
				Ukraina	1,56	
				Rumunia	1,45	
7.	Produkty non- aneks I	33 178	79,7	Rosja	12,25	73
				Turcja	3,40	
				Arabia Saudyjska	3,21	
8.	Cukier	409 123	291,1	Uzbekistan	81,52	35
				Rosja	74,59	
				Turkmenistan	54,07	
				Indonezja	44,08	
Ogółem		581 556	596,2			290

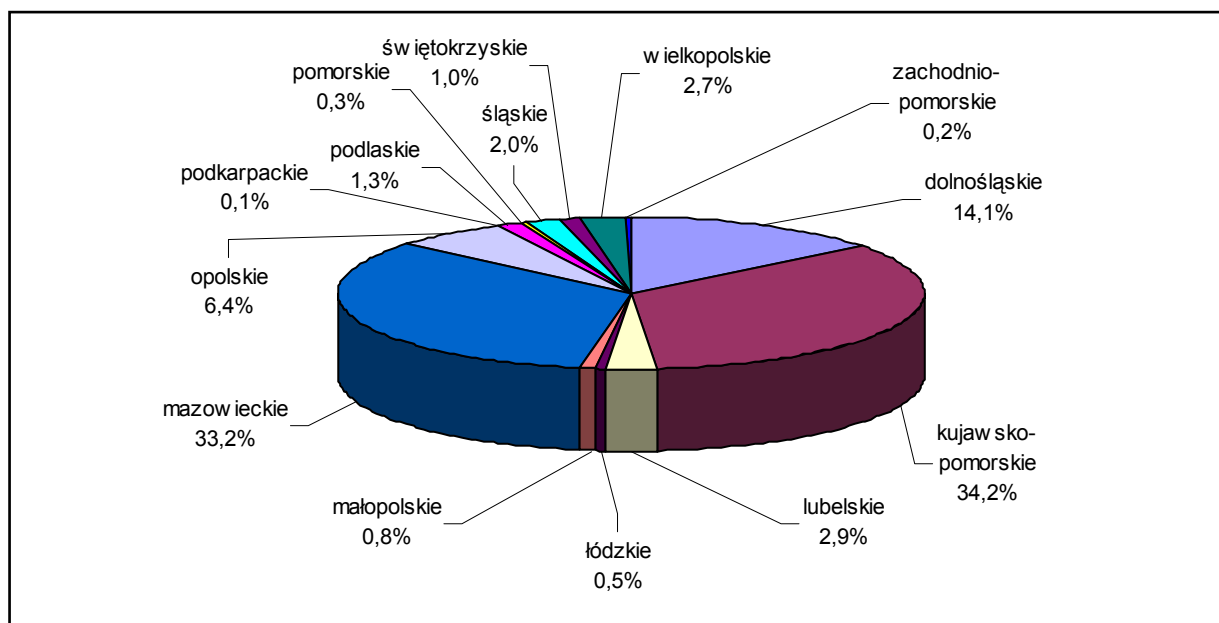
W 2006 r. refundacje wywozowe wypłacono 290 przedsiębiorcom, w tym 275 przedsiębiorcom polskim.

Mapa 1. Liczba polskich przedsiębiorstw korzystających z refundacji w podziale na województwa w 2006 r.

Najliczniejszą grupę wśród polskich przedsiębiorców, którzy korzystali z refundacji wywozowych stanowili przedsiębiorcy posiadający zarejestrowaną działalność gospodarczą na terenie województw: mazowieckiego 43%, lubelskiego 10% i wielkopolskiego 9%. Z województw: dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, łódzkiego i małopolskiego po 5% przedsiębiorców oraz 4% z województwa śląskiego występowało o wypłaty refundacji.

Wykres 21. **Struktura wypłat refundacji wywozowych w podziale na województwa w 2006 r.**

W 2006 r. w ramach administrowania obrotem towarowym z zagranicą Agencja wystawiła 7,9 tys. pozwoleń na przywóz i wywóz produktów rolno-spożywczych, w tym 4 tys. pozwoleń uprawniających do ubiegania się o refundacje. Do ARR wpłynęło 19 tys. wniosków o wypłaty refundacji, na podstawie których wypłacono 581,6 mln zł refundacji.

3.1. Handel zagraniczny na rynku mleka

Przywóz

Przywóz mleka i przetworów mlecznych w ilościach większych niż 150 kg objęty był wymogiem posiadania pozwolenia. W przypadku przywozu w ramach kontyngentów taryfowych lub przywozu preferencyjnego bez kontyngentu, każda ilość produktu wymagała uzyskania pozwolenia na przywóz.

W 2006 r. ARR wydała ogółem 36 pozwoleń na przywóz, z tego:

- 3 pozwolenia na przywóz 27 ton sera w ramach kontyngentów taryfowych,
- 10 pozwoleń na przywóz 20 ton sera po preferencyjnych stawkach celnych,
- 23 pozwolenia na przywóz bez preferencji, z tego:
 - 11 pozwoleń na przywóz 185 ton laktozy,

- 6 pozwoleń na przywóz 3 ton masła,
- 3 pozwolenia na przywóz 2 ton sera,
- 2 pozwolenia na przywóz 4 ton odtłuszczonego mleka w proszku,
- 1 pozwolenie na przywóz 24 ton serwatki.

Wywóz

1. Wywóz bez refundacji mleka i jego przetworów nie wymaga pozwoleń. Wyjątek stanowiły: wywóz odtłuszczonego mleka w proszku (kod CN 0402 10) oraz serów (kod CN 0406) do Kanady w ramach umów zawartych pomiędzy UE a Kanadą. Z dniem 1 września 2006 r. rozporządzenie Komisji (WE) nr 1282/2006 uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 174/1999 zniosło obowiązek uzyskania pozwoleń na wywóz odtłuszczonego mleka w proszku bez refundacji.
2. Wywóz z refundacją (pozwolenia w ramach GATT/WTO). Pozwolenia były wymagane przy wywozie mleka i jego przetworów w ilościach większych niż 150 kg.
Od dnia 16 czerwca 2006 r. rozporządzeniem Komisji (WE) nr 876/2006 zniesiona została stawka refundacji do wywozu odtłuszczonego mleka w proszku.
3. Wywóz ze stawką refundacji ustaloną w drodze przetargu. Pozwolenia wymagane były dla:
 - odtłuszczonego mleka w proszku w opakowaniach o zawartości co najmniej 25 kg wagi netto, zawierającego nie więcej niż 0,5% w masie substancji niemlecznej, objętego kodem nomenklatury refundacji wywozowych ex 0402 10 19 9000,
 - naturalnego masła w kostkach o masie netto co najmniej 20 kg, objętego kodami nomenklatury refundacji wywozowych: ex 0405 10 19 9500, ex 0405 10 19 9700,
 - bezwodnego tłuszczu mlecznego w kontenerach o wadze netto co najmniej 190 kg, objętego kodem nomenklatury refundacji wywozowych ex 0405 90 10 9000,
4. Wywóz w ramach kontyngentów wywozowych. Wymagane były następujące pozwolenia na wywóz:

- tymczasowe/ostateczne dla serów objętych grupą towarową CN 0406 w ramach kontyngentów wywozowych do wyznaczonych przedsiębiorców w USA,
 - w ramach kontyngentu wywozowego dla mleka w proszku do Republiki Dominikany.
5. Wywóz związany z zaproszeniem do przetargu organizowanego w kraju nienależącym do UE. Pozwolenia były wymagane przy wywozie z wcześniej wyznaczoną stawką refundacji (z wyłączeniem serów objętych grupą towarową CN 0406). W tej sytuacji otrzymanie pozwolenia poprzedzone było wydaniem przez ARR tymczasowego pozwolenia na wywóz, które stanowiło dla przedsiębiorcy gwarancję otrzymania ostatecznego pozwolenia na wywóz po wygraniu przetargu.

W 2006 r. Agencja udzieliła na rynku mleka 464 pozwoleń uprawniających do wywozu, z tego:

- mleka i przetworów mlecznych ze stawką refundacji ustaloną z góry (300),
- mleka i jego przetworów ze stawką refundacji ustaloną w drodze przetargu (57),
- serów do Kanady (64),
- odtłuszczonego mleka w proszku bez refundacji (13),
- serów do USA w ramach kontyngentów (30).

Na rynku mleka i przetworów mlecznych w 2006 r. dokonywano wywozu z refundacją na podstawie pozwoleń wystawionych przez agencje płatnicze innych państw członkowskich UE. Do Agencji wpłynęło 149 pozwoleń na wywóz mleka i jego przetworów z refundacją, wydanych w innych krajach członkowskich, z tego: 89 pozwoleń w Holandii, 4 - w Belgii, 13 - w Niemczech, 2 - w Danii i 41 - w Czechach. Na podstawie tych pozwoleń przedsiębiorcy wywozili mleko i jego przetwory oraz ubiegali się o wypłatę refundacji wywozowych w ARR.

3.2. Handel zagraniczny na rynku wołowiny i cielęciny

Przywóz

Przywóz wołowiny i cielęciny zarówno w ramach kontyngentów, jak i bez preferencji, był objęty obowiązkiem posiadania przez przedsiębiorców pozwoleń

wydawanych przez ARR. Pozwolenia nie były wymagane w przypadku przywozu bez preferencji 1 sztuki bydła oraz do 200 kg produktów z wołowiny i cielęciny. W przypadku przywozu w ramach kontyngentów taryfowych każda ilość produktu wymagała uzyskania pozwolenia.

Ilości dostępne w ramach wybranych kontyngentów były rozdzielane pomiędzy przedsiębiorców zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej, z uwzględnieniem następujących zasad:

- przyznawanie praw przywozowych przez KE przedsiębiorcom ubiegającym się o pozwolenia uprawniające m.in. do przywozu żywych zwierząt, przed złożeniem w ARR wniosków o pozwolenia,
- przydzielanie dostępnych ilości w ramach poszczególnych kontyngentów przedsiębiorcom tradycyjnym (uczestniczącym w ramach danego kontyngentu) i nietradycyjnym (dokonującym przywozu poza danym kontyngentem),
- dokonywanie przydziału ilości w ramach wybranych kontyngentów na podstawie dokumentów poświadczających pochodzenie produktów, np. certyfikatów autentyczności.

W 2006 r. ARR wydała 2 pozwolenia na przywóz 12,9 ton mięsa wołowego w ramach kontyngentu taryfowego otwartego rozporządzeniem Komisji nr 715/2005 z dnia 12 maja 2005 r.

Wywóz

Pozwolenia na wywóz nie były wymagane przy wywozie bez refundacji do 9 sztuk żywych zwierząt oraz do 2 ton mięsa. W przypadku wywozu z refundacją pozwolenia nie były wymagane przy wywozie 1 sztuki żywych zwierząt oraz do 200 kg mięsa.

W ramach wywozu wołowiny i cielęciny przedsiębiorca mógł ubiegać się o pozwolenia:

- na wywóz bez refundacji,
- na wywóz o wcześniejszym wyznaczeniu refundacji,
- 5-cio dniowe o wcześniejszym wyznaczeniu refundacji, uprawniające do wywozu nie więcej niż 22 ton wołowiny i cielęciny.

W 2006 r. na rynku wołowiny i cielęciny Agencja wydała 843 pozwolenia na wywóz, z tego:

- 537 pozwoleń na wywóz z refundacją 8,1 tys. ton mięsa wołowego (504 pozwolenia 5-cio dniowe i 33 pozwolenia „60-cio dniowe” do wywozu odpowiednio 6,6 tys. ton i 1,5 tys. ton),
- 271 pozwoleń na wywóz 59,2 tys. szt. żywych zwierząt bez refundacji,
- 34 pozwolenia na wywóz 0,6 tys. ton wołowiny i cielęciny bez refundacji,
- 1 pozwolenie na wywóz z refundacją 66 szt. żywych zwierząt.

Najwięcej pozwoleń na wywóz ARR wydała w ramach wypłaty specjalnych refundacji wywozowych (SER). Są to najwyższe stawki refundacji, wypłacane wyłącznie do mięsa wołowego spełniającego ściśle określone wymogi, pochodzącego z dorosłych osobników płci męskiej.

Dużym zainteresowaniem wśród przedsiębiorców cieszył się wywóz żywych zwierząt bez refundacji oraz wywóz z refundacją ćwierci wołowych przednich i tylnych pochodzących z dorosłego bydła płci męskiej, objętych specjalnymi refundacjami wywozowymi.

3.3. Handel zagraniczny na rynku wieprzowiny

Przywóz

Pozwolenia na przywóz wieprzowiny były wymagane wyłącznie w przypadku przywozu w ramach kontyngentów taryfowych każdej ilości wieprzowiny. Na rynku wieprzowiny kontyngenty były rozdysponowywane kwartalnie.

W 2006 r. na podstawie 2 udzielonych przez ARR pozwoleń na przywóz 244 ton mięsa wieprzowego, przywieziono 199 ton (82% wnioskowanych ilości).

Wywóz

Pozwolenia na wywóz były wymagane wyłącznie w przypadku wywozu wieprzowiny z refundacją. Dotyczyły one wywozu produktów z grupy 0203 (mięso świeże, chłodzone lub mrożone), 1601 i 1602 (podroby jadalne, konserwy, kiełbasy) w ilościach większych niż 250 kg oraz przy wywozie produktów o kodach CN 0210 (mięso solone, suszone itp.) w ilościach większych niż 150 kg.

Przedsiębiorca mógł ubiegać się w ARR o wydanie pozwoleń na wywóz:

- z wcześniej wyznaczoną stawką refundacji,

- 5-cio dniowych, uprawniających do wywozu nie więcej niż 25 ton wieprzowiny.

W 2006 r. ARR wydała ogółem 236 pozwoleń na wywóz z refundacją 8,3 tys. ton wieprzowiny.

3.4. Handel zagraniczny na rynku drobiu i jaj oraz na rynku albumin

Przywóz

Pozwolenia na przywóz drobiu i jaj były wymagane wyłącznie w przypadku przywozu w ramach kontyngentów taryfowych każdej ilości produktów. Kontyngenty te były rozdysponowywane kwartalnie.

W 2006 r. Agencja udzieliła 45 pozwoleń na przywóz w ramach kontyngentów taryfowych, z tego:

- 41 pozwoleń w ramach kontyngentów ustanowionych RK nr 1431/1994 i RK nr 1251/1996 na przywóz 40,6 ton mięsa drobiowego z Brazylii i Argentyny
 - realizacja 88%,
- 4 pozwolenia w ramach kontyngentu ustanowionego RK nr 593/2004 na przywóz 270,6 ton żółtka w proszku z Indii (ekwiwalent jaj w skorupkach)
 - realizacja 99,3%.

Wywóz

Pozwolenia na wywóz drobiu i jaj były wymagane wyłącznie w ramach wywozu z refundacją.

W przypadku wywozu ilości minimalnych, tj. do 4 tys. szt. lub do 2 tys. szt. piskląt w zależności od kodu nomenklatury refundacji wywozowych bądź do 250 kg mięsa drobiowego z grupy ex 0207, pozwolenia na wywóz nie były wymagane. Nie były one również wymagane w przypadku wywozu z refundacją ilości minimalnych jaj wylęgowych, tj. do 2 tys. szt. lub do 4 tys. szt. w zależności od kodu nomenklatury refundacji wywozowych i produktów z jaj, nadających się do spożycia, tj. do 250 kg. Przedsiębiorcy mieli prawo ubiegać się w ARR o pozwolenie na wywóz:

- z wcześniej wyznaczoną stawką refundacji,
- 5-cio dniowe, uprawniające do wywozu nie więcej niż 25 ton drobiu i jaj,

- „ex-post” - w przypadku jaj wylęgowych o kodach CN 0407 00 11 i 0407 00 19 oraz piskląt należących do kodów CN 0105 11, 0105 12, 0105 19.

W 2006 r. ARR wydała 687 pozwoleń na wywóz z refundacją na rynku drobiu i jaj, w ramach których 659 to pozwolenia „ex-post” na wywóz piskląt jednodniowych i jaj wylęgowych na Białoruś i Ukrainę, zaś 28 pozwolenia na wywóz mięsa drobiowego, m.in. do Azerbejdżanu, Mołdawii i Rumunii.

3.5. Handel zagraniczny na rynku zbóż

Przywóz

Przywóz zbóż wymagał pozwoleń w przypadku przywozu bez preferencji oraz w ramach kontyngentów taryfowych.

Tabela 15. Pozwolenia wydane na przywóz zbóż w ramach kontyngentów taryfowych w 2006 r.

Kod towaru	Liczba pozwoleń	Ilość na pozwoleniach (tony)	Ilość zrealizowana (tony)
1001 90 99 (pszenica)	5	8 149	4 048
1005 90 00 (kukurydza)	15	18 700	18 226
1003 00 90 (jęczmień)	6	5 183	4 168
1108 14 00 (skrobia)	1	528	528
Ogółem	27	32 560	26 970

Najczęściej przywożonymi towarami poza kontyngentami były: pszenica durum oraz towary objęte grupą towarową CN 2303, czyli pozostałości z produkcji skrobi.

Tabela 16. Pozwolenia wydane w ramach przywozu poza kontyngentami w 2006 r.

Kod towaru	Liczba pozwoleń	Ilość na pozwoleniach (tony)	Ilość zrealizowana (tony)
1001 (pszenica)	8	25 222	11 502
1002 (żyto)	4	679	0
1003 (jęczmień)	1	5	1
1005 (kukurydza)	22	2 740	2 207
1007 (sorgo)	2	122	0
1008 (nasiona gryki, prosa i mozgi kanaryjskiej)	18	1 703	160
1101 (mąka)	1	2	0
1103 (kasza)	13	1 996	84

Kod towaru	Liczba pozwoleń	Ilość na pozwoleniach (tony)	Ilość zrealizowana (tony)
1104 (ziarna zbóż obrobione w inny sposób)	4	172	22
1107 (słód)	6	18	18
1108 (skrobia)	2	472	471
1702 (syrop glukozowy i izoglukozowy)	2	120	0
2302 (otręby)	1	16	0
2303 (pozostałości z produkcji skrobi i podobne pozostałości, wysłodki buraczane, wyłoczyny z trzciny cukrowej i pozostałe odpady z produkcji cukru, pozostałości i odpady browarnicze i gorzelniane)	24	3 044	1 569
2308 (materiały roślinne i odpady roślinne, pozostałości roślinne i produkty uboczne, w rodzaju stosowanych do karmienia zwierząt)	7	646	387
2309 (karma dla zwierząt)	118	6 423	897
Ogółem	233	43 380	17 318

Wywóz

Przedsiębiorcy, którzy chcieli wywieźć zboże w ilościach większych niż określone w regulacjach UE, musieli uzyskać w ARR pozwolenia.

Wywóz bez refundacji

W 2006 r. wywóz bez refundacji dotyczył głównie pszenicy, jęczmienia i glutenu.

Tabela 17. Wykaz pozwoleń wydanych w ramach wywozu zbóż bez refundacji w 2006 r.

Kod towaru	Liczba pozwoleń	Ilość na pozwoleniach (tony)	Ilość zrealizowana (tony)
1702 (cukry pozostałe)	40	3 738	2 028
1109 (gluten)	37	29 559	22 694
2302 (otręby)	1	10	0
2303 (pozostałości z produkcji skrobi i podobne pozostałości, wysłodki buraczane, wyłoczyny z trzciny cukrowej i pozostałe odpady z produkcji cukru, pozostałości i odpady browarnicze i gorzelniane)	5	348	141
2309 (karma dla zwierząt)	262	15 591	5 359

Kod towaru	Liczba pozwoleń	Ilość na pozwoleniach (tony)	Ilość zrealizowana (tony)
1103 (kasza i makaron)	263	3 422	2 235
1005 (kukurydza)	2	3 100	3 058
0709 (kukurydza cukrowa świeża)	2	50	0
0712 (kukurydza cukrowa suszona, również cięta na mniejsze kawałki lub plastry, lub starannie rozdrobniona, bez innego przygotowania, niebędąca hybrydą na materiał siewny)	2	63	0
1101 (mąka)	88	1 128	149
1102 (mąka żytnia)	18	186	10
1008 (nasiona gryki, prosa i mozgi kanaryjskiej)	8	189	85
1001 (pszenica)	61	532 346	165 303
1108 (skrobia)	52	4 850	1 705
1107 (słód)	3	337	330
1104 (ziarna zbóż przetworzone inaczej)	30	186	34
1002 (żyto)	4	890	932
1003 (jęczmień)	17	99 823	25 025
Ogółem	895	695 816	229 088

Wywóz z refundacją

Warunkiem uzyskania przez przedsiębiorcę refundacji wywozowej było przedstawienie pozwolenia na wywóz z refundacją. Podstawowym produktem wywożonym z refundacją na rynku produktów objętych wspólną organizacją rynku zbóż była skrobia ziemniaczana, na którą wydano 204 pozwolenia obejmujące 34,3 tys. ton.

Ponadto w 2006 r. na wywóz z refundacją wydano:

- 22 pozwolenia na 668,5 ton syropu cukrowego,
- 5 pozwoleń na 80 ton kaszy,
- 5 pozwoleń na 34,8 ton mąki.

3.6. Handel zagraniczny na rynku cukru

Przywóz

System pozwoleń obejmował przywóz: bez preferencji - dla ilości większych niż 2 tony oraz preferencyjny, w tym w ramach kontyngentów taryfowych - dla każdej ilości produktów.

Na rynku cukru występowały następujące rodzaje preferencji przywozowych:

- kontyngent taryfowy na cukier trzcinowy z niektórych krajów AKP (państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku) oraz Indii,
- przywóz preferencyjny cukru, syropu cukrowego, izoglukozy, aromatyzowanych lub barwionych syropów izoglukozowych i syropu inulinowego z krajów bałkańskich (Albanii, Bośni i Hercegowiny, Chorwacji),
- kontyngenty taryfowe na cukier, syrop cukrowy, izoglukozę i syrop inulinowy z Macedonii, Serbii i Czarnogóry,
- kontyngent taryfowy na cukier i wyroby cukiernicze oraz proszki kakaowe zawierający dodatek cukru z krajów KTZ (krajów i terytoriów zamorskich),
- przywóz preferencyjny z krajów KNR (krajów najślabiej rozwiniętych).

W 2006 r. Agencja wydała 567 pozwoleń na przywóz produktów, z tego: 14 w ramach kontyngentów taryfowych, 143 w ramach przywozu preferencyjnego poza kontyngentem oraz 410 w ramach przywozu niepreferencyjnego.

Wywóz

System pozwoleń obejmował wywóz ilości większych niż 2 tony produktów znajdujących się w swobodnym obrocie na terenie UE, innych niż cukier biały wywożony ze stawką refundacji ustaloną w drodze przetargu oraz każdej ilości cukru białego w ramach procedury przetargowej, cukru C i izoglukozy C.

Wywóz cukru z refundacją w 97,5% odbywał się w oparciu o system przetargowy. W drodze przetargu ustalana była stawka refundacji wywozowej do cukru białego o kodzie CN 1701 99 10 w stanie naturalnym.

W 2006 r. Agencja wydała 271 pozwoleń na wywóz z refundacją cukru białego w stanie naturalnym, cukru białego dodanego do przetworów owocowo-warzywnych

i syropów w stanie naturalnym oraz 357 pozwoleń na wywóz bez refundacji (w ogromnej większości dotyczyły wywozu cukru C).

Znaczna część wywozu cukru białego z refundacją ustaloną w ramach procedury przetargowej odbywała się na podstawie pozwoleń wydanych w Belgii i Wielkiej Brytanii, a także Danii (łącznie ok. 200 pozwoleń).

Cukier biały w stanie naturalnym wywożono przede wszystkim do: Uzbekistanu, Rosji, Indonezji, Sri Lanki, Turkmenistanu, Tadżykistanu, Azerbejdżanu, Pakistanu, Wietnamu i Chorwacji. Głównymi kierunkami wywozu dla cukru zawartego w komponentach owocowych były: Rosja i Białoruś, a w dżemach przede wszystkim USA, Kanada i Australia. Syropy cukrowe wywożono głównie do Rosji i USA.

3.7. Handel zagraniczny na rynku ryżu

Przywóz

System pozwoleń był stosowany przy przywozie powyżej 1 tony ryżu bez preferencji oraz każdej ilości w ramach kontyngentów.

Tabela 18. Pozwolenia w ramach przywozu ryżu bez preferencji w 2006 r.

Kod towaru	Liczba pozwoleń	Ilość na pozwoleniach (tony)
1006 20 94	1	40
1006 20 96	6	306
1006 20 98	3	169
1006 30 46	1	5
1006 30 92	4	11
1006 30 94	18	332
1006 30 96	11	200
1006 30 98	15	1 688
1006 40 00	15	1 217
1102 30 00	3	16
Ogółem	77	3 984

W 2006 r. w ramach przywozu bez preferencji wydano 74 pozwolenia (grupa towarowa CN 1006) na 3 968 ton oraz 3 pozwolenia (grupa towarowa CN 1102) na 16 ton.

W ramach kontyngentu, wynikającego z rozporządzenia Komisji nr 327/98 wydano 21 pozwoleń na przywóz 2 548 ton ryżu, a w ramach kontyngentu

zgodnie z rozporządzeniem Komisji nr 1401/02 - 2 pozwolenia na przywóz 572 ton. Ryż importowany był głównie z Tajlandii, Wietnamu i USA.

Tabela 19. Pozwolenia na przywóz ryżu w ramach kontyngentów w 2006 r.

Kod towaru	Liczba pozwoleń	Ilość na pozwoleniach (tony)
1006 30 96	8	648
1006 30 98	12	2 201
1006 40 00	2	13
1006 30 67	1	258
Ogółem	23	3 120

Wywóz

Pozwolenia były wymagane przy wywozie bez refundacji powyżej 500 kg ryżu. W przypadku wywozu ryżu niełuskanego przeznaczonego do siewu (CN 1006 10 10), pozwolenia nie były wymagane. W 2006 r. wydano 27 pozwoleń na wywóz bez refundacji 100 ton ryżu.

3.8. Handel zagraniczny na rynku świeżych owoców i warzyw

Przywóz

Na rynku świeżych owoców i warzyw systemem pozwoleń na przywóz objęty był czosnek (kod CN 0703 20 00) importowany w ramach kontyngentów z Chin, Argentyny i innych krajów trzecich. Ponadto ARR wystawiała pozwolenia na przywóz jabłek (kod CN 0808 10 80).

W 2006 r. ARR wydała 60 pozwoleń uprawniających do przywozu 2,4 tys. ton czosnku. Na podstawie wystawionych pozwoleń dokonano przywozu ponad 2 tys. ton czosnku. Poza kontyngentem wydano 19 pozwoleń na przywóz 745 ton czosnku oraz 22 pozwolenia na przywóz 988 ton jabłek.

Wywóz

System pozwoleń obejmował wyłącznie wywóz świeżych owoców i warzyw z refundacją. Maksymalna ilość, która mogła być wywieziona bez pozwolenia wynosiła 300 kg.

Tabela 20. Pozwolenia na wywóz świeżych owoców i warzyw z refundacją w 2006 r.

Kod towaru	Liczba pozwoleń	Ilości na pozwoleniach (tony)
Jabłka 0808 10 80 9100	1 689	52 575
Pomidory 0702 00 00 9100	18	368
Cytryny 0805 50 10 9100	11	217
Pomarańcze 0805 10 20 9100	12	223
Winogrona 0806 10 10 9100	2	36
Ogółem	1 732	53 419

W 2006 r. zanotowano bardzo duże zainteresowanie wywozem jabłek z refundacją. Wywóz realizowano głównie w ramach systemu B, w którym przedsiębiorca ubiegając się o refundację dokonywał wywozu, a następnie składał wniosek o pozwolenie. Stawka refundacji była ustalana po dokonaniu wywozu.

3.9. Handel zagraniczny na rynku olejów i tłuszczów

Przywóz

W ramach kontyngentu taryfowego oraz przywozu preferencyjnego po obniżonych stawkach celnych pozwolenie było obowiązkowe dla każdej przywożonej ilości.

Pozwolenia w ramach przywozu niepreferencyjnego na rynku olejów i tłuszczów były wymagane dla ilości powyżej 100 kg. Dotyczyły one produktów objętych grupą towarową CN 1509, podgrupą CN 1510 00 oraz kodami CN: 0709 90 39, 0711 20 90, 1522 00 31, 1522 00 39, 2306 90 19.

W 2006 r. ARR wydała 3 pozwolenia na przywóz 944 kg oliwy z oliwek.

Wywóz

Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1345/2005 zniesiony został obowiązek posiadania pozwoleń na wywóz oliwy z oliwek z obszaru celnego UE.

3.10. Handel zagraniczny na rynku bananów

Przywóz

W związku z wejściem w życie rozporządzeń KE nr 1964/2005, 2014/2005 oraz 2015/2005 odstąpiono od podziału przedsiębiorców na tradycyjnych i nietradycyjnych. Na 2006 r. ustanowiono kontyngent z krajów AKP, w ramach którego import objęty był zerową stawką celną oraz wprowadzono jednolitą stawkę celną w wysokości 176 €/tonę netto przy imporcie bananów poza kontyngentem.

W 2006 r. ARR wydała 64 pozwolenia, w tym w ramach kontyngentu wydano 2 pozwolenia na 72 tony, a poza kontyngentem 62 pozwolenia na 26,5 tys. ton.

3.11. Handel zagraniczny na rynku lnu i konopi

Przywóz

Systemem pozwoleń na przywóz lnu i konopi objęte były następujące produkty:

- konopie surowe lub roszone, produkowane na włókno,
- nasiona odmian konopi przeznaczone na siew,
- nasiona konopi inne niż siewne.

W 2006 r. ARR wydała 1 pozwolenie na przywóz 200 ton nasion konopi innych niż siewne.

3.12. Handel zagraniczny na rynku przetworów owocowych i warzywnych

Przywóz przetworów owocowych i warzywnych nie był objęty systemem pozwoleń. Wyjątek stanowiły zakonserwowane grzyby z rodzaju *Agaricus* przywożone w ramach kontyngentu z Chin, Bułgarii, Rumunii oraz innych krajów nienależących do UE, a także mandarynki zakonserwowane przywożone w ramach kontyngentu z Chin i krajów trzecich. W 2006 r. ARR wydała w ramach kontyngentu 4 pozwolenia na przywóz 83 ton mandarynek zakonserwowanych oraz 2 pozwolenia na przywóz 19 ton grzybów zakonserwowanych.

3.13. Handel zagraniczny na rynku wina

W 2006 r. przywóz powyżej 30 hl wina był objęty obowiązkiem uzyskania pozwolenia. Przywóz wina powyżej 80 hl nakładał na przedsiębiorcę konieczność wniesienia zabezpieczenia w wysokości 1,25 €/hl. Importerzy składali w ARR wnioski na przywóz wina głównie z Bułgarii, Mołdawii, Rumunii, krajów Ameryki Południowej, RPA, Australii oraz USA.

W 2006 r. ARR wystawiła 962 pozwolenia uprawniające do przywozu 255 tys. hl wina. Na ich podstawie przywieziono ponad 198 tys. hl wina.

3.14. Handel zagraniczny w zakresie produktów przetworzonych non-aneks I

Produkty przetworzone non-aneks I są to towary nieobjęte Załącznikiem I do Traktatu Amsterdamskiego, takie jak: ciastka, czekolada, lody, pieczywo cukiernicze, jogurty aromatyzowane, wódki czy środki wykańczalnicze na bazie substancji skrobiowych i inne. Refundacje do wywozu tych produktów wypłacane są do wykorzystywanych w produkcji podstawowych produktów rolnych: cukru, mleka i produktów mlecznych, jaj, zbóż oraz ryżu.

Wyплаты refundacji dokonywane były głównie w oparciu o zarejestrowane w ARR receptury wywożonych towarów, ale także do składników refundowanych, których zawartość w wywożonym produkcie określała analiza chemiczna przeprowadzana przez Służbę Celną na wniosek eksportera (w przypadku, gdy eksporter nie znał szczegółowego składu produktu). Podstawą wypłaty refundacji było również zastosowanie określonych przez KE stałych ilości produktów podstawowych zawartych w wywożonym produkcie końcowym. ARR wypłaciła refundacje do wywozu produktów przetworzonych non-aneks I 73 przedsiębiorcom. Wyплаты dokonywane były przede wszystkim w oparciu o system receptur, m.in. na wyroby cukiernicze - czekolady, ciastka, cukierki, pralinki i napoje. Do surowców najczęściej zgłaszanych w recepturach należały: cukier, mleko w proszku i syrop glukozowy.

Instrumentem zarządzania handlem zagranicznym produktami przetworzonymi non-aneks I były świadectwa refundacji uprawniające posiadacza do uzyskania

refundacji wywozowej. Świadcstwo refundacji wystawiane było na wartość refundacji wywozowej (w €), o którą mógł ubiegać się przedsiębiorca. Świadcstwo mogła otrzymać osoba fizyczna bądź prawna posiadająca siedzibę na terenie Wspólnoty. W 2006 r. Agencja wydała 82 świadctwa refundacji na kwotę 4 891 tys. € dla produktów przetworzonych non-aneks I oraz otrzymała 8,5 tys. wniosków o wypłatę refundacji na wywóz towarów przetworzonych.

Z obowiązku posiadania świadctwa zwolnieni byli tzw. mali eksporterzy (beneficjenci ubiegający się w roku budżetowym o wypłatę refundacji do 75 tys. €).

Przedsiębiorcy wywożący do USA ciasto makaronowe (o kodach CN: 1902 19 i 1902 11 00) uzyskali w Agencji 103 wymagane zaświadczenia P2.

ARR jest odpowiedzialna za administrowanie przywozem produktów podstawowych wykorzystywanych do wytwarzania towarów przetworzonych non-aneks I w ramach procedury czynnego uszlachetniania. W 2006 r. KE nie opublikowała stosownych rozporządzeń.

Agencja rozpatrzyła 15 wniosków o autoryzację (uzyskało ją 10 przedsiębiorców), a także zarejestrowała 1 080 receptur. Ogółem od momentu akcesji do końca 2006 r. zarejestrowano 4 232 receptury, z tego w 2006 r. 1 925 receptur posiadało status wygasły, a 2 307 aktywny. Od akcesji we wnioskach o wypłatę refundacji ujęto 1 647 receptur, stanowiących podstawę do wyliczenia kwot refundacji.

ARR we współpracy ze Służbami Celnymi zleciła wykonanie kontroli weryfikacyjnych 95 receptur u 32 producentów, którzy umieścili swoje receptury na wnioskach o wypłatę refundacji.

III. SYTUACJA EKONOMICZNO-FINANSOWA ARR

W 2006 r. Agencja prowadziła gospodarkę finansową obejmującą działalność ustawową w zakresie administrowania mechanizmami Wspólnej Polityki Rolnej. Działania te polegały na:

- prefinansowaniu mechanizmów WPR na rynkach rolnych,
- dokonywaniu krajowych płatności uzupełniających dla producentów surowca tytoniowego i plantatorów ziemniaków skrobiowych,
- współfinansowaniu z budżetu krajowego mechanizmów WPR (programów działań informacyjnych i promocyjnych oraz wsparcia pszczelarstwa),

a także

- działalności administracyjnej, zapewniającej realizację zadań powierzonych Agencji.

Dane liczbowe przedstawione w tej części sprawozdania są nieostateczne - przed badaniem bilansu przez biegłego rewidenta.

1. Działalność ARR w 2006 r. w ramach administrowania mechanizmami WPR¹

1.1. Obrót środkami finansowymi

Zgodnie z ustawą z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) Agencja finansowała działania związane z administrowaniem mechanizmami WPR w ramach:

- udzielonej przez Ministra Finansów pożyczki na prefinansowanie zadań,
- przekazywanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi środków na współfinansowanie oraz podatek VAT związany z wydatkami na realizację mechanizmów WPR,

¹ okres 01.01-31.12.2006 r. obejmuje rok obrachunkowy EFOGR 2006 (01.01-15.10.2006 r.) oraz rok obrachunkowy EFRG 2007 (16.10-31.12.2006 r.)

- dotacji budżetowej (administracja).

W 2006 r. Agencja realizowała wydatki w ramach administrowania mechanizmami WPR z udzielonej przez Ministra Finansów pożyczki w kwocie do 1 358 026 tys. zł na prefinansowanie zadań.

W 2006 r. wydatki (netto) na realizację zadań wyniosły 1 373 072 tys. zł (z wyłączeniem płatności uzupełniających). Zestawienie wydatków poniesionych w 2006 r. na realizację mechanizmów WPR oraz źródła ich finansowania w podziale na rynki przedstawia tabela 21.

Tabela 21. Realizacja wydatków poniesionych przez ARR w 2006 r.

Lp.	Nazwa mechanizmu	Wartość w tys. zł
I.	Rynek zbóż	386 495*
1.	Handel zagraniczny na rynku zbóż	1 323
2.	Interwencyjny zakup i sprzedaż zbóż	385 031
3.	Inne**	141
II.	Rynek mięsa	30 246
1.	Handel zagraniczny na rynku wołowiny i cielęciny	21 015
2.	Handel zagraniczny na rynku wieprzowiny	9 231
III.	Rynek drobiu i jaj	2 075
1.	Handel zagraniczny na rynku drobiu i jaj oraz na rynku albumin	2 075
IV.	Rynek mleka i przetworów mlecznych	132 136
1.	Handel zagraniczny na rynku mleka	85 581
2.	Dopłaty do spożycia mleka i przetworów mlecznych	8 994
3.	Dopłaty do prywatnego przechowywania serów	51
4.	Dopłaty do prywatnego przechowywania masła	91
5.	Dopłaty do zakupu masła przez instytucje i organizacje niedochodowe	343
6.	Dopłaty do przetwórstwa masła, masła skoncentrowanego i śmietanki	326
7.	Interwencyjny zakup i sprzedaż masła	36 750
V.	Rynek skrobi	22 251
1.	Dopłaty w ramach kwotowania produkcji skrobi ziemniaczanej	9 296
2.	Handel zagraniczny na rynku zbóż	12 882
3.	Dopłaty do skrobi wykorzystywanej na cele niespożywcze	73
VI.	Rynek cukru	704 990
1.	Handel zagraniczny na rynku cukru	409 123
2.	Dopłaty do cukru wykorzystywanego w przemyśle chemicznym	3 077
3.	Interwencyjny zakup i sprzedaż cukru	292 790
VII.	Rynek owoców i warzyw	7 148
1.	Handel zagraniczny na rynku świeżych owoców i warzyw	7 148
VIII.	Rynek suszu paszowego	754
1.	Dopłaty do produkcji suszu paszowego	754
IX.	Rynek lnu i konopi	156
1.	Dopłaty do przetwórstwa słomy lnianej i konopnej na włókno	156
X.	Rynek miodu	13 598
1.	Wsparcie rynku produktów pszczelich	13 598
	- pożyczka - prefinansowanie	6 799
	- dotacja- współfinansowanie	6 799
XI.	Inne produkty	33 178
1.	Handel zagraniczny w zakresie produktów przetworzonych non-aneks I	33 178
XII.	Dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności UE	31 780

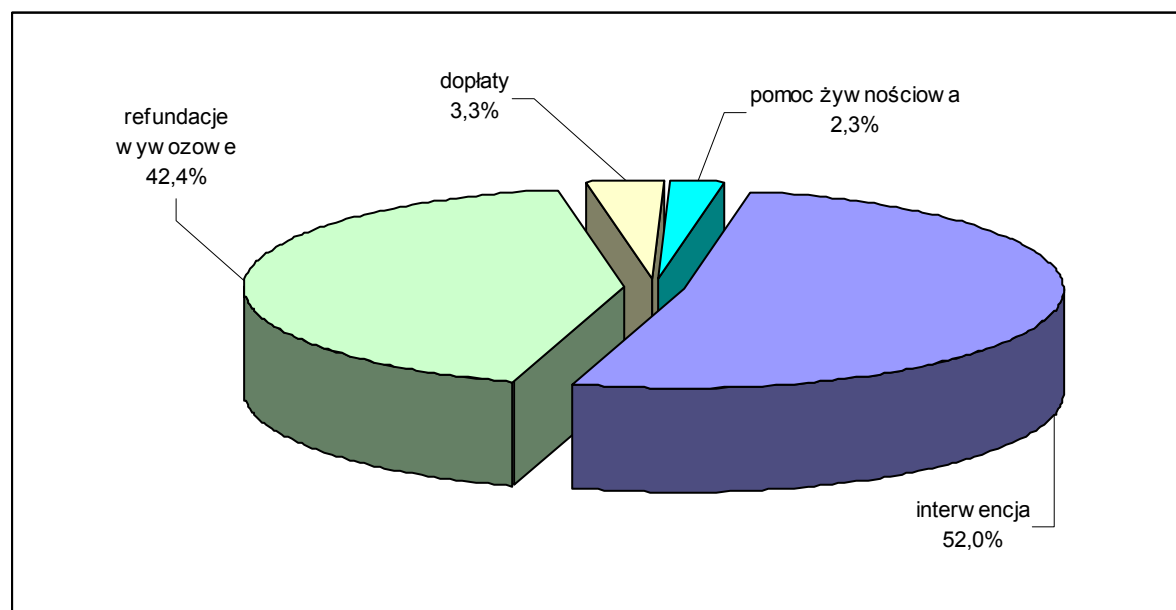
Lp.	Nazwa mechanizmu	Wartość w tys. zł
1.	Dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności UE	31 780
XIII.	Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych	8 265
1.	Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych	8 265
	- pożyczka - prefinansowanie	4 546
	- dotacja - współfinansowanie	2 727
	- dotacja podmiotowa	992
	Prefinansowanie	1 362 554
	Współfinansowanie	9 526
	Dotacja podmiotowa	992
	Ogółem wydatki***	1 373 072

* kwota faktycznie poniesionych wydatków na rynku zbóż w 2006 r. wyniosła 386 354 tys. zł, z tego: 385 031 tys. zł w ramach interwencyjnego zakupu zbóż i 1 323 tys. zł z tytułu refundacji wywozowych,

** wydatki z tytułu korekty faktur sprzedaży interwencyjnej zbóż,

***wydatki nie uwzględniają płatności uzupełniających dla producentów surowca tytoniowego i plantatorów ziemniaków skrobiowych.

Wykres 22. **Struktura wydatków ARR w 2006 r. w podziale na formy płatności***

* struktura wydatków nie uwzględnia płatności uzupełniających na rynku tytoniu i skrobi ziemniaczanej

W 2006 r. najwyższe wydatki poniesiono na działania związane z prowadzeniem zakupów interwencyjnych produktów rolnych (714 571 tys. zł), refundacje wywozowe (581 556 tys. zł), a w mniejszym zakresie na dopłaty (45 024 tys. zł) oraz pomoc żywnościową (31 780 tys. zł).

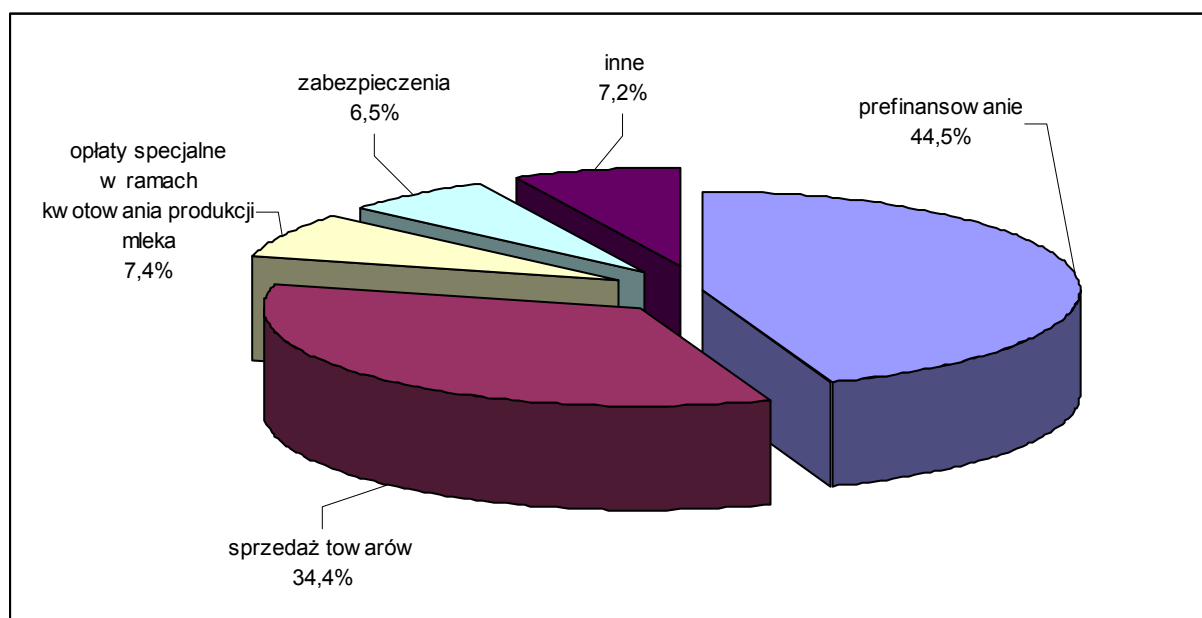
Tabela 22. Obrót środkami finansowymi na działalności WPR w 2006 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w tys. zł
I.	Środki na 01.01.2006 r.	87 182
II.	Wpływy ogółem, z tego:	3 054 026
1.	Prefinansowanie:	1 357 885
	- pożyczka	1 357 885
2.	Podatek VAT od WPR:	91 539
	- dotacja 2006 - administracja	91 539
3.	Współfinansowanie	10 518
	- wsparcie produkcji i zbytu miodu	6 799
	- działania informacyjne i promocyjne na rynkach wybranych produktów rolnych	2 727
4.	Dotacja podmiotowa	992
	- działania informacyjne i promocyjne na rynkach wybranych produktów rolnych	992
5.	Sprzedaż towarów:	1 052 020
	- netto (w tym zwrot nadpłat do przedsiębiorców)	1 007 185
	- podatek VAT	44 835
6.	Utrzymanie zapasów i transport - zwrot od przedsiębiorców	6 025
7.	Podatek VAT z Urzędu Skarbowego (US)	55 240
8.	Zabezpieczenia	199 489
	- zabezpieczenia gotówkowe - wpływy	197 878
	- przejęte zabezpieczenia krajowe - wpływ	1 250
	- przejęte zabezpieczenia UE - wpływ	361
9.	Kwotowanie produkcji mleka - opłaty specjalne	226 605
10.	Odzyskane kwoty	196
11.	Opłaty cukrowe (w tym: opłaty sankcyjne)	54 454
12.	Pozostałe	55
III.	Wydatki ogółem, z tego:	2 809 406
1.	Wydatki na WPR, z tego:	1 373 005
	- refundacje wywozowe	581 509
	- dopłaty	45 024
	- interwencja	714 712
	- dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności UE	31 760
2.	Podatek VAT	192 202
	- podatek VAT zapłacony przedsiębiorcom	66 496
	- podatek VAT z US przekazany do MRiRW	55 223
	- podatek VAT od sprzedaży	45 428
	- podatek VAT do US	25 055
3.	Opłaty cukrowe	54 454
4.	Kwotowanie produkcji mleka (opłaty specjalne) - zwroty	63
5.	Sprzedaż towarów - zwrot do MF	993 574
6.	Przejęte zabezpieczenia	196 016
	- przejęte zabezpieczenia - zwrot do przedsiębiorcy	194 578
	- przejęte zabezpieczenia - zwrot do MRiRW	1 438
7.	Odzyskane kwoty (kary, odsetki) - zwrot do MRiRW	92
IV.	Stan środków na 31.12.2006 r.	331 802

Obrót środkami finansowymi na działalności WPR w 2006 r. dotyczył zrealizowanych wydatków pomniejszonych o kwoty wpływów należne od beneficjentów (kompensaty) na rzecz ARR.

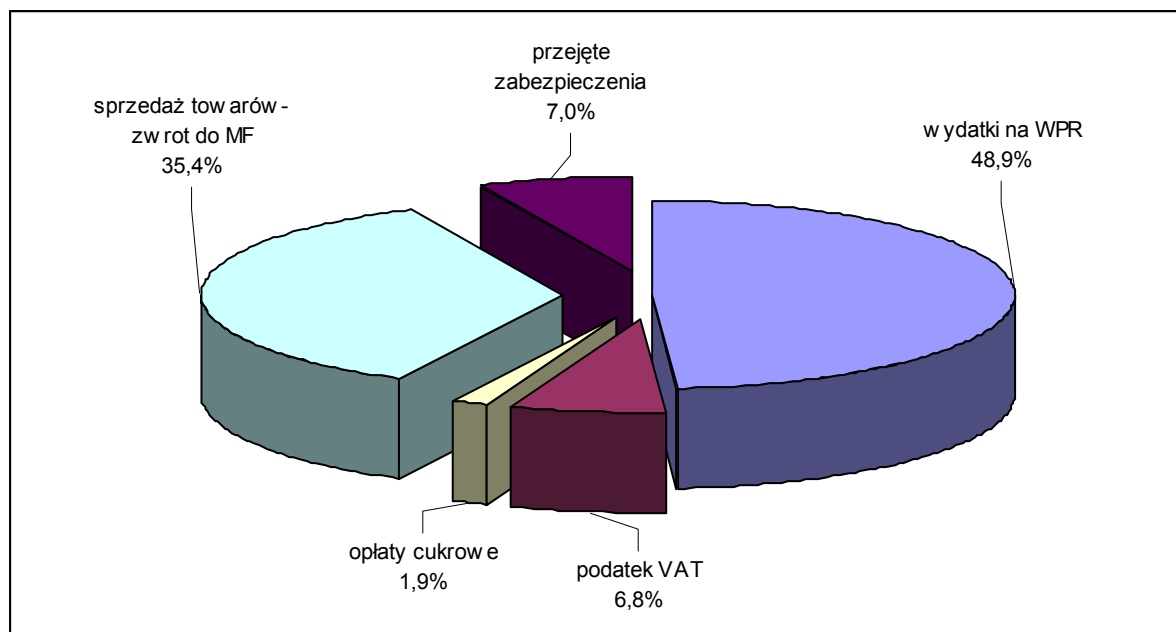
W 2006 r. wpływy finansowe Agencji wyniosły 3 054 026 tys. zł. W strukturze wpływów finansowych w 2006 r. dominowały: pożyczka z Ministerstwa Finansów (prefinansowanie) w kwocie 1 357 885 tys. zł oraz wpływy ze sprzedaży towarów 1 052 020 tys. zł. Wpływy z opłat specjalnych w ramach kwotowania produkcji mleka wyniosły 226 605 tys. zł, a zabezpieczenia 199 489 tys. zł. Pozostałe wpływy, w tym m.in. z tytułu podatku VAT oraz opłat cukrowych wyniosły 218 027 tys. zł.

Wykres 23. **Struktura wpływów finansowych ARR w 2006 r.**

Wydatki Agencji w 2006 r. wyniosły 2 809 406 tys. zł. W strukturze wydatków najwyższą pozycję stanowiły wydatki poniesione na realizację mechanizmów WPR (1 373 005 tys. zł), drugą pozycją był zwrot do Ministerstwa Finansów z tytułu sprzedaży towarów (993 574 tys. zł), następnie zwrot zabezpieczeń (196 016 tys. zł) oraz podatku VAT (192 202 tys. zł). Pozostałe wydatki, tj. z tytułu opłat cukrowych, zwrotu opłat specjalnych w ramach kwotowania produkcji mleka oraz zwrotu do MRiRW odzyskanych kwot (kar, odsetek) wyniosły 54 609 tys. zł.

Wykres 24. **Struktura wydatków finansowych ARR w 2006 r.**

Stan środków na dzień 31.12.2006 r. wyniósł 331 802 tys. zł. Środki te są środkami o ograniczonej możliwości dysponowania. Powyższa kwota obejmuje głównie:

- zabezpieczenia złożone w Agencji przez przedsiębiorców jako zabezpieczenia uczestnictwa w mechanizmach WPR,
- opłaty specjalne za przekroczenie indywidualnej kwoty mlecznej (IKM) w ramach kwotowania produkcji mleka,
- wpływy z tytułu sprzedaży.

1.2. Zabezpieczenia

Podmioty uczestniczące w realizacji mechanizmów WPR były zobowiązane do dokonania wpłaty zabezpieczenia gotówkowego lub złożenia gwarancji instytucji finansowych wymienionych w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 lipca 2006 r., zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu gwarantów uprawnionych do udzielania gwarancji składanych jako zabezpieczenie pokrycia kwot wynikających z długów celnych (Dz. U. Nr 124, poz. 862). Instytucje te, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 21 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 733 z późn. zm.) w sprawie współpracy pomiędzy instytucjami finansowymi

upoważnionymi do gwarantowania długów celnych a Agencją Rynku Rolnego, podpisały z Agencją umowy o współpracy. Wykaz instytucji finansowych uprawnionych do udzielenia gwarancji na dzień 31.12.2006 r. przedstawiono w Aneksie 4.

Stan złożonych zabezpieczeń na 31.12.2006 r. wyniósł:

- gwarancyjnych - 1 005 510 tys. zł,
- gotówkowych - 73 118 tys. zł.

W 2006 r. Agencja nie realizowała zabezpieczeń mechanizmów WPR wnoszonych przez beneficjentów w formie gwarancji. W przypadku powstania należności, gdzie zabezpieczeniem była gwarancja instytucji finansowej, przedsiębiorcy dokonali wpłat gotówkowych.

1.3. Koszty interwencji z podziałem na rodzaje i produkty

W 2006 r. Agencja prowadziła interwencyjny zakup i sprzedaż zbóż, cukru i masła zgodnie z obowiązującymi regulacjami unijnymi.

1.3.1. Zakup interwencyjny

Stan zapasów magazynowych produktów zakupionych w ramach interwencji (na 31.12.2005 r. i 31.12.2006 r.) przedstawia tabela 23.

Tabela 23. Stan magazynowy produktów zakupionych w latach 2005-2006

Produkt**	Stan na 31.12.2005 r.*				Stan na 31.12.2006 r.*			
	Ilość	Wartość	Deprecja- cja***	Wartość po deprecjacji	Ilość	Wartość	Deprecja- cja***	Wartość po deprecjacji
	tony	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tony	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Cukier	99 983	256 017	139 183	116 834	11 883	29 030	10 955	18 075
Masło	1 066	11 845	4 756	7 089	2 732	26 787	269	26 518
Pszenica	759 518	319 415	42 260	277 155	238 274	95 142	4 666	90 476
Kukurydza	132 454	54 917	7 072	47 845	89	40	0	40
Jęczmień	40 155	16 567	3 452	13 115	49 201	20 011	1 576	18 435
Ogółem	x	658 761	196 723	462 038	x	171 010	17 466	153 544

* na stanie ARR znajdują się towary nieodebrane w terminie wynikającym z zawartych umów,

** towary przejęte na stan ARR,

***spadek wartości spowodowany czynnikami fizycznymi powstałymi przy przechowywaniu lub przetwarzaniu produktów interwencyjnych, finansowany z EFOGR.

Obrót magazynowy produktów zakupionych w 2006 r. w ramach zakupów interwencyjnych przedstawia tabela 24.

Tabela 24. **Przychody i rozchody produktów w 2006 r.**

Produkty	Przychody		Rozchody			
	Zakup		Sprzedaż		Inne rozchody	
	Ilość w tonach	Wartość w tys. zł	Ilość w tonach	Wartość w tys. zł	Ilość w tonach	Wartość w tys. zł
Cukier	113 090	273 212	201 190	500 199	0	0
Masło	3 570	35 081	1 904	20 139	0	0
Pszenica	305 366	120 966	825 978	344 977	632	262
Kukurydza	78 299	30 474	210 370	85 232	294	119
Jęczmień	101 773	40 963	92 654	37 489	73	30
Ogółem	x	500 696	x	988 036	x	411

Przychody i rozchody dotyczyły fizycznych przemieszczeń towarów z/do magazynów w ramach prowadzonych przez Agencję zakupów i sprzedaży interwencyjnej w 2006 r.

1.3.2. Koszty utrzymania zapasów i transportu

W 2006 r. koszty utrzymania zapasów (przechowywania, wprowadzenia i wyprowadzenia) związane z interwencyjnym zakupem i sprzedażą produktów wyniosły 96 657 tys. zł (w tym: refundowane z UE 91 010 tys. zł), koszty transportu 10 385 tys. zł (w tym: refundowane z UE 10 626 tys. zł) i koszty pakowania 8 769 tys. zł (w tym: refundowane z UE 7 871 tys. zł).

Tabela 25. **Koszty przechowywania i transportu w 2006 r. w tys. zł**

Lp.	Produkt	Koszty przechowywania*	Koszty transportu	Koszty pakowania
1.	Pszenica	66 332	8 849	0
	- w tym: refundowane z UE	55 701	8 849	0
2.	Jęczmień	10 019	538	0
	- w tym: refundowane z UE	7 571	538	0
3.	Kukurydza	8 594	434	0
	- w tym: refundowane z UE	8 612	434	0
4.	Cukier	9 832	564	8 769
	- w tym: refundowane z UE	18 029	805	7 871

Lp.	Produkt	Koszty przechowywania*	Koszty transportu	Koszty pakowania
5.	Masło, w tym:	1 880	0	0
	- refundowane z UE	1 097	0	0
Ogółem		96 657	10 385	8 769
w tym: refundowane z UE		91 010	10 626	7 871

*wraz z kosztami wprowadzenia i wyprowadzenia

Łączne koszty utrzymania zapasów, transportu oraz pakowania związane z interwencyjnym zakupem i sprzedażą produktów w 2006 r. wyniosły 115 811 tys. zł, w tym refundacje z UE stanowiły 109 507 tys. zł, tj. 94,6%.

Agencja w 2006 r. była zobligowana do wykazywania w sprawozdaniach z wykonania wydatków w poprzednim miesiącu wydatków związanych z interwencyjnym zakupem i sprzedażą w podziale na poszczególne towary (zgodnie z rozporządzeniem Rady nr 3492/92 i w rozbiciu na następujące tytuły:

- koszty techniczne składowania w magazynach państwowych²,
- koszty finansowe składowania w magazynach państwowych,
- inne koszty składowania w magazynach państwowych,
- deprecjacja zakupów.

Wydatki wykazane w sprawozdaniach wyliczane są przy pomocy aplikacji e-Faudit, opracowanej przez Komisję Europejską, udostępnianej Państwom Członkowskim. Podstawą wyliczenia kwot obciążających budżet UE były przychody lub rozchody towarów zmniejszające lub zwiększające stany magazynowe towarów oraz określone corocznie przez KE stawki obowiązujące w kolejnym roku budżetowym, służące wyliczeniu kwot wydatków refundowanych.

1.4. Wydatki II kategorii

Wydatki refundowane z budżetu UE różnią się w sposób zasadniczy od rzeczywistych wydatków poniesionych lub wpływów uzyskanych przez Agencję z tytułu interwencyjnego zakupu i sprzedaży towarów, na które składają się:

- koszty związane z utrzymaniem zapasów,
- wydatki z tytułu zakupu towarów lub wpływy z tytułu sprzedaży.

² określenie „koszty składowania w magazynach państwowych” wynika z nomenklatury budżetowej EFOGR na 2006 r. i dotyczy magazynów o różnych formach własności

Wynika to z:

- różnicy pomiędzy stawkami standardowymi określonymi przez KE a stawkami określonymi w umowach z podmiotami przechowującymi,
- innego sposobu liczenia kosztów.

Wydatki związane z zakupem towarów nie są refundowane z budżetu UE, a wpływy z tytułu sprzedaży nie są odprowadzane do budżetu UE. Rozliczenie obejmuje jedynie zysk lub stratę na sprzedaży. Zysk na sprzedaży jest wykazywany w sprawozdaniu jako pozycja ujemna, natomiast strata jako pozycja dodatnia.

Kwota deprecjacji ustalana jest jako stawka procentowa dla poszczególnych produktów (zgodnie z rozporządzeniem Rady 1883/78) i ma wpływ na kwotę wyliczonego zysku lub straty na sprzedaży.

W 2006 r. saldo wydatków II kategorii związanych z interwencyjnym zakupem i sprzedażą produktów, w tym z wydawaniem towarów w ramach realizacji mechanizmu WPR „Dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności UE” (wykazane w Tabeli 104), było ujemne i wyniosło ogółem -6 335 tys. zł, co oznacza, że kwota ta została rozliczona na rzecz budżetu UE.

Tabela 26. Wydatki II kategorii finansowane z EFOGR w 2006 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki wykazane w Tabeli 104* w tys. zł
1.	Koszty techniczne publicznego przechowywania - pszenica konsumpcyjna	64 812
2.	Koszty techniczne publicznego przechowywania - jęczmień	7 977
3.	Koszty techniczne publicznego przechowywania - kukurydza	9 046
4.	Koszty finansowe publicznego przechowywania - pszenica konsumpcyjna	8 129
5.	Koszty finansowe publicznego przechowywania - jęczmień	1 066
6.	Koszty finansowe publicznego przechowywania - kukurydza	1 095
7.	Inne koszty publicznego przechowywania - pszenica konsumpcyjna	- 81 782
8.	Inne koszty publicznego przechowywania - jęczmień	- 3 826
9.	Inne koszty publicznego przechowywania - kukurydza	- 9 702
10.	Deprecjacja zakupu - pszenica konsumpcyjna	14 592
11.	Deprecjacja zakupu - jęczmień	6 652
12.	Inne koszty publicznego przechowywania - ryż	-11 756
13.	Pszenica konsumpcyjna - wartość produktu - program 2006	33 985
14.	Masło - wartość produktu - program 2006	80 017
15.	Ryż - wartość produktu - program 2006	11 756
16.	Cukier biały - wartość produktu - program 2006	12 002
17.	Koszty techniczne publicznego przechowywania - cukier biały	26 705
18.	Koszty finansowe publicznego przechowywania - cukier biały	5 459
19.	Inne koszty publicznego przechowywania - cukier biały	-222 807
20.	Deprecjacja zakupu - cukier biały	109 285
21.	Koszty techniczne publicznego przechowywania - masło	1 097
22.	Koszty finansowe publicznego przechowywania - masło	516

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki wykazane w Tabeli 104* w tys. zł
23.	Inne koszty publicznego przechowywania - masło	-71 089
24.	Deprecjacja zakupu - masło	436
Ogółem		-6 335

*sprawozdanie z wykonania wydatków WPR wraz z prognozami przekazywane co miesiąc do UE

Faktycznie poniesione wydatki na interwencyjny zakup, przechowywanie i transport towarów w 2006 r. wyniosły 714 571 tys. zł.

Tabela 27. **Wydatki poniesione w 2006 r. w ramach interwencyjnego zakupu produktów.**

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w tys. zł
I.	Zakup i utrzymanie zapasów zbóż, z tego:	385 031
1.	Zakup interwencyjny zbóż	281 204
2.	Wydatki z tytułu przechowywania	93 232
3.	Wydatki z tytułu transportu	10 595
II.	Zakup i utrzymanie zapasów cukru, z tego:	292 790
1.	Zakup interwencyjny	273 212
2.	Wydatki z tytułu przechowywania	19 578
III.	Zakup i utrzymanie zapasów masła, z tego:	36 750
1.	Zakup interwencyjny masła	35 081
2.	Wydatki z tytułu przechowywania	1 669
Ogółem		714 571

W wydatkach Agencji związanych z interwencyjnym zakupem towarów największą pozycję stanowiły wydatki na zakup, przechowywanie oraz transport zbóż (53,9%) oraz cukru (41%).

1.5. Przychody ze sprzedaży

W 2006 r. Agencja uzyskała przychody ze sprzedaży produktów w wysokości 1 007 131 tys. zł.

Tabela 28. **Przychody (netto) ze sprzedaży uzyskane w 2006 r.**

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w tys. zł
1.	Pszenica	369 607
	- w tym: wydanie w ramach pomocy żywnościowej	34 941
2.	Kukurydza	87 840
3.	Jęczmień	36 080
4.	Cukier	494 014
	- w tym: wydanie w ramach pomocy żywnościowej	28 661
5.	Masło	19 590
	- w tym: wydanie w ramach pomocy żywnościowej	12 973
Ogółem		1 007 131

Przychody ze sprzedaży, obejmujące przychody uzyskane w wyniku wydania towarów w ramach realizacji mechanizmu WPR „Dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności UE”, nie są związane z wpływami na rachunek bankowy, gdyż zapłata odbywa się na zasadzie kompensaty. W strukturze przychodów Agencji ze sprzedaży towarów w 2006 r. dominowały przychody ze sprzedaży cukru (49,1%) oraz pszenicy (36,7%). Mniejsze znaczenie miała kukurydza (8,7% wartości przychodów ze sprzedaży ogółem), jęczmień (3,6%) oraz masło (1,9%).

Natomiast wpływy (brutto) ze sprzedaży towarów w 2006 r. wyniosły 1 049 041 tys. zł, z tego: 46,7% stanowiły wpływy ze sprzedaży cukru, 38,9% pszenicy, 8,6% kukurydzy, 5,1% jęczmienia oraz 0,7% masła. Stanowiły one faktyczne środki finansowe, jakie wpłynęły do Agencji w 2006 r. z tytułu sprzedaży interwencyjnej produktów rolno-żywnościowych.

1.6. Wynik finansowy ARR w 2006 r.

(uzyskany w ramach realizacji mechanizmów WPR)

W 2006 r. wynik finansowy Agencji na działalności WPR osiągnął poziom zerowy.

Tabela 29. Wynik finansowy Agencji w 2006 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w tys. zł
I.	Przychody ogółem, z tego:	2 126 125
1.	Dotacja z budżetu krajowego (współfinansowanie i VAT)	101 062
2.	Sprzedaż produktów	1 007 131
3.	Sprzedaż usług	4 994
4.	Przychody finansowe	27
5.	Pozostałe przychody operacyjne (prefinansowanie)	1 229 547
6.	Inne przychody - zmiana stanu produktów	-216 636
II.	Koszty uzyskania przychodów	2 126 125
1.	Wartość sprzedanych produktów w cenie zakupu	988 036
2.	Koszty związane z utrzymaniem zapasów	123 284
3.	Pozostałe koszty operacyjne	1 014 790
4.	Koszty finansowe	15
III.	Wynik finansowy	0

1.7. Wierzytelności ARR z tytułu administrowania mechanizmami WPR

Wierzytelności Agencji wg stanu na dzień 31.12.2006 r. wyniosły 596 tys. zł.

Tabela 30. Wierzytelności ARR z tytułu administrowania mechanizmami WPR

Lp.	Kategoria postępowania	Liczba spraw	Wartość w tys. zł		
			Należność główna	Odsetki	Razem
1.	Postępowanie administracyjne - kwoty mleczne	7	36	7	43
2.	Postępowanie administracyjne - opłata sankcyjna za niedokonanie rozliczenia przy wywozie skrobi ziemniaczanej	1	525	28	553
Ogółem		8	561	35	596

2. Krajowa działalność ARR w 2006 r.

W ramach działalności krajowej Agencja wykonywała zadania związane z mechanizmami WPR finansowanymi ze środków krajowych, utrzymaniem Agencji oraz realizacją rezerw celowych.

2.1. Obrót środkami finansowymi

Przychodami Agencji są: dotacja budżetowa ustalana corocznie w ustawie budżetowej, a także wpływy z działalności statutowej, z kapitałów pieniężnych oraz odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych i terminowych lokatach bankowych.

W ustawie budżetowej na 2006 r. określono dla ARR środki finansowe w wysokości 153 000 tys. zł na wykonanie zadań w ramach działalności statutowej.

Środki przyznane na działalność statutową Agencja przeznaczyła na:

	(tys. zł)
- wydatki administracyjne	127 611
- spłatę kredytów zaciągniętych w poprzednich latach na działalność interwencyjną	10 482
- spłatę odsetek od kredytów zaciągniętych w poprzednich latach na działalność interwencyjną	589
- spłatę odsetek naliczonych od zobowiązań wymagalnych wobec Skarbu Państwa od kredytów zaciągniętych w poprzednich latach na działalność interwencyjną	10 996
- wydatki majątkowe	3 322

Dotację celową w kwocie 181 tys. zł Agencja przeznaczyła na realizację projektów:

	(tys. zł)
- „Wsparcie Ministerstwa Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego Republiki Mołdowy w zakresie funkcjonowania mechanizmów interwencyjnych na rynkach rolnych oraz dostosowania do prawa UE”,	69

- „Wsparcie Ministerstwa Polityki Rolnej Ukrainy w zakresie budowy instytucji realizującej zadania interwencyjne na wybranych rynkach rolnych”. 112

Z dotacji celowej w wysokości 181 tys. zł Agencja wydatkowała 114 tys. zł, a różnicę w wysokości 67 tys. zł zwróciła do MRiRW. Agencja w 2006 r. dysponowała również środkami z rezerw celowych budżetu państwa na finansowanie bieżących zadań w kwocie 263 437 tys. zł, z tego na:

- płatności uzupełniające dla producentów surowca tytoniowego 134 691
- płatności uzupełniające dla plantatorów ziemniaków skrobiowych za ilość skrobi zawartej w tych ziemniakach 23 414
- współfinansowanie programu poprawy produkcji i sprzedaży produktów pszczelarstwa 6 799
- współfinansowanie programu działań promocyjnych i informacyjnych dotyczących produktów rolnych na rynku wewnętrznym i w państwach trzecich 2 727
- podatek VAT 95 806

W 2006 r. Agencja dysponowała kwotą środków niewygasających w 2005 r. w wysokości 68 774 tys. zł, które zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2005 r. w sprawie wydatków budżetu państwa (Dz. U. Nr 245, poz. 2082), nie wygasają z upływem roku budżetowego.

Agencja wykorzystała w 2006 r. całą przyznaną kwotę środków niewygasających, z tego na realizację płatności uzupełniających dla:

	(tys. zł)
- producentów surowca tytoniowego	66 571
- plantatorów ziemniaków skrobiowych za ilość skrobi zawartej w tych ziemniakach	2 203

Tabela 31. Poziom i struktura dotacji dla ARR w 2006 r.* w tys. zł

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2006 r. i inne środki publiczne	Wykonanie ustawy budżetowej na 2006 r.
1	2	3
Ogółem, z tego:	380 060	379 993
- wydatki bieżące w ramach działalności statutowej	149 678	149 678
- wydatki na realizację programów Phare i rezerw celowych	227 060**	226 993
- wydatki majątkowe bez Phare w ramach działalności statutowej	3 322	3 322
- wydatki majątkowe - Phare i rezerwa celowa	0	0

* łącznie z rezerwą celową i środkami niewygasającymi w 2005 r.,

** na kwotę 227 060 tys. zł składają się środki przeznaczone na płatności uzupełniające dla producentów rolnych w wysokości 158 105 tys. zł finansowane z rezerwy celowej, środki niewygasające w 2005 r. w kwocie 68 774 tys. zł oraz środki z pozostałych rezerw celowych w wysokości 181 tys. zł.

Różnica 67 tys. zł pomiędzy środkami zapisanymi w ustawie budżetowej na 2006 r. i innymi środkami publicznymi w wysokości 380 060 tys. zł a wykonaniem tej ustawy w kwocie 379 993 tys. zł wynika z tego, że:

- środki w wysokości 35 tys. zł nie zostały wykorzystane w ramach projektu „Wsparcie Ministerstwa Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego Republiki Mołdowy w zakresie funkcjonowania mechanizmów interwencyjnych na rynkach rolnych oraz dostosowania do prawa UE”,
- środki w wysokości 32 tys. zł nie zostały wykorzystane w ramach projektu „Wsparcie Ministerstwa Polityki Rolnej Ukrainy w zakresie budowy instytucji realizującej zadania interwencyjne na wybranych rynkach rolnych”.

Środki niewykorzystane w ramach obu projektów zostały zwrócone do MRiRW.

Tabela 32. Obrót środkami finansowymi w 2006 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w tys. zł
I.	Stan środków na 01.01.2006 r.	4 995
II.	Wpływy, z tego:	390 023
1.	Dotacja budżetowa	153 000
2.	Środki własne	2 713
3.	Środki niewygasające	68 774
4.	Rezerwy celowe - płatności uzupełniające	158 105
5.	Rezerwy celowe - realizacja projektów – Mołdowa i Ukraina	181
6.	Wpływy z tytułu opłat cukrowych z lat ubiegłych wraz z odsetkami	7 250
III.	Wydatki, z tego:	376 821
1.	Płatności dla producentów surowca tytoniowego	201 262
2.	Płatności dla plantatorów ziemniaków skrobiowych	25 617
3.	Splata kredytów bankowych	10 482

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w tys. zł
4.	Splata odsetek od kredytów	589
5.	Splata odsetek naliczonych od zobowiązań wymagalnych wobec Skarbu Państwa	10 996
6.	Wydatki administracyjne	120 579
7.	Wydatki majątkowe	1 744
8.	Wydatki bieżące na realizację projektów - Mołdowa i Ukraina	114
IV.	Saldo wpływów i wydatków - stan środków na 31.12.2006 r.*	18 197

* z kwoty 18 197 tys. zł Agencja przeznaczyła 15 123 tys. zł na uregulowanie zobowiązań 2006 r. oraz na przyszłą spłatę zobowiązań wymagalnych wobec Skarbu Państwa z tytułu naliczonych odsetek od kredytów zaciągniętych w poprzednich latach. ARR z tej kwoty zwróciła 67 tys. zł na rachunek MRiRW jako środki niewykorzystane w ramach projektów Mołdowa i Ukraina. Kwota 1 812 tys. zł pozostała na rachunku bankowym Agencji, będącym rachunkiem o ograniczonej możliwości dysponowania, stanowi środki z tytułu zaległych opłat cukrowych. Kwota 1 195 tys. zł pozostała na rachunku inwestycyjnym ARR stanowi środki własne Agencji

Stan zobowiązań kredytowych Agencji wobec banków komercyjnych na dzień 01.01.2006 r. wyniósł 31 491 tys. zł. W 2006 r. Agencja dokonała spłaty kredytów na kwotę 15 491 tys. zł (w tym z dotacji 2006 r. 10 482 tys. zł). W celu spłaty wszystkich zobowiązań kredytowych Agencja w 2006 r. skorzystała z poręczenia Skarbu Państwa w wysokości 16 000 tys. zł. Wg stanu na 31.12.2006 r. Agencja nie posiadała zobowiązań kredytowych wobec banków komercyjnych. Zabezpieczeniem wszystkich zobowiązań kredytowych Agencji w 2006 r. było poręczenie Skarbu Państwa.

W 2006 r. Agencja dokonała częściowej spłaty (z dotacji budżetowej na 2006 r.) zobowiązań wymagalnych wobec Skarbu Państwa (naliczonych odsetek) z tytułu poręczonych kredytów w kwocie 10 996 tys. zł. Wg stanu na dzień 31.12.2006 r. zobowiązania wymagalne Agencji wobec Skarbu Państwa wyniosły 698 000 tys. zł, z tego:

- zobowiązanie główne (z tytułu poręczonych przez Skarb Państwa kredytów zaciągniętych w poprzednich latach na działalność interwencyjną Agencji)
 - 558 000 tys. zł,
- naliczone odsetki od zobowiązania głównego - 140 000 tys. zł.

Stan środków o ograniczonej możliwości dysponowania oraz środków specjalnego przeznaczenia na wydzielonych rachunkach bankowych Agencji na 31.12.2006 r. wyniósł 30 192 tys. zł, z tego:

	(tys. zł)
- zabezpieczenia umów i wadów	1 010
- zaległe opłaty cukrowe	1 812
- Fundusz Promocji Mleczarstwa	26 938
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	432

Stan środków na rachunkach bankowych i w kasie Agencji na koniec 2006 r. wyniósł 46 577 tys. zł.

2.2. Wynik finansowy w 2006 r.

2.2.1. Wynik finansowy ARR

W 2006 r. wynik finansowy Agencji na działalności krajowej był ujemny i wyniósł -39 947 tys. zł.

Tabela 33. Wynik finansowy Agencji w 2006 r. na działalności krajowej*

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w tys. zł
I.	Przychody ogółem, z tego:	392 958
1.	Dotacja z budżetu krajowego	357 307
2.	Przychody finansowe	7 528
3.	Przychody z pozostałej sprzedaży	98
4.	Pozostałe przychody operacyjne	28 025
II.	Koszty uzyskania przychodów	432 905
1.	Koszty finansowe	69 004
2.	Pozostałe koszty operacyjne	224 170
3.	Koszty rodzajowe, z tego:	139 731
	Koszty administracyjne	133 347
	Inne koszty	6 384
III.	Wynik finansowy	-39 947

*łącznie z realizacją rezerw celowych (w ramach płatności uzupełniających i projektów - Mołdowa i Ukraina) oraz projektów Phare. W przypadku projektów Phare przychody i koszty Agencji w 2006 r. wynikały z dokonanych zakupów inwestycyjnych w ramach ww. programów w latach poprzednich

Dominującą pozycją w strukturze przychodów Agencji w 2006 r. była dotacja z budżetu krajowego (90,9%). Mniejsze znaczenie miały pozostałe przychody operacyjne (7,1%), finansowe (1,9%) oraz z pozostałej sprzedaży (0,02%).

	(tys. zł)
Na przychody operacyjne złożyły się głównie:	
- rozliczenia dotacji na inwestycje	13 432
- rozwiązanie rezerw na odprawy emerytalne, rentowe na nagrody jubileuszowe i inne	6 091
- korekta odpisów aktualizujących wartość należności	1 369
- opłaty cukrowe z lat ubiegłych	5 438

Na przychody finansowe złożyły się:	
- odsetki od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych, od krótkoterminowych lokat bankowych oraz odsetki za zwłokę w zapłacie należności	4 719
- korekta dokonanych odpisów wartości aktywów finansowych	1 023
- korekta dokonanych odpisów wartości należności	1 286
- dywidendy	500

Pozostałe koszty operacyjne w kwocie 224 170 tys. zł stanowiły 51,8% kosztów Agencji. Na ich wielkość składały się głównie:

	(tys. zł)
- płatności dla producentów surowca tytoniowego - niewygasające w 2005 r.	47 299
- płatności dla producentów surowca tytoniowego - 2006 r.	134 694
- płatności dla plantatorów ziemniaków - niewygasające w 2005 r.	2 111
- płatności dla plantatorów ziemniaków - 2006 r.	23 414
- utworzenie rezerw na odprawy emerytalne, rentowe, nagrody jubileuszowe oraz nagrody roczne	7 017
- odpisy aktualizujące wartość należności	2 754
- koszty związane z realizacją mechanizmu „Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych” w ramach programu „Oryginalność pod ochroną” i „Ekologia” (20% programów)	991
- pozostałe koszty operacyjne związane z zaległymi dopłatami do eksportu cukru	5 438

Struktura kosztów rodzajowych poniesionych przez Agencję w 2006 r., związanych z utrzymaniem ARR oraz realizacją projektów Phare i rezerw celowych - Mołdowa i Ukraina, przedstawia się następująco:

	(tys. zł)
- zużycie materiałów i energii	4 900
- usługi obce	35 143
- podatki i opłaty	952
- wynagrodzenia	68 095
- świadczenia na rzecz pracowników	14 317
- amortyzacja	14 068
- pozostałe koszty rodzajowe	2 256
Ogółem	139 731

Na koszty finansowe składały się głównie: koszty związane z odsetkami naliczonymi za zwłokę w zapłacie zobowiązań dotyczących kredytów bankowych przejętych przez Skarb Państwa i odsetki od kredytów (91,5%).

2.2.2. Działalność administracyjna

W 2006 r. Agencja otrzymała z budżetu państwa środki finansowe na działalność administracyjną w wysokości 149 678 tys. zł, na które złożyły się:

	(tys. zł)
- dotacja na działalność administracyjną	127 611
- środki przeznaczone na spłatę kredytów bankowych Agencji	10 482
- środki przeznaczone na spłatę odsetek od kredytów zaciągniętych w poprzednich latach	589
- środki przeznaczone na spłatę naliczonych odsetek od zobowiązań wymagalnych wobec Skarbu Państwa	10 996

W ramach działalności administracyjnej w 2006 r. Agencja uzyskała przychody w wysokości 23 943 tys. zł, na które złożyły się:

	(tys. zł)
1) przychody z operacji finansowych, z tego:	7 528
- odsetki od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych, od krótkoterminowych lokat bankowych, odsetki za zwłokę w zapłacie należności	4 719
- korekta dokonanych odpisów wartości aktywów finansowych	1 023
- korekta dokonanych odpisów wartości należności	1 286
- dywidendy	500
2) przychody z tytułu pozostałej sprzedaży	98
3) pozostałe przychody operacyjne, w tym:	16 317
- rozliczenie dotacji na inwestycje	7 261
- rozwiązanie rezerw na odprawy emerytalne, rentowe, na nagrody jubileuszowe i inne	6 091
- korekta odpisów aktualizujących wartość należności	1 369

W ramach działalności administracyjnej w 2006 r. Agencja poniosła koszty w wysokości 213 565 tys. zł. Na ich wielkość złożyły się:

	(tys. zł)
1) koszty finansowe, w tym głównie:	69 004
- odsetki naliczone za zwłokę w zapłacie zobowiązań dotyczących kredytów bankowych przejętych przez Skarb Państwa	63 147
- odsetki od kredytów	589
- odpisy aktualizacji wartości należności	5 266
2) pozostałe koszty operacyjne, w tym:	11 214
- odpisy aktualizujące wartość należności	2 754
- utworzenie rezerw na odprawy emerytalne, rentowe, nagrody jubileuszowe oraz nagrody roczne	7 017
- koszty związane z realizacją mechanizmu „Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych” w ramach programu „Oryginalność pod ochroną” i „Ekologia” (20% programów)	991
3) koszty rodzajowe związane z utrzymaniem, w tym:	133 347
- zużycie materiałów i energii	4 900

- usługi obce	35 105
- podatki i opłaty	952
- wynagrodzenia	68 057
- świadczenia na rzecz pracowników	14 317
- amortyzacja	7 779
- pozostałe koszty rodzajowe	2 217

2.2.3. Działalność w zakresie płatności dla producentów surowca tytoniowego oraz plantatorów ziemniaków skrobiowych

W 2006 r. Agencja otrzymała z budżetu państwa środki finansowe w ramach rezerwy celowej na płatności dla producentów rolnych w wysokości 158 105 tys. zł. W ramach środków niewygasających w 2005 r. Agencja w 2006 r. dysponowała na ten cel kwotą 68 774 tys. zł.

Tabela 34. **Wydatki poniesione na realizację zadań przez ARR w 2006 r. w ramach WPR (finansowane z budżetu krajowego)**

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w tys. zł
1.	Płatności dla producentów surowca tytoniowego - rezerwa celowa na 2006 r.	134 691
2.	Płatności dla plantatorów ziemniaków skrobiowych - rezerwa celowa na 2006 r.	23 414
Ogółem rezerwa celowa		158 105
1.	Płatności dla producentów surowca tytoniowego - środki niewygasające w 2005 r.	66 571
2.	Płatności dla plantatorów ziemniaków skrobiowych - środki niewygasające w 2005 r.	2 203
Ogółem środki niewygasające z 2005 r.		68 774
Ogółem		226 879

Wydatki Agencji w 2006 r. z tytułu płatności dla producentów surowca tytoniowego wyniosły 201 262 tys. zł, a dla plantatorów ziemniaków skrobiowych 25 617 tys. zł.

2.2.4. Działalność w zakresie realizacji projektów w ramach rezerw celowych

W 2006 r. Agencja realizowała zadania w ramach rezerw celowych, w zakresie których wydatkowała środki finansowe w wysokości 114 tys. zł, z tego:

- 35 tys. zł na sfinansowanie projektu „Wsparcie Ministerstwa Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego Republiki Mołdowy w zakresie funkcjonowania mechanizmów interwencyjnych na rynkach rolnych oraz dostosowania do prawa UE”,
- 79 tys. zł na sfinansowanie projektu „Wsparcie Ministerstwa Polityki Rolnej Ukrainy w zakresie budowy instytucji realizującej zadania interwencyjne na wybranych rynkach rolnych”.

Tabela 35. Realizacja projektów w ramach rezerw celowych w 2006 r. w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki bieżące		Środki zwrócone na rachunek MRiRW w 2007 r. jako środki niewykorzystane
		Plan	Wykonanie	
1.	Wsparcie Ministerstwa Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego Republiki Mołdowy w zakresie funkcjonowania mechanizmów interwencyjnych na rynkach rolnych oraz dostosowania do prawa UE	69	35	34
2.	Wsparcia Ministerstwa Polityki Rolnej Ukrainy w zakresie budowy instytucji realizującej zadania interwencyjne na wybranych rynkach rolnych	112	79	33
Ogółem		181	114	67

2.2.5. Wydatki zaległych dopłat do eksportu cukru

W roku rozliczeniowym 2002/2003 Agencja dokonywała dopłat do eksportu cukru B w oparciu o art. 16 ust. 1 i 2 i art. 17 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o regulacji rynku cukru (Dz. U. Nr 76, poz. 810 i Nr 122, poz. 1322 i z 2002 r. Nr 127, poz. 1086). Warunkiem udzielenia dopłaty było m.in. terminowe wniesienie opłat cukrowych przez producentów. Z uwagi na to, że część producentów dokonała wpłaty opłat cukrowych z opóźnieniem, nie uzyskali oni dopłaty do eksportu. Część producentów wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie o nieudzielenie przez Agencję dopłat do eksportu cukru B. Zgodnie z prawomocnym wyrokiem sądu Agencja jest zobowiązana wypłacić producentom zaległe dopłaty do eksportu. W celu zabezpieczenia środków finansowych na ten cel Agencja utworzyła rezerwę finansową ze środków pochodzących z opłat cukrowych.

W 2006 r. Agencja wypłaciła producentom zaległe dopłaty do eksportu cukru w kwocie 5 438 tys. zł. Na rachunku bankowym Agencji, będącym rachunkiem o ograniczonej możliwości dysponowania, wg stanu na dzień 31.12.2006 r. pozostały środki w wysokości 1 812 tys. zł.

Tabela 36. Realizacja zaległych dopłat do eksportu cukru w 2006 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w tys. zł
I.	Wpływy	7 250
	- opłaty cukrowe z lat ubiegłych wraz z odsetkami	7 250
II.	Wydatki	5 438
	- pozostałe wydatki - zaległe dopłaty do eksportu cukru	5 438
III.	Saldo wpływów i wydatków	1 812

2.3. Wierzytelności ARR

Wierzytelności Agencji wg stanu na 31.12.2006 r. wyniosły 102 408 tys. zł i w porównaniu ze stanem na koniec 2005 r. (106 567 tys. zł) zmniejszyły się o 3,9%, tj. o 4 159 tys. zł.

Zmniejszenie wartości wierzytelności nastąpiło głównie w wyniku:

- spisania z ewidencji księgowej 13 266 tys. zł (w Centrali 5 717 tys. zł i OT 7 549 tys. zł) w wyniku bezskuteczności egzekucji komorniczej, ukończonych postępowań upadłościowych bez możliwości zaspokojenia Agencji, zawartych ugód i wyroków sądowych, w wyniku których częściowo umorzono należności,
- odzyskania wierzytelności w kwocie 844 tys. zł (w Centrali 261 tys. zł i OT 583 tys. zł), w wyniku podejmowanych czynności windykacyjnych.

Tabela 37. Wartość wierzytelności ARR, ich dynamika i struktura

Wyszczególnienie	Stan na dzień:		Dynamika w % 2005=100	Udział w %	
	31.12.2005 r.	31.12.2006 r.		31.12. 2005 r.	31.12. 2006 r.
I. Wierzytelności ogółem (tys. zł), z tego:	106 567	102 408	96,1	100,0	100,0
- należność główna	52 459	48 249	92,0	49,2	47,1
- odsetki	54 108	54 159	100,1	50,8	52,9
z tego:					
1. Wierzytelności Centrali (tys. zł) z tego:	61 885	61 696	99,7	100,0	100,0
- należność główna	24 546	24 192	98,6	39,7	39,2
- odsetki	37 339	37 504	100,4	60,3	60,8

Wyszczególnienie	Stan na dzień:		Dynamika w % 2005=100	Udział w %	
	31.12.2005 r.	31.12.2006 r.		31.12. 2005 r.	31.12. 2006 r.
2. Wierzytelności OT (tys. zł) z tego:	44 682	40 712	91,1	100,0	100,0
- należność główna	27 914	24 057	86,2	62,5	59,1
- odsetki	16 768	16 655	99,3	37,5	40,9
II. Liczba wierzytelności ogółem (szt.), z tego:	109	95	87,2	100,0	100,0
- w Centrali	21	24	114,3	19,3	25,3
- w OT	88	71	80,7	80,7	74,7

W 2006 r. w stosunku do 2005 r. wartość wierzytelności Centrali ARR zmniejszyła się o 189 tys. zł, tj. o 0,3%, przy obniżeniu wartości wierzytelności OT ARR o 3 970 tys. zł, tj. o 8,9%.

Zmniejszyła się również liczba wierzytelności w porównaniu do 2005 r. o 14 (ze 109 do 95), tj. o 12,8%, przy czym w Centrali wzrosła o 3 (z 21 do 24), tj. o 14,3%, a w OT obniżyła się o 17 (z 88 do 71), tj. o 19,3%.

Wierzytelności Agencji, wg stanu na dzień 31.12.2006 r. powstały w latach 1990-2006.

Tabela 38. Okresy powstania wierzytelności ARR

Okres powstania wierzytelności	Wartość wierzytelności (tys. zł)	Liczba wierzytelności	% udziału	
			Wg wartości	Wg liczby
1990-1993	10 988	27	10,7	28,4
1994	15 589	6	15,2	6,3
1995	3 185	9	3,1	9,4
1996	1 635	3	1,6	3,2
1997	27 927	1	27,3	1,0
1998	4 135	2	4,0	2,1
1999	4 986	9	4,9	9,5
2000	1 052	8	1,0	8,4
2001	1 842	3	1,8	3,2
2002	2 608	2	2,5	2,1
2003	20 327	6	19,8	6,3
2004	919	3	0,9	3,2
2005	667	3	0,7	3,2
2006	6 548	13	6,5	13,7
Ogółem	102 408	95	100,0	100,0

W latach 1990-2000 powstało 65 wierzytelności o wartości 69 497 tys. zł, (udział ich wartości w ogólnej kwocie wierzytelności wyniósł 67,9%), natomiast na lata 2001-2006 przypadało 30 wierzytelności o wartości 32 911 tys. zł (udział ten stanowił 32,1%).

Wzrost wartości wierzytelności w 2003 r. spowodowany został niedoborem zapasów zbóż przechowywanych na rzecz Agencji. Wobec dłużników podjęto czynności prawne, a ich przebieg, stosownie do postępowania, podlega bieżącemu monitorowaniu. Wzrost wartości wierzytelności w 2006 r. spowodowany był nienależnie pobranymi dopłatami do skupu zbóż w 2000 r. Agencja wniosła pozwy sądowe wobec dłużników. Wierzytelności Agencji były przedmiotem systematycznych działań windykacyjnych, które decydowały o zakwalifikowaniu ich do określonego postępowania. Wierzytelności ARR, wg stanu na 31.12.2006 r., objęte były postępowaniami windykacyjnymi, których dynamikę i strukturę przedstawiono w tabeli 39.

Tabela 39. Wierzytelności ARR wg postępowań, ich struktura i dynamika

Kategoria postępowania	Stan na dzień:				Dynamika 2005=100		Struktura w % wg wartości	
	31.12.2005 r.		31.12.2006 r.					
	Liczba	Wartość (tys. zł)	Liczba	Wartość (tys. zł)	Liczba	Wartość	2005 r.	2006 r.
Postępowanie sądowe	14	20 483	22	25 809	157,1	126,0	19,2	25,2
Postępowanie egzekucyjne	70	40 984	59	39 958	84,3	97,5	38,5	39,0
Układ przed sądem	1	37	0	0	-	-	0	0
Postępowanie upadłościowe	15	42 734	7	34 409	46,7	80,5	40,1	33,6
Postępowanie likwidacyjne	3	561	3	576	100,0	102,7	0,5	0,6
Porozumienie	3	1 680	2	1 051	66,7	62,6	1,6	1,0
Inne	3	88	2	605	66,7	687,5	0,2	0,6
Ogółem	109	106 567	95	102 408	87,2	96,1	100,0	100,0

Postępowania sądowe - w 2006 r. powstało 13 nowych spraw o wartości 6 548 tys. zł. Pozostałe postępowania dotyczyły spraw wniesionych do sądu w poprzednich latach. Wniesienie powództwa sądowego miało na celu uzyskanie prawnego tytułu wykonawczego pozwalającego na kontynuowanie innych, prawem przewidzianych czynności. Od szybkości procesów sądowych zależało powodzenie egzekucji komorniczej. Uzyskanie prawnego tytułu wykonawczego stanowiło podstawę do wszczęcia i prowadzenia postępowania egzekucyjnego.

Postępowania egzekucyjne - stanowiły w 2006 r. 39% ogólnej wartości wierzytelności. Były one uwarunkowane uzyskaniem tytułów wykonawczych, umożliwiających wszczęcie i prowadzenie egzekucji. Postępowaniem egzekucyjnym były objęte również czynności związane z wyjawieniem majątku przez dłużników.

Postępowania upadłościowe - stanowiły w 2006 r. 33,6% kwoty wierzytelności ogółem. Ich wartość w porównaniu do stanu z końca 2005 r. zmniejszyła się o 8 325 tys. zł. Zmniejszenie o 8 liczby wierzytelności objętych postępowaniem upadłościowym spowodowane było ich ukończeniem. W przypadku większości dłużników Agencja przystąpiła do toczących się postępowań upadłościowych. Procesy upadłościowe są długotrwałe (dotyczą spraw wszczętych w poprzednich latach), a ściągальność kwot jest nieznaczna.

Łączny udział postępowań: sądowych, egzekucyjnych i upadłościowych w ogólnej kwocie wierzytelności wg stanu na 31.12.2006 r. był znaczący i wyniósł 97,8%. Postępowania te dotyczyły 88 z 95 dłużników i stanowiły 92,6% ogólnej liczby dłużników.

2.4. Wydatki majątkowe

W ramach dotacji podmiotowej dla Agencji (przewidzianej w ustawie budżetowej na 2006 r.) zaplanowano 3 322 tys. zł na pokrycie wydatków majątkowych. Ponadto w ramach środków własnych Agencja przeznaczyła na ten cel 2 118 tys. zł, a zatem dostępne środki na wydatki majątkowe w 2006 r. wyniosły 5 440 tys. zł.

Tabela 40. **Realizacja wydatków majątkowych Agencji w 2006 r.**

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w tys. zł
1.	Budowa oprogramowania i rozwój mechanizmów automatyzujących WPR	948
2.	Budowa i rozwój systemów bezpieczeństwa	320
3.	Wyposażenie w sprzęt komputerowy oraz oprogramowanie standardowe	596
4.	Utrzymanie i rozwój infrastruktury technicznej	1 652
5.	Samochody	108
6.	Sprzęt techniczny, sprzęt biurowy i inne środki trwałe	625
Ogółem wydatki		4 249*

*z tego w 2006 r. wydatkowano kwotę 1 744 tys. zł, a pozostała kwota w wysokości 2 505 tys. zł została wydatkowana w 2007 r. (zapłata zobowiązań z 2006 r.)

Z puli dostępnych środków Agencja wydatkowała w 2006 r. 4 249 tys. zł na potrzeby inwestycyjne w podziale na dwie grupy:

- wydatki teleinformatyczne, niezbędne dla realizacji zadań ustawowych Agencji oraz do spełnienia warunków instytucjonalnych, stawianych przed agencjami płatniczymi. Poniesione wydatki obejmowały m.in. pokrycie kosztów rozbudowy i wdrożenia systemu CAPS wspomagającego mechanizmy WPR oraz połączeń sieciowych. Wydatki te przeznaczono też na zakupy sprzętu komputerowego (serwerów, zestawów komputerowych i przenośnych, łączu sieciowych), licencji i oprogramowania dodatkowego wykorzystywanego przez Agencję (Form Analizer Scanlight i program do podpisu elektronicznego). Wydatki teleinformatyczne objęły też budowę i rozbudowę systemów bezpieczeństwa (rozbudowę systemu monitoringu, zakup i montaż klimatyzatorów w serwerowni),
- wydatki administracyjne, na które złożyły się zakupy: samochodu służbowego wraz z niezbędnym wyposażeniem, wielofunkcyjnego sprzętu biurowego, sprzętu faksującego, kserokopiarek, numeratorów i datowników oraz sprzętu i elementów do wizualizacji Agencji zakupionych na potrzeby obsługi wystaw, targów i konferencji.

IV. FUNKCJA INFORMACYJNA

1. Cele systemu informacji

Ustawa o ARR i organizacji niektórych rynków rolnych nakłada na Agencję obowiązek upowszechniania informacji o mechanizmach WPR oraz warunkach udziału w tych mechanizmach.

ARR, podobnie jak w latach poprzednich, przedstawia uczestnikom rynku rolno-żywnościowego warunki uczestnictwa w mechanizmach Wspólnej Polityki Rolnej oraz prowadzi działania informacyjno-edukacyjne służące przygotowaniu potencjalnych beneficjentów sektora rolno-spożywczego do korzystania z programów WPR, a także aktualizacji i pogłębianiu wiedzy beneficjentów uczestniczących już w mechanizmach WPR.

W ramach systemu informacji rynkowej ARR przygotowuje analizy oraz opracowania o bieżącej i przewidywanej sytuacji na rynku rolno-żywnościowym. System ten służy także upowszechnianiu informacji o popycie, podaży, poziomie cen podstawowych produktów rolnych oraz realizacji mechanizmów interwencyjnych WPR administrowanych przez Agencję. Materiały te przedstawiane są Kierownictwu Agencji, MRiRW i uczestnikom rynku.

2. Działalność informacyjno-edukacyjna

ARR w 2006 r. organizowała i prowadziła działania informacyjne we własnym zakresie oraz upowszechniała informacje poprzez media. Współpracowano z prasą branżową, ogólnopolską i lokalną, 1 Programem Polskiego Radia i mediami regionalnymi. Podejmowane działania służyły głównie upowszechnianiu informacji o działalności ARR w ramach unijnego systemu interwencji rynkowej.

Najpopularniejszą formą działań informacyjnych Agencji było prowadzenie stoisk konsultacyjnych podczas imprez informacyjno-promocyjnych organizowanych przez sektor rolno-spożywczy.

Innym środkiem komunikacji bezpośredniej z beneficjentami był udział przedstawicieli ARR w konferencjach i spotkaniach innych podmiotów branży rolnej. W 2006 r. ARR wzięła udział w 166 przedsięwzięciach targowo-wystawienniczych, z których blisko 20 miało zasięg ogólnopolski, a pozostałe: wojewódzki, powiatowy i gminny.

Bezpośrednie kontakty z beneficjentami nawiązywano również podczas regionalnych spotkań informacyjnych. Agencja zorganizowała i przeprowadziła 1 666 takich spotkań. Były one najczęściej poświęcone mechanizmom: kwotowania produkcji mleka (543 spotkania), dopłat do spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych (272), interwencyjnego zakupu i sprzedaży zbóż (127) oraz dopłat do zakupu masła przez instytucje i organizacje niedochodowe (86). W przypadku ostatniego mechanizmu, w ramach ogólnopolskiej akcji, informacje wysłano również drogą e-mailową do 16,6 tys. instytucji i organizacji (m.in. do: szkół, przedszkoli, domów pomocy społecznej, domów dziecka, schronisk i noclegowni).

W 2006 r. informacje o roli i zadaniach ARR jako agencji płatniczej zamieszczano w radiu publicznym. Od kwietnia do grudnia we współpracy z Redakcją Ekonomiczno-Rolną Programu 1 Polskiego Radia S.A. nagrano z udziałem ekspertów ARR 28 audycji radiowych poświęconych zasadom funkcjonowania mechanizmów WPR, emitowanych w stałe dni tygodnia dwa razy dziennie (w paśmie porannym i południowym). Wybranym audycjom towarzyszyły telefoniczne dyżury ekspertów ARR dla słuchaczy (m.in. na temat: kwotowania produkcji mleka, dopłat do spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych, obrotu towarowego z zagranicą). Materiały z tych audycji były na bieżąco zamieszczane na stronach internetowych Polskiego Radia i ARR, w wersji dźwiękowej i tekstowej.

Podobną kampanię ARR prowadziła na łamach prasy ogólnopolskiej, branżowej oraz regionalnej.

W rolniczej prasie branżowej (tygodniki, miesięczniki, periodyki) oraz w prasie związanej z sektorem rolno-spożywczym ukazało się 29 materiałów informacyjnych ARR, przybliżających warunki uczestnictwa w mechanizmach WPR administrowanych przez Agencję. Artykuły dotyczące wybranych mechanizmów

(np.: „wsparcie rynku produktów pszczelich”, „szklanka mleka”) zamieszczano w 7 do 11 tytułach prasowych jednocześnie.

W związku z nowelizacją ustawy o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych, opublikowano w dziennikach regionalnych dwa ogłoszenia skierowane do dostawców mleka, które informowały dostawców hurtowych o możliwości składania wniosków o dodatkowe limity oraz dostawców bezpośrednich o terminie złożenia informacji rocznej.

Ponadto w 18 dziennikach regionalnych w całej Polsce zamieszczono 53 ogłoszenia o możliwości składania ofert na przechowywanie zbóż, a w ogólnopolskim dzienniku Rzeczpospolita opublikowano 11 ogłoszeń na temat realizacji mechanizmów WPR administrowanych przez ARR (m.in.: wsparcia działań informacyjnych i promocyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych, dostarczania żywności dla najuboższej ludności UE, mechanizmów na rynku zbóż, cukru i produktów pszczelich).

ARR współpracowała z blisko 30 tytułami prasy rolniczej, wydawnictwami branżowymi zainteresowanymi WPR, a także wieloma organizacjami związanymi z rynkiem rolnym. Zadania ARR były także prezentowane w publikacjach, które towarzyszyły targom (13 katalogów targowych) i konferencjom (3 wydawnictwa).

W procesie upowszechniania informacji o mechanizmach WPR, podstawowym źródłem informacji są strony internetowe Agencji oraz Biuletyn Informacji Publicznej ARR (BIP-ARR). W 2006 r. zanotowano ponad 1 mln odwiedzin strony internetowej ARR (3,6 mln odsłon), 172 tys. wizyt na podmiotowej stronie BIP-ARR (461 tys. odsłon), 54 tys. na stronach internetowych w języku angielskim (86 tys. odsłon) oraz ponad 1,85 mln „wejść” na stronę intranetową (4,9 mln odsłon).

Ważną rolę w upowszechnianiu wiedzy na temat zasad Wspólnej Polityki Rolnej i warunków uczestnictwa w mechanizmach WPR spełniają wydawnictwa ARR - broszury i Biuletyn Informacyjny. W 2006 r. Agencja wydała 22 broszury w łącznym nakładzie ponad 356 tys. egzemplarzy oraz bon na dopłatę do zakupu masła przez instytucje niedochodowe, zabezpieczony przed możliwością nieautoryzowanego kopiowania. Najwięcej z wydanych przez ARR tytułów dotyczyło rynków mleka i zbóż oraz obrotu towarowego z zagranicą.

W minionym roku ukazało się, w łącznym nakładzie 84 tys. egzemplarzy, dwanaście numerów Biuletynu Informacyjnego ARR, zawierających ogółem

90 publikacji. Biuletyn zawierał opracowania analityczno-prognostyczne ARR, artykuły ekspertów o sytuacji na poszczególnych rynkach oraz o mechanizmach realizowanych w ramach WPR. Był on wysyłany bezpłatnie do odbiorców w całej Polsce (m.in. do urzędów centralnych, marszałkowskich, starostw powiatowych i urzędów gminnych, ośrodków doradztwa rolniczego, placówek naukowych, zespołów szkół rolniczych i ekonomicznych, redakcji prasowych i telewizyjnych, bibliotek, instytucji i firm działających w sektorze rolno-spożywczym, odbiorców indywidualnych). Elektroniczne wersje broszur i Biuletynów (numery BI wydane od 1.01.2000 r.) zostały zamieszczone na stronach internetowych ARR.

W ramach monitorowania procesu decyzyjnego UE Agencja przygotowywała:

- tygodniowe informacje dotyczące zagadnień będących przedmiotem posiedzeń organów UE,
- miesięczne informacje dotyczące działań podejmowanych w ramach organów UE.

Informacje te przygotowywano w oparciu o dokumenty Komisji i Rady UE oraz sprawozdania przekazywane przez przedstawicieli ARR, a następnie na bieżąco zamieszczano w serwisie internetowym ARR w dziale poświęconym pracom organów UE. Ww. materiały miały na celu zapoznanie podmiotów rynkowych z zakresem tematycznym bieżących prac oraz wynikami ustaleń w zakresie proponowanych i dyskutowanych projektów zmian w prawodawstwie wspólnotowym.

ARR realizowała działania związane z bieżącym monitorowaniem i dystrybucją aktów prawnych UE do poszczególnych komórek organizacyjnych Agencji oraz na bieżąco zamieszczała je w intranetowej bazie aktów prawnych UE. W celach informacyjnych opracowano również broszurę dotyczącą aktów prawnych Unii Europejskiej oraz mechanizmów WPR, która została przekazana beneficjentom za pośrednictwem OT ARR.

W 2006 r. z konsultacji za pośrednictwem Telefonicznego Punktu Informacyjnego (TPI) skorzystało prawie 17 tys. uczestników rynku rolnego. Najczęściej udzielano informacji dotyczących kwotowania produkcji mleka, obrotu towarowego z krajami trzecimi oraz rejestracji w Centralnym Rejestrze Przedsiębiorców.

W listopadzie 2006 r. zanotowano czterdziestotysięczne połączenie telefoniczne, licząc od początku funkcjonowania TPI (maj 2004 r.). Kontaktujący się

z TPI reprezentowali głównie województwa: mazowieckie, wielkopolskie, łódzkie, lubelskie, śląskie i podlaskie.

3. Analizy, prognozy i informacje o rynku rolno-żywnościowym

System informacji ARR o rynku rolno-żywnościowym oparty był na trzech podstawowych filarach, tj.: na pozyskiwaniu informacji, przygotowywaniu opracowań analityczno-prognostycznych w określonych cyklach i na doraźne potrzeby oraz upowszechnianiu informacji o sytuacji na rynku.

3.1. Pozyskiwanie informacji

Wśród podstawowych źródeł oraz kategorii informacji, z których ARR korzystała w 2006 r. należy wymienić:

- Główny Urząd Statystyczny - dane dotyczące pogłowia zwierząt gospodarskich, wielkości produkcji i skupu oraz średniomiesięcznych cen: skupu, targowiskowych, zbytu i detalicznych podstawowych produktów rolno-żywnościowych,
- Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi - dane o cenach skupu zbóż i żywca rzeźnego, cenach sprzedaży podstawowych produktów rolno-żywnościowych w zakładach produkcyjnych oraz na krajowych giełdach towarowych i targowiskach, monitorowane w cyklu tygodniowym,
- Ministerstwo Finansów - dane dotyczące obrotów w handlu zagranicznym produktami rolno-żywnościowymi (w cyklu miesięcznym),
- FAPA/FAMMU - prezentowane cotygodniowo notowania cen podstawowych towarów rolnych na rynkach zagranicznych oraz wiadomości o sytuacji na zagranicznych rynkach rolnych,
- Oddziały Terenowe ARR - bieżące informacje o stanie realizacji działań interwencyjnych na rynkach objętych mechanizmami WPR oraz o kształtowaniu się cen zbóż i żywca wieprzowego.

Zakres i częstotliwość pozyskiwania danych uzależnione są od rynku, którego dotyczą, kategorii informacji, a przede wszystkim dostępności źródeł.

3.2. Opracowania analityczno-prognostyczne

Opracowania analityczno-prognostyczne ukazują się cyklicznie (zgodnie z ustalonym harmonogramem) lub okresowo (w zależności od doraźnych potrzeb).

W 2006 r. w ustalonych cyklach przygotowano następujące opracowania:

- tygodniowe raporty o bieżącej sytuacji na rynkach: zbóż, mięsa i mleka, przedstawiane Kierownictwu Agencji, przekazywane do MRiRW oraz zamieszczane na stronie internetowej ARR. Raporty zawierały informacje o cenach skupu i zbytu podstawowych produktów rolno-żywnościowych. Jednocześnie dla porównania przedstawiane były ich ceny rynkowe (ceny referencyjne) na rynkach zagranicznych,
- miesięczne analizy sytuacji na rynkach: zbóż, mięsa, mleka i cukru wraz z elementami tendencji rozwojowej, opracowywane na potrzeby Agencji, a następnie zamieszczane na stronie internetowej ARR oraz w Biuletynie Informacyjnym. Prezentowano w nich dane o ilościach i poziomie cen produktów rolnych, obrotach w handlu zagranicznym oraz okresowo szacunki zbiorów zbóż i wyniki badań stanu pogłowia zwierząt gospodarskich. Analizy te zawierały także informacje o realizacji przez ARR mechanizmów interwencyjnych oraz o cenach produktów rolnych na rynkach zagranicznych,
- kwartalne prognozy cen skupu podstawowych produktów rolnych (pszenicy, żyta, żywca wieprzowego i wołowego, mleka), a także cen zbytu masła w blokach i OMP. Prognozy te były wynikiem dyskusji niezależnych ekspertów, wchodzących w skład zespołu ds. prognozowania cen, powołanego przez Prezesa ARR. Zamieszczano je na stronie internetowej Agencji, a także przekazywano do urzędów centralnych (MRiRW, MF, MG, MPIPS, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów), Sejmu, Senatu, Krajowej Rady Izb Rolniczych, urzędów wojewódzkich, ośrodków doradztwa rolniczego, związków zawodowych rolników itp., a także do prasy.
- dwa razy w roku opracowano dla potrzeb wewnętrznych Agencji analizy przewidywanej koniunktury na rynkach: zbóż, mięsa, mleka i cukru na następny rok oraz tendencje rozwoju tych rynków w 2 kolejnych latach,
- dwukrotnie w roku (edycja wiosenna i jesienna) opracowywane są przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy,

przy udziale merytorycznym i finansowym ARR, analizy sytuacji podażyowo-popytowej na 11-tu rynkach rolnych oraz perspektywy ich rozwoju, a także perspektywy handlu zagranicznego artykułami rolno-spożywczymi i popytu na żywność. W 2006 r. analizy zostały opracowane i wydane zgodnie z ustalonym harmonogramem. Przekazywano je ww. odbiorcom prognoz cen, a ponadto kierowano do: szkół rolniczych, bibliotek naukowych, mediów oraz odbiorców indywidualnych.

W 2006 r. opracowywane były również na potrzeby doraźne analizy i informacje o aktualnej i przewidywanej sytuacji na rynkach podstawowych produktów rolnych. W szczególności dotyczyły one bieżącej oceny sytuacji na rynkach: zbóż (w kontekście niskich zbiorów w 2006 r. i pogorszenia jakości ziarna oraz wzrostu jego cen), mięsa (z uwagi na nadwyżkę podaży i spadek cen skupu trzody chlewnej) oraz mleka (w związku z toczącą się dyskusją nad regionalizacją i funkcjonowaniem systemu kwot mlecznych). Opracowania analityczno-prognostyczne przygotowywano zarówno dla Kierownictwa ARR, jak również MRiRW, Rządu i Parlamentu.

V. WSPÓŁPRACA EUROPEJSKA

Działania związane z pełnieniem przez Agencję Rynku Rolnego funkcji agencji płatniczej w 2006 r. obejmowały m.in.: działania związane z wdrażaniem Systemu Zarządzania Jakością, przygotowaniem i realizacją programów pomocowych oraz współpracą z instytucjami zewnętrznymi.

1. Dokumentacja Systemu Zarządzania Jakością

Zmiany w regulacjach prawnych powodowały konieczność bieżącej aktualizacji dokumentacji pod względem SZJ. Prowadzono działania związane z koordynacją procesu opracowania i aktualizacji dokumentacji dla procesów operacyjnych, a także wspomagających i zarządzania realizowanych w ARR. W 2006 r. zweryfikowano 170 dokumentów SZJ, z czego większość stanowiły księgi procedur i instrukcje techniczne. Ponadto prowadzono bieżący nadzór nad egzemplarzami nadzorowanymi ksiąg procedur i instrukcji technicznych oraz ich dystrybucję w celu zapewnienia pracownikom ARR możliwości wykonywania pracy na podstawie aktualnych wersji przygotowanej dokumentacji.

W 2006 r. opracowano „Strategię Agencji Rynku Rolnego”, „Zasady wdrożenia Zarządzania Ciągłością Działania w ARR” oraz projekt procedury głównej „Zarządzanie Ciągłością Działania dla Agencji Rynku Rolnego”.

2. Realizacja programów pomocowych

W 2006 r. prowadzono działania w zakresie realizacji przez ARR programów pomocy instytucjonalnej w ramach projektów współpracy bliźniaczej na rzecz krajów kandydujących do UE, tj. Rumunii i Bułgarii oraz krajów trzecich - Ukrainy i Mołdowy w ramach pomocy rozwojowej koordynowanej przez MSZ.

Realizowano także działania związane z pozyskiwaniem pomocy UE dla ARR, w tym: w ramach programu Transition Facility oraz pomocy technicznej Biura Komisji Europejskiej TAIEX.

2.1. Projekty współpracy bliźniaczej

ARR we współpracy z ARiMR w ramach porozumienia konsorcyjnego podpisanego w 2006 r. z brytyjskim ministerstwem rolnictwa (DEFRA), realizowała umowę o współpracy bliźniaczej projektu Phare 2004 nr RO2004/IB/AG/11, pt.: „Budowa zdolności instytucjonalnej nowej agencji płatniczej w Rumunii”. Celem projektu było udzielenie pomocy w zakresie wzmocnienia instytucjonalnego oraz budowy rumuńskiej Agencji Płatniczej i Interwencyjnej ds. Rolnych (PIAA). Realizacja projektu przewidziana była na okres od stycznia 2006 r. do października 2007 r. W ramach ww. projektu zorganizowano łącznie 29 misji ekspertów krótkoterminowych w Rumunii, w tym 26 misji eksperckich przedstawicieli ARR oraz 3 misje eksperckie przedstawicieli ARiMR. Na przełomie listopada i grudnia 2006 r. przeprowadzono w ARR oraz w ARiMR wizytę studyjną dla 5 przedstawicieli PIAA w zakresie procedur systemu finansowo-księgowego. W ramach wizyt ekspertów krótkoterminowych z ARR oraz ARiMR udzielono wsparcia rumuńskiej agencji płatniczej m.in. w zakresie:

- zasad akredytacji agencji płatniczej,
- mechanizmów interwencyjnych i zasad handlu na poszczególnych rynkach rolnych,
- systemu finansowo-księgowego,
- budowy systemu teleinformatycznego,
- kontroli technicznych i audytu wewnętrznego.

Zgodnie z projektem Phare 2004 RO2004/IB/AG/07, pt.: „Wzmocnienie zdolności instytucjonalnej w zakresie administrowania *acquis* w sektorze owoców i warzyw”, w 2006 r. ARR podpisała porozumienie międzyinstytucjonalne z Ministerstwem Rolnictwa i Rybołówstwa Francji. W ramach działań projektowych w październiku 2006 r. zorganizowano 5-dniową wizytę eksperta ARR z zakresu opracowania strategii i programu informacyjnego. Celem wizyty było określenie

potrzeb informacyjnych i opracowanie programu przekazywania informacji uczestnikom rynku.

W 2006 r. prowadzono również przygotowania do realizacji projektu współpracy bliźniaczej Phare nr RO/2004/IB/AG/03, pt.: „Wsparcie ustanowienia systemu zarządzania kwotami mlecznymi w Rumunii”. W IV kwartale 2006 r. ARR podpisała porozumienie międzyinstytucjonalne z partnerem wiodącym w projekcie, tj. Państwowym Urzędem ds. Wdrażania Regulacji UE (NSIR) z Holandii, określające zasady udziału ARR w realizacji projektu. W ramach projektu zrealizowano 5-cio dniową wizytę studyjną w ARR z udziałem 5 delegatów z Rumunii oraz dwie misje eksperckie przedstawicieli ARR w zakresie procedur i instrukcji biurowych dotyczących mechanizmu kwotowania produkcji mleka, audytu wewnętrznego oraz przygotowania i przeprowadzenia szkoleń dla doradców z Państwowej Agencji Doradztwa Rolniczego w Rumunii (ANCA).

2.2. Projekty współpracy bilateralnej

W 2006 r. ARR współpracowała jako instytucja partnerska z brytyjskim Ministerstwem Środowiska, Żywności i Spraw Wiejskich (DEFRA) w ramach projektu współpracy bilateralnej, skierowanego do bułgarskiego Ministerstwa Rolnictwa i Lasów. Głównym zadaniem projektu było wsparcie bułgarskiej agencji płatniczej w uzyskaniu akredytacji, jako agencji płatniczej UE. W tym celu opracowano i podpisano porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy ARR a DEFRA oraz zrealizowano jedną wizytę ekspercką przedstawiciela ARR w bułgarskim ministerstwie rolnictwa dotyczącą zasad przeprowadzania audytu wewnętrznego w agencji płatniczej UE.

2.3. Projekty w ramach polskiej pomocy rozwojowej

ARR zrealizowała dwa projekty pomocy rozwojowej koordynowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, w ramach Polskiego Programu Współpracy na rzecz Rozwoju w 2006 r.:

1. Projekt nr 62/2006/A, pt.: „Wsparcie Ministerstwa Polityki Rolnej Ukrainy w zakresie budowy instytucji realizującej zadania interwencyjne na wybranych rynkach rolnych”,
2. Projekt nr 26/2006/A, pt.: „Wsparcie Ministerstwa Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego Republiki Mołdowy w zakresie funkcjonowania mechanizmów interwencyjnych na rynkach rolnych oraz dostosowania do prawa UE”.

W ramach pierwszego z projektów, którego celem było wsparcie Ministerstwa Polityki Rolnej Ukrainy oraz ukraińskiego Funduszu Rolnego w zakresie tworzenia struktur organizacyjnych instytucji odpowiedzialnej za interwencję na rynkach rolnych, w okresie październik-grudzień 2006 r. zrealizowano na Ukrainie wizytę delegacji ARR, a także dwie wizyty ekspertów sektorowych ARR w zakresie rynku mleka i mechanizmów mlecznych oraz handlu artykułami rolno-spożywczymi.

Na potrzeby beneficjenta projektu opracowano również „Wytyczne do realizacji dalszych działań i przygotowania instytucji do pełnienia funkcji agencji interwencyjnej” oraz ekspertyzy dotyczące m.in. instrumentów polityki handlowej UE i programów wsparcia rynku mleka i jego przetworów.

W ramach drugiego projektu, którego celem było doradztwo w zakresie budowy struktur rynkowych skierowane do Ministerstwa Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego Republiki Mołdowy oraz do innych instytucji z nim współpracujących, w okresie listopad-grudzień 2006 r. zrealizowano następujące działania pomocowe:

- wizytę studyjną przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego Republiki Mołdowy oraz Uniwersytetu Rolnego Republiki Mołdowy w ARR, celem zapoznania się z funkcjonowaniem regulacji rynkowych stosowanych w ARR przed i po akcesji do UE,
- wizytę ekspercką pracowników ARR w Ministerstwie Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego Republiki Mołdowy oraz na Uniwersytecie Rolnym Republiki Mołdowy, celem dokonania przeglądu, przygotowania oraz oceny struktur funkcjonowania rynków rolnych w Republice Mołdowy.

2.4. Projekty wsparcia w ramach „Środków przejściowych”

W 2006 r. ARR opracowała dokumentację wdrożeniową dla realizacji dwóch projektów w ramach „Środków przejściowych” (ang. *Transition Facility*). W III kwartale 2006 r. przekazano Komisji Europejskiej fisze następujących projektów pomocowych:

- projekt pomocy technicznej, pt.: „Dostosowanie ARR do wymagań rozporządzenia nr 1663/95 w zakresie zarządzania bezpieczeństwem informacji” - projekt został wstępnie zaakceptowany przez KE do realizacji w 2007 r.,
- projekt współpracy bliźniaczej tzw. twinning light: „Budowa wspólnej organizacji rynku wina w zakresie potencjału produkcyjnego oraz mechanizmów interwencyjnych” - projekt nie został zaakceptowany przez KE z uwagi na niski potencjał produkcyjny Polski w zakresie rynku wina.

2.5. Wsparcie techniczne Biura KE TAIEX

W ramach pomocy udzielanej przez Biuro KE TAIEX (Biuro Wymiany Informacji nt. Pomocy Technicznej Komisji Europejskiej), w 2006 r. zrealizowano następujące działania:

- wizytę studyjną pracowników ARR w niemieckiej agencji płatniczej BLE (Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung) w zakresie prowadzenia ksiąg ewidencji magazynowej oraz ewidencjonowania obrotu towarowego w rejestrach SFK i sprawozdaniach do UE,
- udział przedstawicieli ARR w seminarium poświęconym wdrażaniu rozporządzenia Rady (EWG) nr 4045/89, zorganizowanym w Pradze,
- wizytę ekspercką przedstawiciela austriackiego Ministerstwa ds. Rolnictwa, Leśnictwa, Środowiska oraz Gospodarki Wodnej w ARR w zakresie wspólnej organizacji rynku wina.

3. Współpraca z instytucjami zewnętrznymi

3.1. Współpraca z agencjami płatniczymi UE, państwami kandydującymi oraz instytucjami sektora rolnego państw trzecich

W ramach współpracy z agencjami płatniczymi UE, przedstawiciele ARR brali udział w następujących wizytach/spotkaniach roboczych:

- w węgierskiej agencji płatniczej, poświęcone problematyce związanej z realizacją działań agencji płatniczych w Polsce i na Węgrzech w zakresie interwencji na rynku zbóż, systemu kwot mlecznych oraz mechanizmów wsparcia na rynku mleka i produktów mlecznych zakończonej podpisaniem „Porozumienia o współpracy”,
- w polskiej agencji płatniczej, które odbyło się w Juracie z udziałem przedstawicieli agencji płatniczych Węgier oraz Słowacji, poświęcone nowym wymogom akredytacyjnym, środkom interwencyjnym oraz mechanizmom handlu zagranicznego,
- w agencji płatniczej w Niemczech, które dotyczyło działań audytowych,
- we włoskiej agencji płatniczej AGEA na zasadzie wizyty studyjnej ekspertów ARR z zakresu restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego.

W ramach okresowych spotkań kierownictwa agencji płatniczych UE, mających na celu wymianę doświadczeń związanych z realizacją WPR, przedstawiciele kierownictwa ARR uczestniczyli w:

- konferencji przedstawicieli agencji płatniczych nowych państw członkowskich UE na Cyprze, poświęconej organizacji i niezależności instytucji płatniczych, kwestiom akredytacji, kontroli na miejscu, finansowania Wspólnej Polityki Rolnej oraz raportowania nieprawidłowości;
- seminarium agencji płatniczych państw bałtyckich zorganizowanym w Estonii, poświęconemu osiągnięciom poprzedniego okresu i głównym wyzwaniom dotyczącym lat 2007-2013;
- konferencji w Finlandii, w ramach której doszło do spotkania dyrektorów agencji płatniczych UE poświęconego problematyce związanej m.in. z organizacją zadań agencji płatniczej w okresie programowania (2007-2013).

W ramach współpracy i pomocy państwom kandydującym oraz instytucjom sektora rolnego państw trzecich, przedstawiciele ARR wzięli udział w międzynarodowym Kongresie „Handel pszenicą na świecie a Turcja” zorganizowanym przez Turecką Radę ds. Zbóż, poświęconym tureckiemu i światowemu rynkowi zbóż oraz handlowi zagranicznemu.

W 2006 r. Agencja podejmowała również delegacje przedstawicieli sektora rolnego państw kandydujących i państw trzecich w ramach spotkań z:

- Zastępcą Ambasadora Nowej Zelandii oraz Specjalnym Wysłannikiem Ministra Rolnictwa Nowej Zelandii ds. Handlu Rolnego, którego celem było zapoznanie się z działalnością ARR jako agencji płatniczej UE oraz doświadczeniami związanymi z realizacją mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej,
- przedstawicielami Ministerstwa Polityki Rolnej, Funduszu Rolnego oraz Giełdy Towarów Rolnych Republiki Ukrainy, którego celem było zapoznanie się z zakresem działalności interwencyjnej Agencji, doświadczeniami w stosowaniu instrumentów polityki interwencyjnej, zadaniami wynikającymi z funkcji agencji płatniczej UE. W ramach programów pomocowych ARR zaproponowała wsparcie eksperckie,
- przedstawicielami Związku Rolników z Republiki Łotwy,
- przedstawicielami Funduszu "Tytoń" Ministerstwa Rolnictwa i Leśnictwa Republiki Bułgarii, którego celem było poznanie funkcji i zadań ARR przed i po akcesji do UE oraz zasad funkcjonowania rynku tytoniu w Polsce,
- przedstawicielami spółdzielców z Indii, którzy przybyli do Polski w celu zapoznania się z funkcjonowaniem Agencji i rynków rolnych oraz zasadami interwencji na rynku zbóż.

3.2. Udział przedstawicieli ARR w pracach organów pomocniczych UE

Agencja podejmowała działania związane z udzielaniem wsparcia organizacyjnego i merytorycznego (przygotowywanie stanowisk do dokumentów UE będących przedmiotem prac organów pomocniczych UE) w ramach udziału ARR w procesie decyzyjnym UE. Przedstawiciele ARR brali udział w posiedzeniach komitetów zarządzających Komisji Europejskiej, w tym:

- regularnie w posiedzeniach: komitetów zarządzających ds. zbóż, mleka i produktów mlecznych, cukru, wołowiny i cielęciny, mięsa baraniego i koziego, drobiu i jaj, wieprzowiny, horyzontalnych kwestii dotyczących handlu przetworzonymi produktami rolnymi niewymienionymi w Załączniku I, mechanizmów handlu oraz promocji produktów rolnych,
- doraźnie w posiedzeniach komitetów zarządzających ds.: bananów, świeżych owoców i warzyw oraz Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej.

3.3. Udział ARR w pracach Rady UE

W 2006 r. na adres poczty elektronicznej ARR wpłynęło 2 000 dokumentów UE z zakresu rolnictwa, w tym m.in.: projekty aktów prawnych UE, porządki obrad oraz sprawozdania z obrad poszczególnych organów pomocniczych instytucji i organów UE, stanowiska poszczególnych państw dotyczące spraw omawianych na forum organów UE oraz wykazy przyjętych aktów prawnych.

W ramach monitorowania i rejestracji ww. dokumentów, dokonywano ich analizy, tłumaczeń oraz przygotowano notki do dokumentów. W 2006 r. do bazy intranetowej ARR wprowadzono 700 dokumentów unijnych z zakresu rolnictwa.

ARR kontynuowała działania w procesie wdrożenia pilotażowej wersji Europejskiego Systemu Wymiany i Archiwizacji Dokumentów UE (EWD-P). System ten został opracowany na zlecenie UKIE oraz MNiSzW w celu usprawnienia prac związanych z opracowaniem stanowiska strony polskiej na posiedzenia grup roboczych Rady UE. ARR, pełniąc w systemie rolę koordynatora, uczestniczyła w spotkaniach międzyresortowych organizowanych przez UKIE. Brała również udział w posiedzeniach resortowego zespołu ds. wdrożenia systemu EWD-P (powołanego Zarządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi), do którego zadań należało m.in. opracowanie jednolitych dla całego resortu rolnictwa procedur obiegu dokumentów.

3.4. Obsługa tłumaczeniowa

Agencja zapewniała obsługę tłumaczeniową polegającą m.in. na:

- dokonywaniu tłumaczeń pisemnych dokumentów w celu zapewnienia wsparcia technicznego Kierownictwu ARR oraz przedstawicielom Agencji uczestniczącym w pracach organów pomocniczych UE, a także komórkom organizacyjnym ARR realizującym mechanizmy WPR. Głównie były to tłumaczenia na/lub z języka angielskiego, francuskiego, niemieckiego i rosyjskiego,
- obsłudze translatorskiej (tłumaczenia konsekutywne) w ramach udziału przedstawicieli ARR w konferencjach, seminariach i podczas międzynarodowych spotkań roboczych w kraju i za granicą,
- udzielaniu bieżących konsultacji terminologicznych na prośbę służb tłumaczeniowych Komisji Europejskiej oraz UKIE w ramach zapewnienia odpowiedniej jakości polskich wersji aktów prawnych UE z zakresu WPR.

3.5. Udział ARR w pracach związanych z uproszczeniem legislacji rolnej

Okresowo dokonywane były analizy rozporządzeń pod kątem uproszczenia polegającego na kodyfikacji lub konsolidacji aktów prawnych UE, stanowiących dla komórek organizacyjnych ARR podstawę realizacji mechanizmów WPR. W ostatnim kwartale 2006 r. Komisja Europejska przedstawiła projekt rozporządzenia Rady ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dla niektórych produktów rolnych (tzw. single CMO), w odniesieniu do którego ARR w grudniu 2006 r. przedstawiła wstępne stanowisko. Projekt dokumentu będzie przedmiotem intensywnych prac organów UE w 2007 r.

Agencja uczestniczyła również w opracowaniu zestawień „Wymagań dla oprogramowania aplikacyjnego” oraz w opracowaniu zestawienia „Wymiana informacji pomiędzy Agencją Rynku Rolnego a Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa” umożliwiającego automatyczną wymianę danych pomiędzy tymi instytucjami.

VI. ZAANGAŻOWANIE ARR W SPÓŁKACH PRAWA HANDLOWEGO

W 2006 r. Agencja Rynku Rolnego była zaangażowana kapitałowo w jednej spółce prawa handlowego ELEWARR Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, w której posiadała 100% udziałów. Wartość tych udziałów stanowiła 80% wartości aktywów trwałych w bilansie ARR.

ELEWARR Sp. z o.o. zajmuje się obrotem i przechowywaniem zbóż. Kapitał zakładowy Spółki na koniec 2006 r. wyniósł 143 mln zł. Spółka ta posiada 11 oddziałów terenowych i tworzy z czterema spółkami grupę kapitałową ELEWARR. W skład grupy kapitałowej ELEWARR na koniec 2006 r. wchodziły następujące spółki:

- ELEWARR Sp. z o.o. (jako podmiot dominujący),
- Towarowy Dom Maklerski ARRTRANS S.A. w Łodzi - 100% akcji w posiadaniu spółki ELEWARR,
- Zamojskie Zakłady Zbożowe Sp. z o.o. w Zamościu - 100% udziałów w posiadaniu ELEWARR Sp. z o.o.,
- Elewator w Koronowie Sp. z o.o. - 30% udziałów w kapitale zakładowym należało do ELEWARR Sp. z o.o.,
- Elewator Sieradz Sp. z o.o. w Sieradzu - 26,7% udziałów w posiadaniu ELEWARR Sp. z o.o.

W 2006 r. potencjał przechowalniczy ELEWARR Sp. z o.o. zwiększył się o 10 tys. ton dzięki rozbudowie magazynów w Oddziale w Malborku.

Spółki wchodzące w skład grupy ELEWARR na koniec 2006 r. posiadały 12-15% udziału w rynku przechowywania zbóż w Polsce. Pojemność magazynowa, którą dysponowały spółki tej grupy, wynosiła na koniec 2006 r. 790 tys. ton, przy czym tylko spółka ELEWARR posiadała magazyny zbożowe o pojemności 660 tys. ton. Średnie wykorzystanie pojemności magazynów spółek w ciągu 2006 r. wyniosło 75%.

Agencja Rynku Rolnego otrzymała w 2006 r. od spółki ELEWARR dywidendę w wysokości 500 tys. zł z wypracowanego w 2005 r. zysku, który wyniósł 4 390 tys. zł. Pozostała część tego zysku została przeznaczona na odtworzenie kapitału zapasowego Spółki.

Według sprawozdania finansowego za 2006 r. ELEWARR Sp. z o.o. osiągnęła zysk netto w wysokości 5 773 tys. zł. Wszystkie spółki grupy kapitałowej ELEWARR posiadały w 2006 r. płynność finansową i zdolność kredytową.

VII. SYSTEM KONTROLI

1. Audyt wewnętrzny

W zakresie audytu wewnętrznego ARR wykonywała zadania i czynności audytowe na podstawie:

- „Planu audytu wewnętrznego na rok 2006”, zatwierdzonego przez Prezesa ARR i (zgodnie z ustawą o finansach publicznych) przekazanego do Głównego Inspektora Audytu Wewnętrznego,
- zaleceń Prezesa ARR wskazujących obszary działań Centrali i OT ARR oraz wymagających oceny lub podjęcia czynności doradczych.

Z „Planu audytu wewnętrznego na rok 2006” wynikały następujące zadania audytowe:

- dopłaty do przetwórstwa masła, masła skoncentrowanego i śmietanki,
- dopłaty do produkcji suszu paszowego,
- dopłaty do cukru wykorzystywanego w przemyśle chemicznym,
- wsparcie rynku produktów pszczelich,
- ustalanie nadmiernych zapasów produktów rolnych i cukrowych,
- zarządzanie infrastrukturą i środowiskiem pracy,
- kontrole techniczne,
- czynności sprawdzające wprowadzenie rekomendacji audytów przeprowadzonych w 2005 r. - „Weryfikacja, analiza i ocena kompatybilności systemów manualnego i informatycznego wspomagającego realizację mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej oraz procesów wspomagających i zarządzania” oraz „Przestrzeganie zasad polityki bezpieczeństwa w Centrali i OT ARR”,
- wykonanie zawartych przez ARR umów w zakresie obsługi systemów informatycznych,
- interwencyjny zakup cukru,
- koordynacja współpracy z UE i programów pomocowych,

- płatności dla plantatorów ziemniaków w ramach kwotowania produkcji skrobi ziemniaczanej,
- wybór dostawców lub usługodawców,
- administrowanie środkami Funduszu Promocji Mleczarstwa,
- procesy finansowo-księgowe,
- interwencyjny zakup zbóż,
- świadczenie usług przechowalniczych,
- handel zagraniczny w zakresie produktów przetworzonych non-aneks I oraz w zakresie autoryzacji producentów produktów przetworzonych i rejestracji receptur,
- handel zagraniczny na rynku cukru,
- handel zagraniczny na rynku bananów,
- handel zagraniczny na rynku świeżych owoców i warzyw,
- kwotowanie produkcji mleka,
- audyt ksiąg procedur:
 - handel zagraniczny na rynku baraniny i koziny,
 - handel zagraniczny na rynku nasion,
 - handel zagraniczny na rynku alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego,
 - dopłaty do prywatnego składowania wina stołowego i moszczu gronowych,
 - dopłaty do odtłuszczonego mleka przeznaczonego do produkcji kazeiny i kazeinianów,
 - dopłaty do masła skoncentrowanego wykorzystywanego w bezpośredniej konsumpcji,
 - dopłaty do odtłuszczonego mleka w proszku wykorzystywanego do produkcji pasz,
 - dopłaty do wykorzystania moszczu gronowego i zagęszczonego moszczu gronowego,
 - dopłaty dla hodowców jedwabników.
- ochrona danych,
- zarządzanie zasobami ludzkimi.

ARR realizowała również zadania audytowe pozaplanowe dotyczące ksiąg procedur:

- wsparcie rynku w sektorze jaj i drobiu,
- administrowanie potencjałem produkcyjnym winorośli i wina,

- restrukturyzacja przemysłu cukrowniczego,
- pomoc do destylacji wina oraz produktów ubocznych pochodzących z wyrobu wina.

Zadania wynikające z „Planu audytu wewnętrznego na rok 2006” zrealizowano w całości, a opis przebiegu i wnioski przekazano Prezesowi ARR w postaci sprawozdań z przeprowadzonych zadań audytowych. Rekomendacje z ich przeprowadzenia dotyczyły przede wszystkim:

- przyjętych w Księgach Procedur oraz innych dokumentach wewnętrznych ARR rozwiązań opisujących dany proces i niezbędne zmiany, jakie należy wprowadzić,
- praktycznego funkcjonowania danego procesu/systemu i wprowadzania działań usprawniających realizację procesu,
- przestrzegania systemu kontroli wewnętrznej zaprojektowanego w Księgach Procedur oraz innych dokumentach wewnętrznych, a także zwiększenia nadzoru nad realizacją działań podejmowanych przez pracowników.

ARR współpracowała także z zespołami audytowymi i kontrolnymi jednostek zewnętrznych, tj.:

- Komisją Europejską, w zakresie implementacji przepisów rozporządzeń unijnych, dotyczących: zasad dostaw żywności z zapasów interwencyjnych do wykorzystania przez osoby najbardziej poszkodowane we Wspólnocie oraz handlu zagranicznego i wspólnej organizacji rynku cukru,
- Ministerstwem Finansów, w zakresie audytu certyfikującego, przeprowadzanego przez Departament ds. Certyfikacji i Poświadczeń Środków z UE oraz audytu akredytacyjnego mechanizmów: „Wsparcie rynku w sektorze jaj i drobiu” oraz „Restrukturyzacja przemysłu cukrowniczego”.

W wyniku przeprowadzenia 26 zadań audytowych w badanych obszarach rekomendowano wdrożenie 177 działań naprawczych lub działań usprawniających przebieg procesu.

Przeprowadzone audyty nie ujawniły zagrożeń dla kryteriów akredytacyjnych ustanowionych dla agencji płatniczych. Ogólna ocena uzyskanych wyników w poszczególnych obszarach pozwala na stwierdzenie, że zadania ARR w 2006 r. zostały zrealizowane prawidłowo i zgodnie z zasadami wspólnotowymi. Działalność ARR w ramach WPR, w tym zagadnienia realizowane przez Biuro Audytu Wewnętrznego w 2006 r., dodatkowo zostały poddane kontroli przez Jednostkę

Certyfikującą Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, w ramach czynności sprawdzających w zakresie certyfikacji rachunków Sekcji Gwarancji EFOGR.

2. Kontrola wewnętrzna

Zadania i czynności kontrolne w 2006 r. realizowane były w oparciu o polecenia Prezesa ARR. Przeprowadzono 19 kontroli doraźnych, z tego: 16 w I półroczu i 3 w II półroczu 2006 r.

Kontrolą objęto:

- biura Centrali ARR - 4 kontrole,
- Oddziały Terenowe ARR - 12 kontroli,
- podmioty współpracujące z ARR - 3 kontrole.

Tabela 41. Wykaz kontroli przeprowadzonych przez ARR w 2006 r.

Lp.	Zadania kontrolne wg podziału na rynki produktów rolnych i żywnościowych	Liczba kontroli
1.	a) rynek skrobi, w tym:	1
	- przedsiębiorcy	(1)
	b) rynek mleka i produktów mleczarskich, w tym:	8
	- OT ARR	(8)
	c) regulacje handlu zagranicznego, w tym:	1
	- biura Centrali ARR	(1)
	d) rynek tytoniu, w tym:	2
	- przedsiębiorcy	(2)
	c) rynek zbóż	1
	- OT ARR	(1)
2.	Pozostałe zadania kontrolne, w tym:	6
	- OT ARR	(3)
	- biura centrali ARR	(3)
Ogółem		19

Tematyczny cykl kontroli obejmował:

1. Ocenę realizacji zadań na wybranych rynkach rolnych. W tym zakresie przeprowadzono 13 kontroli doraźnych, które dotyczyły:

a) rynku skrobi:

- ilości i pochodzenia skrobi ziemniaczanej wywiezionej poza obszar Wspólnoty bez refundacji,

b) rynku zbóż:

- realizacji przez oddział terenowy ARR umowy na sprzedaż pszenicy z zapasów interwencyjnych ARR oraz umowy na przechowanie zbóż pochodzących z zakupu do magazynu interwencyjnego,

c) rynku mleka i produktów mleczarskich:

- przyznawania Indywidualnej Ilości Referencyjnej z Krajowej Rezerwy Krajowej Indywidualnej Ilości Referencyjnej określonej na rok kwotowy 2005/2006,

d) rynku tytoniu:

- przyznania producentowi płatności za surowiec tytoniowy wyprodukowany w 2005 r.,

e) regulacji handlu zagranicznego:

- prawidłowości rozliczania refundacji do wywozu produktów rolnych w postaci produktów przetworzonych z grupy non-aneks I oraz w mechanizmie „Handel zagraniczny na rynku wołowiny i cielęciny”.

2. Pozostałe działania kontrolne. W tym zakresie przeprowadzono 6 kontroli doraźnych, które dotyczyły:

- realizacji zapisów procedury, dotyczących sporządzania i przekazywania raportu specjalnego,
- zarządzania przez Oddziały Terenowe ARR infrastrukturą i środowiskiem pracy,
- realizacji zadań wynikających z administrowania Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych w ARR.

W 2006 r. w Centrali ARR przeprowadzono 5 kontroli przez jednostki zewnętrzne:

- Najwyższą Izbę Kontroli, w zakresie wykonania planu finansowego Agencji Rynku Rolnego w 2005 r. oraz w zakresie działalności Funduszu Promocji Mleczarstwa w latach 2004-2005 i w I kwartale 2006 r.,
- Urząd Kontroli Skarbowej, w zakresie zasadności wydatkowania w latach 2004-2005 środków publicznych na pokrycie kosztów funkcjonowania oraz na działalność informacyjno-promocyjną ARR, a także w zakresie celowości i zgodności z prawem gospodarowania przez ARR środkami Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej w roku finansowym 2005/06,

- Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, w zakresie kontroli wykonywania zadań obronnych.

Agencja w 2006 r. współpracowała z Biurem Audytu Wewnętrznego i Kontroli MRiRW oraz Departamentami Kontroli Skarbowej I, Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier MF w zakresie:

- udostępniania informacji o płatnościach zrealizowanych w ramach mechanizmów WPR na potrzeby planowania i przeprowadzania kontroli transakcji finansowych przez Sekcję Gwarancji EFOGR,
- realizacji zapisów dokumentu „System informowania o nieprawidłowościach w zakresie wykorzystania środków z Sekcji Gwarancji EFOGR” - przygotowywanie i przekazywanie informacji o zidentyfikowanych nieprawidłowościach w mechanizmach WPR na podstawie raportów specjalnych oraz zestawień nieprawidłowości,
- współpracy w zakresie wymiany informacji w ramach stosowania i nowelizacji rozporządzeń Rady (EWG) nr 4045/89 i nr 595/91,
- uczestnictwa w pracach Międzyresortowej Grupy Roboczej do spraw przeciwdziałania nieprawidłowościom w związku z finansowaniem WPR - prace nad przygotowaniem projektu dokumentu „System informowania o nieprawidłowościach w zakresie wykorzystania EFOGR”,
- organizacji spotkania przedstawicieli Służby Celnej RP i ARR w zakresie organizacji współpracy w ramach realizacji zadań wynikających z rozporządzenia Rady (EWG) nr 4045/89.

Kontrole przeprowadzane przez Agencję miały na celu zbadanie prawidłowości realizacji podejmowanych zadań i wyeliminowanie nieprawidłowości w funkcjonowaniu kontrolowanych jednostek, a także usprawnienie ich działalności poprzez realizację zaleceń pokontrolnych. Postępowania kontrolne i pokontrolne pozwoliły ustalić stan faktyczny realizacji poleceń i zarządzeń Prezesa ARR i przyczyniły się do:

- poprawy przestrzegania warunków uczestnictwa w mechanizmach WPR określonych w umowach oraz w prawodawstwie Wspólnotowym i krajowym,
- egzekwowania terminów obowiązujących w postępowaniu administracyjnym,
- poprawy kontroli przebiegu mechanizmów operacyjnych i wspomagających funkcjonowanie ARR,

- poprawy przestrzegania zasad realizacji procedur procesów operacyjnych, wspomagających i zarządzających ARR,
- poprawy sposobu organizacji pracy jednostek organizacyjnych ARR,
- poprawy przestrzegania postanowień Regulaminu Pracy ARR,
- egzekwowania zasad wewnętrznego obiegu dokumentów i poprawy sprawowanego nad nim nadzoru,
- poprawy nadzoru nad realizacją umów w zakresie wydatków administracyjnych,
- usprawnienia zasad gospodarowania środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Ocena sposobu wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych dokonywana była na podstawie informacji przekazywanych przez jednostki kontrolowane oraz w drodze czynności kontrolnych. Stanowiło to element wzmocnienia nadzoru nad właściwą realizacją zadań wyznaczonych poszczególnym komórkom organizacyjnym ARR.

3. Służby techniczne

W 2006 r. kontrolerzy służb technicznych ARR przeprowadzili 23 969 kontroli w obszarze 25 mechanizmów WPR, w następującym zakresie:

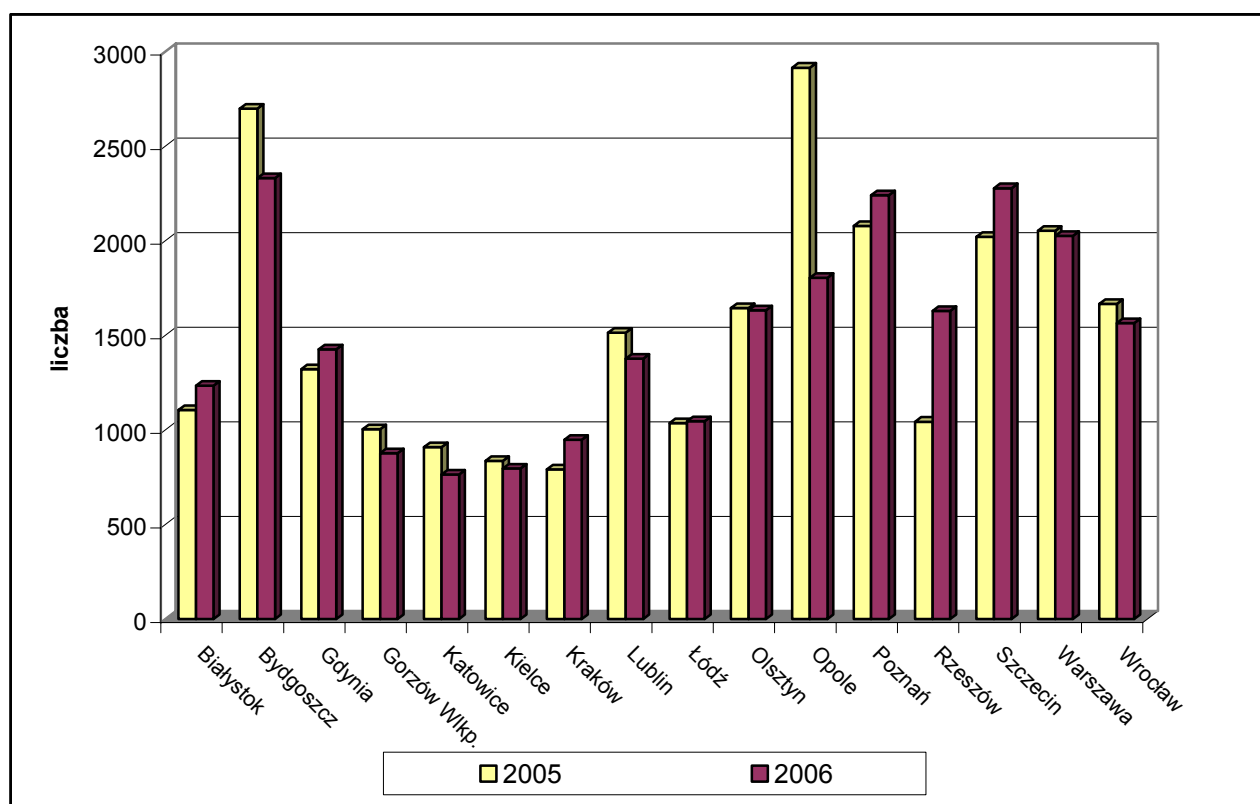
- rynek produktów roślinnych - 12 184 kontrole,
- rynek mleka - 6 416 kontroli,
- pomoc żywnościowa - 3 204 kontrole,
- rynek cukru - 1 521 kontroli,
- rynek produktów zwierzęcych - 240 kontroli,
- pozostałe - 404 kontrole.

Tabela 42. Liczba kontroli technicznych wykonanych w 2006 r. w biurach ARR w zakresie administrowania mechanizmami WPR

Lp.	Rodzaj biura w Centrali ARR	Liczba kontroli
1.	Produktów Roślinnych	12 184
2.	Kwotowania Produkcji Mleka	4 272
3.	Promocji i Pomocy Żywnościowej	3 204
4.	Mleka	2 144
5.	Cukru	1 521
6.	Produktów Zwierzęcych i Biopaliw	240
7.	Kontrole dodatkowe	404
Ogółem		23 969

Największą liczbę kontroli przeprowadzono w OT ARR w Bydgoszczy (2 331), Szczecinie (2 278), Poznaniu (2 240), Warszawie (2 026) i Opolu (1 804).

Wykres 25. Liczba kontroli wykonanych przez poszczególne OT ARR w latach 2005-2006

W celu zachowania pełnej i prawidłowej realizacji czynności kontrolnych w ramach mechanizmów administrowanych przez ARR, część zadań na podstawie umowy nr 88/05 z dnia 20 grudnia 2005 r. wraz z późniejszymi zmianami, została delegowana do instytucji zewnętrznej, tj. Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. IJHARS wykonała na rzecz ARR 305 kontroli technicznych w zakresie: interwencyjnego zakupu i sprzedaży zbóż (157), opłat cukrowych (148) oraz przebadła 2 078 próbek pobranych w trakcie realizacji następujących mechanizmów:

- interwencyjny zakup i sprzedaż masła (1 130),
- dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności Unii Europejskiej (329),
- interwencyjny zakup i sprzedaż zbóż (286),
- interwencyjny zakup i sprzedaż cukru (120),
- dopłaty do przetwórstwa masła, masła skoncentrowanego i śmietanki (103),
- dopłaty do przetwórstwa słomy lnianej i konopnej na włókno (49),
- dopłaty do produkcji suszu paszowego (48),
- opłaty cukrowe (12),
- dopłaty do skrobi wykorzystywanej na cele niespożywcze (1).

W ramach rozliczania zadań delegowanych pracownicy ARR weryfikowali wnioski o przekazanie środków finansowych sporządzonych przez Głównego Inspektora oraz Wojewódzkich Inspektorów Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, a także dokonywali comiesięcznej weryfikacji merytorycznej i finansowej przedłożonych przez IJHARS dokumentów księgowych. Całkowity koszt zadań delegowanych wykonanych przez IJHARS na rzecz ARR wyniósł 840 tys. zł, z tego: 722 tys. zł stanowiły koszty analiz laboratoryjnych, a 118 tys. zł koszty kontroli fizycznych.

W 2006 r. przeprowadzono 20 zadań monitorujących w Wojewódzkich Inspektoratach Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Białymstoku, Szczecinie, Opolu, Poznaniu, Łodzi, Olsztynie, Rzeszowie, Warszawie, Katowicach, Gdyni, Wrocławiu i Krakowie. Zadania miały na celu sprawdzenie zgromadzonej dokumentacji związanej z przeprowadzonymi kontrolami oraz stopnia kompetencji przygotowania inspektorów wykonujących kontrole fizyczne zlecane przez ARR.

Prowadzono również zadania monitorujące, których celem był nadzór nad poprawnością wykonania i dokumentowania kontroli technicznych

przez OT ARR oraz opracowanie i wdrażanie niezbędnych działań pozwalających na optymalne przeprowadzenie procesów kontroli. Monitorowanie czynności kontrolnych realizowane było poprzez:

- wizytacje OT ARR (58 kontroli Sekcji Kontroli Technicznych),
- weryfikowanie elektronicznych rejestrów kontroli w zakresie prawidłowości przebiegu i dokumentowania kontroli prowadzonych w OT ARR (3 501 kontroli),
- wykonywanie kontroli powtórnych (28) i wspólnych (37) z kontrolerami SKT.

Wykonane w 2006 r. kontrole techniczne wykazały, że Służby Techniczne ARR były w pełni przygotowane do realizacji czynności sprawdzających wynikających ze Wspólnej Polityki Rolnej i mechanizmów krajowych administrowanych przez Agencję. Ciągły system szkoleń i bieżący nadzór nad wykonywanymi kontrolami pozwoliły uniknąć poważnych uchybień bądź niedociągnięć w pracy kontrolerów oraz uzyskać pozytywną ocenę audytorów Komisji Europejskiej.

VIII. ZAGADNIENIA ORGANIZACYJNE

1. Dostosowania legislacyjne

W 2006 r. organizacja, zadania oraz zasady działania Agencji pełniącej funkcję agencji płatniczej wynikały z ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych, statutu ARR oraz rozporządzeń Ministra Finansów w zakresie akredytacji.

Ustawa o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych określiła:

- organizację i zadania Agencji Rynku Rolnego,
- organizację rynków: mięsa, wina, cukru, skrobi, oliwy i jedwabników,
- zasady nadzoru nad wykorzystaniem i przemieszczaniem surowców uprawianych na gruntach odłogowanych,
- zasady prowadzenia Centralnego Rejestru Przedsiębiorców uczestniczących w mechanizmach WPR administrowanych przez Agencję,
- podstawowe reguły związane z zarządzaniem Agencją, prowadzeniem gospodarki finansowej, rozliczaniem i egzekwowaniem nienależnie lub nadmiernie pobranych środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (od 16 października 2006 r. Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji) oraz środków krajowych przeznaczonych na realizację Wspólnej Polityki Rolnej,
- zasady realizowania przez ARR unijnego programu dostarczania nadwyżek żywności oraz wsparcia producentów miodu,
- zasady przeprowadzania czynności sprawdzających u beneficjentów i delegowanie przeprowadzania tych czynności na inne podmioty.

W 2006 r. ustawa o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych była siedmiokrotnie nowelizowana.

Wprowadzone zmiany wynikały z konieczności dostosowań przepisów prawa krajowego do regulacji wspólnotowych, doprecyzowania istniejących zapisów oraz rozszerzenia zadań realizowanych przez ARR. Zakres przedmiotowy nowelizacji ww. ustawy obejmuje:

1. Zmianę zasad i trybu procedowania ARR jako agencji płatniczej w zakresie realizacji zadań i celów Wspólnej Polityki Rolnej, a w szczególności:
 - stosowania Kodeksu Postępowania Administracyjnego do postępowań w sprawach indywidualnych, rozstrzyganych w drodze decyzji przez Prezesa ARR lub dyrektorów OT ARR,
 - nadania decyzjom Prezesa ARR statusu rozstrzygnięć administracyjnych podlegających wykonaniu bez względu na fakt wniesienia przez stronę odwołania od tego rozstrzygnięcia,
 - wsparcia instytucjonalnego ze strony ARR programów pomocowych finansowanych ze środków UE lub środków krajowych i realizacji programów krajowych mających na celu pomoc państwa dla producentów i przetwórców produktów rolnych i ich grup,
 - rozszerzenia katalogu należności ustalanych na podstawie decyzji administracyjnych, do ściągania których ARR może stosować przepisy ordynacji podatkowej, o nowe kategorie należności, tj.: nieuiszczone należności z tytułu opłat przewidzianych w ramach regulacji rynku cukru oraz tymczasowej składki restrukturyzacyjnej pobieranej w ramach mechanizmu restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego, nieuiszczone należności z tytułu opłat sankcyjnych za niedokonanie wywozu bez refundacji skrobi ziemniaczanej wyprodukowanej w ilości przekraczającej przyznane kwoty produkcyjne, nienależnie zwolnione zabezpieczenia, które zostały wniesione przez przedsiębiorców uczestniczących w obrocie towarowym z zagranicą,
 - udzielenia upoważnienia Prezesowi ARR do zaniechania dochodzenia, od przedsiębiorców uczestniczących w obrocie towarowym z zagranicą, niektórych należności, o ile ich kwota nie przekracza 100 €,
2. Określenie zasad organizacji rynku cukru, w tym mechanizmu restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego, w związku z wdrożeniem reformy rynku cukru w UE,

w zakresie regulacji rozporządzeń Rady (WE) o numerach 318/2006, 319/2006 i 320/2006,

3. Zmiany wynikające z objęcia Polski strefą A uprawy winorośli przeznaczonej do produkcji wina gronowego lub moszczu gronowego,
4. Zmiany przepisów regulujących wykorzystanie uprawianych na gruntach odłogowanych surowców przeznaczonych do wytworzenia produktów nieżywnościowych.

Nowela ustawy o ARR dokonała także określenia zasad i trybu udzielenia pomocy finansowej dla branży drobiarskiej z tytułu nadzwyczajnych środków wsparcia rynku w sektorze jaj i drobiu, w zakresie określonym przepisami wspólnotowymi.

Statut ARR ustala szczegółowe zasady organizacji struktury Centrali Agencji i Oddziałów Terenowych ARR, zasady realizowania gospodarki finansowej oraz udzielania pełnomocnictw do działania w imieniu organu zarządzającego, tj. Prezesa ARR.

W 2006 r. rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 października 2006 r. zmieniającym rozporządzenie z dnia 19 kwietnia 2004 r. w sprawie ustanowienia Agencji Rynku Rolnego agencją płatniczą, rozszerzono udzieloną Agencji akredytację o obsługę działań w ramach restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego i w zakresie wsparcia rynku w sektorze jaj i drobiu.

Pozostałymi aktami prawnymi, które regulowały zagadnienia związane z działalnością ARR były ustawy z dnia:

- 20 grudnia 2002 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. Nr 240, poz. 2059 z późn. zm.),
- 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego (Dz. U. Nr 223, poz. 2221 z późn. zm.),
- 22 stycznia 2004 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz. U. Nr 34, poz. 292 z późn. zm.),
- 16 kwietnia 2004 r. o administrowaniu obrotem towarowym z zagranicą (Dz. U. Nr 97, poz. 963 z późn. zm.),
- 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2081 z późn. zm.),

- 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. Nr 169, poz. 1199),
- 22 września 2006 r. o uruchamianiu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przeznaczonych na finansowanie wspólnej polityki rolnej (Dz. U. Nr 187, poz. 1381), która weszła w życie z dniem 16 października 2006 r.

Ratio legis uchwalenia ostatniej z ustaw wynikało z konieczności wprowadzenia rozwiązań prawno-instytucjonalnych przewidzianych w zmianach dotyczących finansowania WPR Unii Europejskiej i przyjęciem nowych zasad określonych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1290/2005 z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej oraz rozporządzeniu Komisji (WE) nr 885/2006 z dnia 21 czerwca 2006 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005 w zakresie akredytacji agencji płatniczych i innych jednostek, jak również rozliczania rachunków EFRG i EFRROW.

W 2006 r. Prezes ARR wydał 376 zarządzeń dotyczących działalności interwencyjnej na poszczególnych rynkach rolnych oraz zasad funkcjonowania i organizacji Centrali i Oddziałów Terenowych ARR. W 2006 r. zarządzeniami Prezesa Agencji Rynku Rolnego uregulowano zagadnienia wymienione w Aneksie 5.

2. Zarządzanie kadrami

Zatrudnienie w ARR według stanu na 31.12.2006 r. wynosiło 1 342 osoby z tego: w Centrali ARR - 633 osoby i w Oddziałach Terenowych ARR - 709 osób. W przeliczeniu na etaty wynosiło ono 1 331,6 etatów, z tego: 631,1 w Centrali i 700,5 w OT ARR. W 2006 r. 53% ogółu zatrudnionych stanowili pracownicy Oddziałów Terenowych ARR. Struktura zatrudnienia w ARR wg stażu, wieku, płci i wykształcenia kształtowała się następująco:

- najliczniejszą grupę stanowili pracownicy o stażu pracy od roku do trzech lat, którzy wraz z pracownikami posiadającymi staż do pięciu lat stanowili dominującą grupę w strukturze zatrudnienia,
- najwięcej pracowników należało do grupy wiekowej do 35 lat. Stosunkowo niewielki odsetek stanowili pracownicy w wieku przedemerytalnym (5%),

- wśród zatrudnionych dominowały kobiety, przy czym przewaga ich liczby w stosunku do liczby mężczyzn jest wyższa w Centrali niż w OT ARR,
- pod względem wykształcenia blisko 88% ogółu pracowników ARR stanowiły osoby posiadające wyższe wykształcenie. Strukturę zatrudnienia wg wykształcenia przedstawia Aneks 6.

Proces zarządzania kadrami w ARR wspomaga Zintegrowany System Zarządzania CDN Egeria, tj. modułowy system informatyczny dostosowany do krajowych i międzynarodowych standardów.

Nabór kandydatów do zatrudnienia w Agencji był otwarty i konkurencyjny. Informacje o wolnych stanowiskach pracy były upowszechniane poprzez ogłoszenia w miejscu dostępnym w jednostce organizacyjnej, w której prowadzono nabór, a także w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Agencji Rynku Rolnego www.arr.gov.pl.

3. Szkolenia

W 2006 r. ARR prowadziła i kierowała pracowników na szkolenia, konferencje, sympozja, zjazdy, spotkania z ekspertami unijnymi oraz warsztaty dotyczące realizacji mechanizmów WPR. Pracownicy ARR uzupełniali kwalifikacje zawodowe na różnego rodzaju kursach oraz kontynuowali naukę na studiach wyższych i podyplomowych. Agencja w 2006 r. prowadziła szkolenia:

- obligatoryjne (standardowe) obowiązujące każdego nowozatrudnionego pracownika ARR, w ramach których zorganizowano 13 szkoleń z zakresu Bezpieczeństwa i Higieny Pracy dla 282 pracowników,
- specjalistyczne. Pracownicy Agencji uczestniczyli w kursach, szkoleniach dokształcających, konferencjach, warsztatach, sympozjach oraz zjazdach. Tematyka szkoleń i kursów obejmowała m.in.: zmiany w przepisach prawnych dotyczących ustawy o zamówieniach publicznych, kontrolę i audyt wewnętrzny, Kodeks Postępowania Administracyjnego, analizę ryzyka, tematykę finansowo-księgową oraz obsługę systemów i programów komputerowych. Pracownicy ARR brali również udział w szkoleniach organizowanych przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej we współpracy z Instytutem Europejskim w Łodzi, w szkoleniach organizowanych przez ARR z zakresu mechanizmów WPR.

Pracownicy kierowani byli także na indywidualne szkolenia organizowane przez zewnętrzne firmy szkoleniowe. Ogółem w szkoleniach finansowanych przez ARR wzięło udział 696 pracowników,

- podnoszące kwalifikacje zawodowe. W 2006 r. pracownicy Agencji kontynuowali oraz podejmowali naukę na uzupełniających studiach wyższych i podyplomowych, w których finansowaniu uczestniczyła ARR.

Ponadto ARR zapewniła pracownikom stałą możliwość nauki języka angielskiego na platformie intranetowej. Przeprowadzono cztery kursy języka angielskiego metodą e-learning, w których uczestniczyło 93 pracowników ARR.

W 2006 r. Agencja wydatkowała na rozwój i szkolenie pracowników 461 tys. zł. Z dofinansowania ARR skorzystało 227 pracowników. Zawarto 60 umów na dofinansowanie studiów wyższych, studiów podyplomowych, kursów językowych oraz innych szkoleń.

W Agencji odbywały się również praktyki studenckie, w których uczestniczyli głównie studenci Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. W 2006 r. praktyki studenckie w ARR odbyło 82 studentów.

4. Realizacja programu informatyzacji

W 2006 r. działalność ARR obejmowała utrzymanie i rozbudowę systemu informatycznego Agencji wspomagającego realizację mechanizmów WPR, w tym systemów zbudowanych przez firmy zewnętrzne (m.in.: CAPS, Egeria) i systemów budowanych przez zespół projektowo-programistyczny ARR. Jednocześnie uaktualniano dokumenty niezbędne do utrzymania akredytacji agencji płatniczej i wspomagano realizację bieżących zadań w Centrali i Oddziałach Terenowych ARR.

Pracownicy ARR brali czynny udział w pracach analitycznych, projektowych i wdrożeniowych nowych elementów systemów zbudowanych przez firmy zewnętrzne, poprzez uszczegółowienie zapisów analitycznych i weryfikację modyfikacji zaprojektowanych przez wykonawcę systemu.

Kontynuowano prace nad systemami komputerowymi wspomagającymi mechanizmy: kwotowania produkcji mleka, kwotowania produkcji tytoniu i dopłat

do spożycia mleka w placówkach oświatowych („Szkłanka mleka”). Zakończono prace nad kolejnymi modułami i równolegle realizowano wpływające wnioski o zmianę eksploatowanych modułów systemów.

Dostosowano m.in. moduł zamknięcia roku kwotowego (kwoty mleczne) do zapisów nowej ustawy i rozpoczęto przygotowania systemów do eksploatacji w nowym roku kwotowym. Zespół projektowo-programistyczny ARR kontynuował prace nad budową systemu elektronicznego obiegu dokumentów SODA. Rozpoczęto realizację projektu budowy systemu „Biopaliwa”. Rozwijano aplikacje wspomagające bieżącą pracę biur w zakresie: systemu gospodarki transportem, ewidencji materiałowej i sprzętowej, zapotrzebowania na środki finansowe, systemu sprawozdawczego dla BAOTzZ, aplikacji JSF w ramach projektu E-Urząd oraz elektronicznego przepływu raportów z kontroli.

5. Tryb udzielania zamówień publicznych

W 2006 r. ARR dokonywała zamówień publicznych w trybie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2006 r. Nr 164, poz. 1163 z późn. zm.).

W okresie sprawozdawczym wszczęto 54 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego o łącznej wartości szacunkowej 95,7 mln zł (dotyczy postępowań, których wartość szacunkowa przekraczała 6 tys. €), w tym zakończono 38 postępowań.

Tabela 43. Zamówienia publiczne przeprowadzone przez ARR w 2006 r. o wartości szacunkowej przekraczającej 6 tys. €

Lp.	Tryb zamówienia	Liczba wszczętych postępowań	Liczba zakończonych postępowań	Liczba postępowań w toku	Liczba postępowań unieważnionych	Szacunkowa wartość postępowań (tys. zł netto)
1.	Przetarg nieograniczony	34	23	4	7	9 779
2.	Przetarg ograniczony	4	1	2	1	66 650
3.	Zapytanie o cenę	1	1	0	0	200
4.	Zamówienie z wolnej ręki	15	13	2	0	19 025
Ogółem		54	38	8	8	95 654

Największą szacunkową wartość postępowań stanowiły zamówienia udzielone w trybie przetargu ograniczonego (70%).

W 2006 r. w wyniku prowadzonych postępowań ARR udzieliła zamówień (tj. zawarła umowy) o wartości szacunkowej powyżej 6 tys. € na kwotę 19 600 tys. zł brutto. W trybie ustawowym ARR udzieliła zamówień o wartości szacunkowej poniżej 6 tys. € na 1 221 tys. zł brutto. Ponadto na podstawie art. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych udzielono zamówień na kwotę 36 859 tys. zł brutto.

Łączna wartość udzielonych przez ARR zamówień w 2006 r. wyniosła 57 680 tys. zł brutto.

6. Rejestracja przedsiębiorców

Na podstawie art. 22 ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych, przedsiębiorcy uczestniczący w mechanizmach WPR administrowanych przez ARR zobowiązani byli do zarejestrowania się w Centralnym Rejestrze Przedsiębiorców prowadzonym przez ARR.

Agencja prowadziła działania dotyczące rejestracji przedsiębiorców uczestniczących w mechanizmach WPR administrowanych przez ARR poprzez: prowadzenie Centralnego Rejestru Przedsiębiorców, nadawanie Numeru Rejestracyjnego przedsiębiorcom spełniającym wymogi niezbędne do zarejestrowania, wydawanie zarejestrowanym przedsiębiorstwom Świadectw Rejestracji i Nalepek Identyfikacyjnych oraz aktualizację danych w CRP. Centrala i Oddziały Terenowe ARR rejestrowały przedsiębiorców i grupy producentów w Centralnym Rejestrze Przedsiębiorców w ramach komputerowego systemu CAPS.

W 2006 r. w CRP zarejestrowano 12 935 przedsiębiorców. Łącznie według stanu na 31.12.2006 r. zarejestrowano 478 250 beneficjentów biorących udział w mechanizmach WPR.

W przypadku zaistnienia zmian w podstawowych danych rejestracyjnych, przedsiębiorca zobowiązany był do niezwłocznej ich aktualizacji. Do końca 2006 r. do ARR wpłynęło blisko 63 tys. dokumentów rejestracyjnych aktualizujących dane przedsiębiorców, w tym 17 tys. tych dokumentów wpłynęło w 2006 r.

Agencja przyjmowała i rejestrowała wnioski merytoryczne składane w ramach wszystkich mechanizmów WPR administrowanych przez ARR. W 2006 r.

zarejestrowano 691 tys. wniosków w systemie informatycznym CAPS. Do końca 2006 r. wprowadzono i zweryfikowano poprawność blisko 1,9 mln wniosków.

ARR weryfikowała podstawowe dane rejestracyjne znajdujące się we wnioskach merytorycznych składanych przez przedsiębiorców zarejestrowanych w poszczególnych mechanizmach. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek rozbieżności danych prowadzono postępowanie weryfikacyjne i kierowano do przedsiębiorców pisma o konieczności ich uaktualnienia. W 2006 r. wysłano do przedsiębiorców prawie 5 tys. pism w ramach przeprowadzonych postępowań weryfikacyjnych. Łącznie do końca 2006 r. przeprowadzono ponad 17 tys. postępowań weryfikacyjnych.

Opracowano:

w Biurze Analiz i Programowania
na podstawie informacji z poszczególnych
Biur i Zespołów ARR

IX. SPIS TABEL

- Tabela 1. Ilości zbóż przejęte na zapasy interwencyjne w 2006 r. wg OT ARR (w tonach),
- Tabela 2. Ilości sprzedanych zbóż z zapasów interwencyjnych wynikające z umów zawartych w 2006 r. wg OT ARR (w tonach),
- Tabela 3. Ilości wydanej pszenicy na pomoc żywnościową w 2006 r. wg OT ARR,
- Tabela 4. Umowy na przechowywanie zbóż wg OT ARR w 2006 r. (stan na 31.12. 2006 r.),
- Tabela 5. Dopłaty w ramach kwotowania produkcji skrobi ziemniaczanej w 2006 r.,
- Tabela 6. Płatności dla plantatorów za ziemniaki dostarczone ze zbiorów w 2005 r. (rok gospodarczy 2005/2006) wg OT ARR w 2006 r.,
- Tabela 7. Dopłaty do skrobi wykorzystywanej na cele niespożywcze w 2006 r.,
- Tabela 8. Płatności dla producentów surowca tytoniowego wg OT ARR w 2006 r.,
- Tabela 9. Projekty działań zgłoszone i przyjęte do realizacji w 2006 r.,
- Tabela 10. Wykorzystanie środków przyznanych Polsce przez KE w ramach programu wsparcia pszczelarstwa na rok 2005/2006,
- Tabela 11. Liczba i wartość projektów zgłoszonych i przyjętych w 2006 r. do realizacji w 2007 r.,
- Tabela 12. Dopłaty do produkcji suszu paszowego w 2006 r.,
- Tabela 13. Wyплаты refundacji do wywozu świeżych owoców i warzyw w 2006 r.,
- Tabela 14. Główne kierunki wywozu towarów z refundacjami w 2006 r.,
- Tabela 15. Pozwolenia wydane na przywóz zbóż w ramach kontyngentów taryfowych w 2006 r.,

- Tabela 16. Pozwolenia wydane w ramach przywozu poza kontyngentami w 2006 r.,
- Tabela 17. Wykaz pozwoleń wydanych w ramach wywozu zbóż bez refundacji w 2006 r.,
- Tabela 18. Pozwolenia w ramach przywozu ryżu bez preferencji w 2006 r.,
- Tabela 19. Pozwolenia na przywóz ryżu w ramach kontyngentów w 2006 r.,
- Tabela 20. Pozwolenia na wywóz świeżych owoców i warzyw z refundacją w 2006 r.,
- Tabela 21. Realizacja wydatków poniesionych przez ARR w 2006 r.,
- Tabela 22. Obrót środkami finansowymi na działalności WPR w 2006 r.,
- Tabela 23. Stan magazynowy produktów zakupionych w latach 2005-2006,
- Tabela 24. Przychody i rozchody produktów w 2006 r.,
- Tabela 25. Koszty przechowywania i transportu w 2006 r. w tys. zł,
- Tabela 26. Wydatki II kategorii finansowane z EFOGR w 2006 r.,
- Tabela 27. Wydatki poniesione w 2006 r. w ramach interwencyjnego zakupu produktów,
- Tabela 28. Przychody (netto) ze sprzedaży uzyskane w 2006 r.,
- Tabela 29. Wynik finansowy Agencji w 2006 r.,
- Tabela 30. Wierzytelności ARR z tytułu administrowania mechanizmami WPR,
- Tabela 31. Poziom i struktura dotacji dla ARR w 2006 r. w tys. zł,
- Tabela 32. Obrót środkami finansowymi w 2006 r.,
- Tabela 33. Wynik finansowy Agencji w 2006 r. na działalności krajowej,
- Tabela 34. Wydatki poniesione na realizację zadań przez ARR w 2006 r. w ramach WPR (finansowane z budżetu krajowego),
- Tabela 35. Realizacja projektów w ramach rezerw celowych w 2006 r. w tys. zł,
- Tabela 36. Realizacja zaległych dopłat do eksportu cukru w 2006 r.,
- Tabela 37. Wartość wierzytelności ARR, ich dynamika i struktura,

- Tabela 38. Okresy powstania wierzytelności ARR,
- Tabela 39. Wierzytelności ARR wg postępowań, ich struktura i dynamika,
- Tabela 40. Realizacja wydatków majątkowych Agencji w 2006 r.,
- Tabela 41. Wykaz kontroli przeprowadzonych przez ARR w 2006 r.,
- Tabela 42. Liczba kontroli technicznych wykonanych w 2006 r. w biurach ARR w zakresie administrowania mechanizmami WPR,
- Tabela 43. Zamówienia publiczne przeprowadzone przez ARR w 2006 r. o wartości szacunkowej przekraczającej 6 tys. €.

X. SPIS WYKRESÓW

- Wykres 1. Miesięczny skup zbóż w Polsce w latach 2004-2006,
- Wykres 2. Miesięczne zmiany cen skupu zbóż w latach 2004-2006,
- Wykres 3. Pogłowie trzody chlewnej i podaż żywca wieprzowego w Polsce w latach 2002-2006 i prognoza na I półrocze 2007 r.,
- Wykres 4. Miesięczny skup żywca rzeźnego w wadze żywej w latach 2004–2006,
- Wykres 5. Miesięczny skup i ceny skupu żywca wieprzowego w latach 2004-2006,
- Wykres 6. Miesięczny skup i ceny skupu żywca wołowego w latach 2004-2006,
- Wykres 7. Struktura wydatków interwencyjnych na rynku mięsa w 2006 r.,
- Wykres 8. Miesięczny skup mleka w kraju w latach 2004-2006,
- Wykres 9. Miesięczne ceny skupu mleka w kraju w latach 2004-2006,
- Wykres 10. Miesięczna produkcja masła w kraju w latach 2004-2006,
- Wykres 11. Miesięczne krajowe i światowe ceny zbytu masła w latach 2004-2006,
- Wykres 12. Miesięczna produkcja OMP w kraju w latach 2004-2006,
- Wykres 13. Krajowe i światowe ceny zbytu odtłuszczonego mleka w proszku w latach 2004-2006,
- Wykres 14. Struktura wydatków interwencyjnych na rynku mleka w 2006 r.,
- Wykres 15. Miesięczne ceny krajowe i światowe cukru białego w latach 2004-2006,
- Wykres 16. Struktura wydatków ARR na rynku cukru w 2006 r.,
- Wykres 17. Struktura wydatków ARR na rynku skrobi w 2006 r.,
- Wykres 18. Struktura wydatków ARR na poszczególnych rynkach rolnych w 2006 r.,

- Wykres 19. Liczba wydanych pozwoleń na przywóz/wywóz towarów z Polski w 2006 r.,
- Wykres 20. Struktura wypłat refundacji wywozowych na poszczególnych rynkach rolnych w 2006 r.,
- Wykres 21. Struktura wypłat refundacji wywozowych w podziale na województwa w 2006 r.,
- Wykres 22. Struktura wydatków ARR w 2006 r. w podziale na formy płatności,
- Wykres 23. Struktura wpływów finansowych ARR w 2006 r.,
- Wykres 24. Struktura wydatków finansowych ARR w 2006 r.,
- Wykres 25. Liczba kontroli wykonanych przez poszczególne OT ARR w latach 2005-2006.

A N E K S

1. Lista mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej administrowanych przez Agencję Rynku Rolnego.
2. Schemat organizacyjny Agencji Rynku Rolnego.
3. Schemat organizacyjny Oddziału Terenowego Agencji Rynku Rolnego.
4. Rejestr gwarantów.
5. Zagadnienia uregulowane zarządzeniami Prezesa ARR.
6. Struktura zatrudnienia pracowników ARR wg wykształcenia.

**Lista mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej administrowanych przez
Agencję Rynku Rolnego ***

Lp.	Mechanizmy WPR
1.	Dopłaty do prywatnego przechowywania wieprzowiny
2.	Dopłaty do prywatnego przechowywania baraniny/koziny
3.	Dopłaty do prywatnego przechowywania wołowiny/cielęciny
4.	Interwencyjny zakup i sprzedaż wołowiny
5.	Interwencyjny zakup i sprzedaż masła
6.	Interwencyjny zakup i sprzedaż odtłuszczonego mleka w proszku
7.	Dopłaty do prywatnego przechowywania masła
8.	Dopłaty do prywatnego przechowywania odtłuszczonego mleka w proszku
9.	Dopłaty do prywatnego przechowywania serów
10.	Dopłaty do przetwórstwa masła, masła skoncentrowanego i śmietanki
11.	Dopłaty do zakupu masła przez instytucje i organizacje niedochodowe
12.	Dopłaty do odtłuszczonego mleka w proszku wykorzystywanego do produkcji pasz
13.	Dopłaty do masła skoncentrowanego wykorzystywanego w bezpośredniej konsumpcji
14.	Dopłaty do odtłuszczonego mleka przeznaczonego do produkcji kazeiny i kazeinianów
15.	Dopłaty do spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych
16.	Kwotowanie produkcji mleka
17.	Interwencyjny zakup i sprzedaż zbóż
18.	Dopłaty w ramach kwotowania produkcji skrobi ziemniaczanej
19.	Dopłaty do skrobi wykorzystywanej na cele niespożywcze
20.	Administrowanie rozdysponowywaniem owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży
21.	Dopłaty do wykorzystywania oliwy z oliwek w przetwórstwie
22.	Dopłaty dla hodowców jedwabników
23.	Dopłaty do produkcji suszu paszowego
24.	Dopłaty do przetwórstwa słomy lnianej i konopnej na włókno
25.	Dopłaty do wykorzystywania moszczu gronowego i zagęszczonego moszczu gronowego
26.	Administrowanie potencjałem produkcyjnym winorośli i wina
27.	Pomoc do destylacji wina oraz produktów ubocznych pochodzących z wyrobu wina
28.	Dopłaty do prywatnego składowania wina stołowego i moszczy gronowych
29.	Interwencyjny zakup i sprzedaż cukru
30.	Opłaty cukrowe
31.	Dopłaty do cukru wykorzystywanego w przemyśle chemicznym
32.	Kontrola cukru pozakwotowego

Lp.	Mechanizmy WPR
33.	Monitorowanie produkcji oraz opłaty na rynku cukru
34.	Restrukturyzacja przemysłu cukrowniczego
35.	Wsparcie rynku produktów pszczelich
36.	Wsparcie rynku w sektorze jaj i drobiu
37.	Handel zagraniczny – zasady horyzontalne
38.	Handel zagraniczny na rynku mleka
39.	Handel zagraniczny na rynku zbóż
40.	Handel zagraniczny na rynku cukru
41.	Handel zagraniczny na rynku wołowiny i cielęciny
42.	Handel zagraniczny na rynku wieprzowiny
43.	Handel zagraniczny na rynku baraniny i koziny
44.	Handel zagraniczny na rynku drobiu i jaj oraz na rynku albumin
45.	Handel zagraniczny na rynku olejów i tłuszczów
46.	Handel zagraniczny na rynku ryżu
47.	Handel zagraniczny na rynku świeżych owoców i warzyw
48.	Handel zagraniczny na rynku bananów
49.	Handel zagraniczny na rynku przetworów owocowych i warzywnych
50.	Handel zagraniczny na rynku wina
51.	Handel zagraniczny w zakresie produktów przetworzonych non-aneks I
52.	Handel zagraniczny na rynku lnu i konopi
53.	Handel zagraniczny na rynku nasion
54.	Handel zagraniczny na rynku alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego
55.	Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych
56.	Dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności UE
57.	Kontrola wykorzystania surowców uprawianych na gruntach odłogowanych z przeznaczeniem do wytworzenia produktów nieżywnościowych
58.	Wydawanie zezwoleń na wykorzystanie kazeiny i kazeinianów do produkcji serów

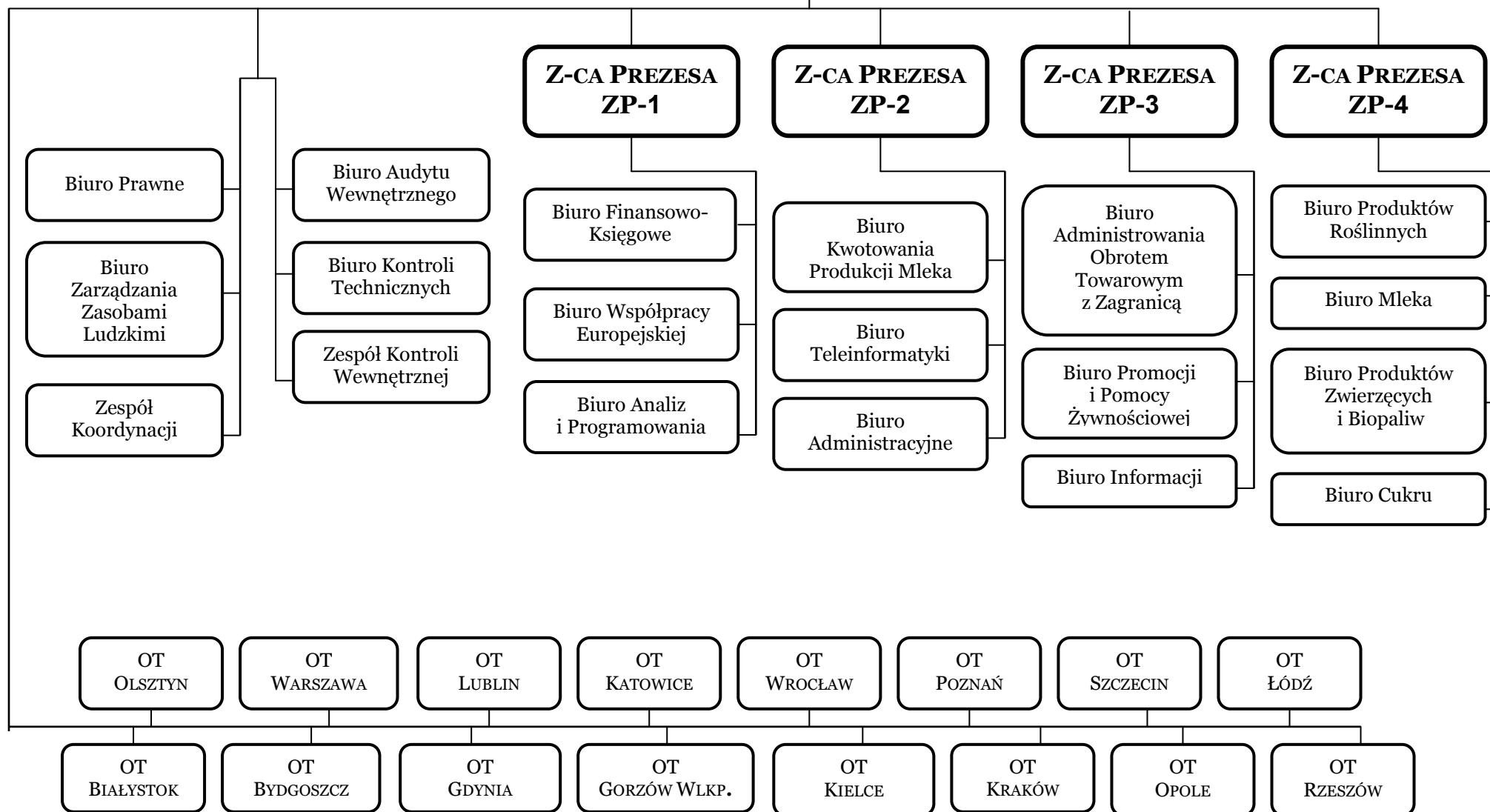
Lista mechanizmów realizowanych przez ARR finansowanych z budżetu krajowego

Lp.	Mechanizmy krajowe
59.	Płatności dla plantatorów ziemniaków w ramach kwotowania produkcji skrobi ziemniaczanej
60.	Płatności dla producentów surowca tytoniowego
61.	Administrowanie Funduszem Promocji Mleczarstwa
62.	Ustalanie nadmiernych zapasów produktów rolnych i cukrowych
63.	Kontraktacja, odbiór i przetwórstwo surowca tytoniowego

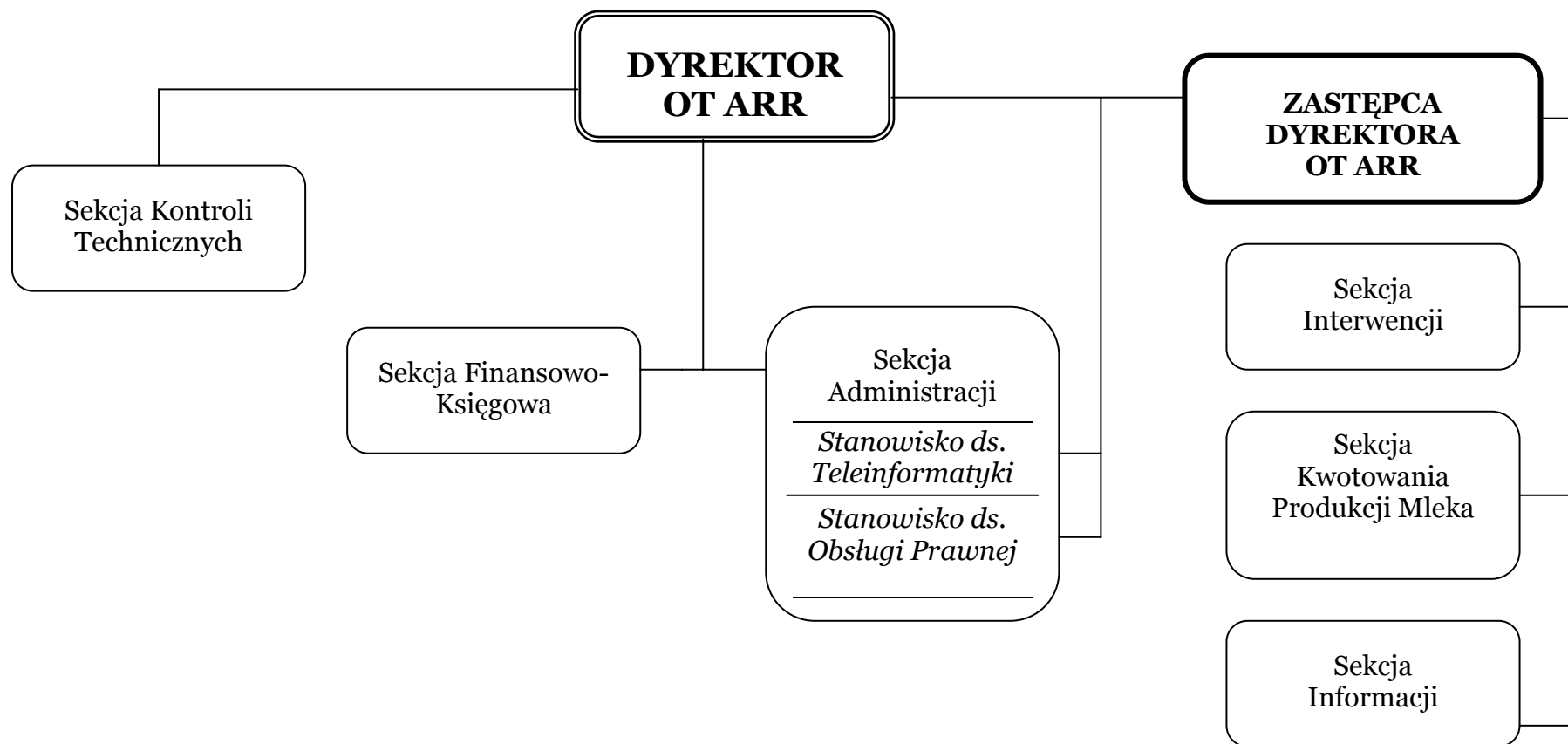
* wg stanu na 31.12.2006 r.

Schemat Organizacyjny Agencji Rynku Rolnego

PREZES ARR

Schemat Organizacyjny Oddziału Terenowego Agencji Rynku Rolnego

Rejestr gwarantów

Rejestr gwarantów uznanych przez Agencję w 2006 r. obejmował następujące instytucje finansowe:

1. RABOBANK POLSKA S.A.
2. DEUTSCHE BANK POLSKA S.A.
3. BANK BPH S.A..
4. FORTIS BANK POLSKA S.A.
5. TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI CIGNA STU S.A.
6. ABN AMRO BANK (POLSKA) S.A.
7. RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A.
8. BANK MILLENNIUM S.A.
9. TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ALLIANZ POLSKA S.A.
10. ING BANK ŚLĄSKI S.A.
11. BRE BANK S.A.
12. SOCIETE GENERALE S.A. ODDZIAŁ W POLSCE
13. BANK HANDLOWY W WARSZAWIE S.A.
14. POWSZECHNY ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPÓŁKA AKCYJNA
15. BANK GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ S.A.
16. NORDEA BANK POLSKA S.A.
17. CALYON BANK POLSKA S.A.
18. SOPOCKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ERGO HESTIA S.A.
19. GOSPODARCZY BANK WIELKOPOLSKI S.A.
20. DZ BANK POLSKA S.A.
21. KREDYT BANK S.A.
22. DANSKE BANK POLSKA S.A.
23. BANK ZACHODNI WBK S.A.
24. BANK POLSKIEJ SPÓŁDZIELCZOŚCI SPÓŁKA AKCYJNA
25. BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.
26. GETIN BANK S.A.
27. POWSZECHNA KASA OPSZCZĘDNOŚCI BANK POLSKI S.A.
28. BANK POLSKA KASA OPIEKI S.A.
29. BNP PARIBAS S.A. ODDZIAŁ W POLSCE
30. CALYON S.A. ODDZIAŁ W POLSCE
31. DANSKE BANK A/S S.A. ODDZIAŁ W POLSCE

Zagadnienia uregulowane zarządzeniami Prezesa ARR

W 2006 r. zarządzeniami Prezesa Agencji Rynku Rolnego uregulowano następujące zagadnienia dotyczące działalności Agencji:

1. w zakresie działalności interwencyjnej:

a) na rynku zbóż:

- warunki uczestnictwa przedsiębiorców w świadczeniu usług przechowalniczych,
- warunki uczestnictwa przedsiębiorców w mechanizmie interwencyjnego zakupu zbóż (jęczmienia, pszenicy i kukurydzy),
- warunki uczestnictwa przedsiębiorców w sprzedaży zbóż (jęczmienia, pszenicy i kukurydzy) z zapasów interwencyjnych ARR,
- procedury i instrukcje techniczne dotyczące interwencyjnego zakupu i sprzedaży zbóż,

b) na rynku ziemniaków i skrobi ziemniaczanej:

- warunki udzielania dopłat w ramach kwotowania produkcji skrobi ziemniaczanej,
- warunki udzielania dopłat do skrobi wykorzystywanej na cele niespożywcze,
- procedury i instrukcje techniczne udzielania dopłat do skrobi wykorzystywanej na cele niespożywcze,
- procedury i instrukcje techniczne dotyczące płatności dla plantatorów ziemniaków w ramach kwotowania produkcji skrobi ziemniaczanej,

c) na rynku suszu paszowego:

- warunki uczestnictwa w mechanizmie dopłat do produkcji suszu paszowego,
- procedury i instrukcje techniczne udzielania dopłat do produkcji suszu paszowego,

d) na rynku tytoniu:

- warunki stwierdzenia nabycia prawa do uzyskania płatności oraz przeniesienia tego prawa,
- warunki zatwierdzenia punktu odbioru surowca tytoniowego,
- warunki uzyskania wpisu do rejestru pierwszych przetwórców surowca tytoniowego oraz zawierania umów na uprawę tytoniu,

- procedury i instrukcje techniczne dotyczące kontraktacji, odbioru i przetwórstwa surowca tytoniowego,
- warunki przyznania płatności producentom surowca tytoniowego,

e) na rynku wina:

- procedury dotyczące administrowania potencjałem produkcyjnym winorośli i wina,
- warunki uczestnictwa podmiotów wyrabiających wino i moszcze gronowe,
- procedury dotyczące dopłat do prywatnego składowania wina stołowego i moszczy gronowych,

f) na rynku innych produktów nieżywnościowych:

- procedury i instrukcje techniczne dotyczące dopłat do przetwórstwa słomy lnianej i konopnej na włókno,
- warunki uczestnictwa w mechanizmie dopłat do przetwórstwa słomy lnianej i konopnej na włókno,
- warunki uczestnictwa w mechanizmie kontroli wykorzystania surowców uprawianych na gruntach odłogowanych z przeznaczeniem do wytworzenia produktów nieżywnościowych,
- procedury dotyczące kontroli wykorzystania surowców uprawianych na gruntach odłogowanych z przeznaczeniem do wytworzenia produktów nieżywnościowych,
- procedury dotyczące dopłat dla hodowców jedwabników,
- warunki uczestnictwa w mechanizmie dopłat dla hodowców jedwabników,
- procedury dotyczące monitorowania rynku biokomponentów i biopaliw ciekłych,

g) na rynku mięsa:

- procedury udzielania dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny,
- procedury dotyczące wsparcia rynku w sektorze jaj i drobiu,
- warunki udzielania pomocy finansowej z tytułu nadzwyczajnych środków wsparcia rynku w sektorze jaj i drobiu,
- instrukcje techniczne dla mechanizmu „Wsparcie rynku w sektorze jaj i drobiu”,

h) na rynku miodu:

- procedury i instrukcje techniczne dotyczące wsparcia rynku produktów pszczelich,

- wzory umów na realizację projektów w ramach mechanizmu wsparcia rynku produktów pszczelich,

i) na rynku cukru:

- warunki udzielania dopłat do cukru wykorzystywanego w przemyśle chemicznym,
- procedury i instrukcje techniczne udzielania dopłat do cukru wykorzystywanego w przemyśle chemicznym,
- warunki uczestnictwa przedsiębiorców w sprzedaży cukru z zapasów interwencyjnych na rynek Wspólnoty,
- warunki uczestnictwa przedsiębiorców w mechanizmie interwencyjnego zakupu cukru i w świadczeniu usług przechowalniczych,
- procedury i instrukcje techniczne dotyczące interwencyjnego zakupu i sprzedaży cukru,
- procedury i instrukcje techniczne dotyczące opłat cukrowych,
- warunki przetargu zamkniętego na wybór przedsiębiorców świadczących usługi przechowywania oraz usługi transportowe cukru na rzecz ARR,
- procedury dotyczące monitorowania produkcji oraz opłat na rynku cukru,
- procedury dotyczące kontroli cukru pozakwotowego,
- zasady monitorowania produkcji kwotowej i pozakwotowej oraz pobierania opłat na rynku cukru,
- procedury i instrukcje techniczne dotyczące restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego,

j) na rynku mleka i przetworów mlecznych:

- warunki udzielania dopłat do prywatnego przechowywania masła,
- instrukcje techniczne udzielania dopłat do prywatnego przechowywania masła,
- warunki zakupu masła na zapasy interwencyjne,
- warunki przetargu zamkniętego na wybór chłodni autoryzowanych świadczących usługę przechowywania masła na rzecz ARR,
- procedury i instrukcje techniczne dotyczące interwencyjnego zakupu i sprzedaży masła,
- warunki udzielania dopłat do zakupu masła przez instytucje i organizacje niedochodowe,
- procedury i instrukcje techniczne udzielania dopłat do zakupu masła

- przez instytucje i organizacje niedochodowe,
- warunki udzielania dopłat do przetwórstwa masła, masła skondensowanego i śmietanki,
 - instrukcje techniczne udzielania dopłat do przetwórstwa masła, masła skondensowanego i śmietanki,
 - warunki zakupu odtłuszczonego mleka w proszku na zapasy interwencyjne,
 - procedury i instrukcje techniczne dotyczące interwencyjnego zakupu i sprzedaży odtłuszczonego mleka w proszku,
 - procedury wydawania zezwoleń na wykorzystanie kazeiny i kazeinianów do produkcji serów,
 - warunki udzielania dopłat do prywatnego przechowywania serów,
 - procedury i instrukcje techniczne udzielania dopłat do prywatnego przechowywania serów,
 - procedury i instrukcje techniczne udzielania dopłat do spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych,
 - procedury dotyczące kwotowania produkcji mleka,
 - procedury dotyczące administrowania środkami Funduszu Promocji Mleczarstwa,

2) w zakresie administrowania obrotem towarowym z zagranicą:

- procedury dotyczące zagadnień horyzontalnych w handlu zagranicznym,
- procedury dotyczące handlu zagranicznego na rynku przetworów owocowych i warzywnych,
- procedury dotyczące handlu zagranicznego na rynku świeżych owoców i warzyw,
- procedury dotyczące handlu zagranicznego na rynku bananów,
- procedury dotyczące handlu zagranicznego na rynku ryżu oraz zbóż,
- procedury dotyczące handlu zagranicznego na rynku drobiu, jaj oraz albumin,
- procedury dotyczące handlu zagranicznego na rynku mleka,
- procedury dotyczące handlu zagranicznego na rynku wina oraz na rynku alkoholu etylowego,
- procedury dotyczące handlu zagranicznego na rynku cukru,
- procedury dotyczące handlu zagranicznego na rynku olejów i tłuszczów,
- procedury dotyczące handlu zagranicznego na rynku wieprzowiny oraz wołowiny/ cielęciny,

- procedury dotyczące handlu zagranicznego na rynku baraniny i koziny,
- procedury dotyczące handlu zagranicznego w zakresie produktów przetworzonych non-aneks I,

3) w zakresie promocji produktów rolnych i pomocy żywnościowej:

- instrukcje techniczne dotyczące wsparcia działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych,
- skład i zadania Grupy Monitorującej oceniającej oferty programów promocyjno-informacyjnych,
- dokumentację przetargową oraz wzory umów dla mechanizmu "Dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności UE",
- procedury i instrukcje techniczne dotyczące mechanizmu dostarczania nadwyżek żywności najuboższej ludności UE,
- procedury dotyczące dostarczania żywności najuboższej ludności UE,

4) w zakresie spraw organizacyjnych wprowadzono/ustalono:

- Regulamin Organizacyjny,
- Regulamin Pracy,
- System Zarządzania Jakością,
- wielkość zatrudnienia,
- zasady i tryb zatrudniania pracowników,
- zakres kompetencji osób pełniących funkcje kierownicze,
- zadania i zakres działalności Komisji Bezpieczeństwa i Higieny Pracy,
- zasady gospodarowania środkami ochrony indywidualnej oraz odzieżą i obuwciem roboczym,
- instrukcję dotyczącą gospodarowania samochodami stanowiącymi własność ARR,
- zasady przydziału telefonów stacjonarnych oraz limity na rozmowy telefoniczne z telefonów komórkowych,
- instrukcje obiegu i kontroli oraz przechowywania dowodów księgowych i niektórych innych dokumentów,
- zasady udziału przedstawicieli ARR w pracach Komitetów i Grup Roboczych Rady UE oraz Komitetów Komisji Europejskiej,
- zasady udziału pracowników ARR w realizacji Umowy o Współpracy Bliźniaczej Projektu Phare 2004,
- procedury dotyczące przeprowadzania kontroli technicznych,

- procedury dotyczące zarządzania dokumentami i zapisami,
- procedury dotyczące zarządzania informacją w ARR,
- procedury dotyczące rejestracji przedsiębiorców uczestniczących w mechanizmach administrowanych przez ARR,
- procedury dotyczące koordynacji i monitorowania współpracy z zagranicą,
- procedury dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy,
- procedury finansowo-księgowe,
- organizację ochrony danych osobowych oraz sposób prowadzenia i zakres dokumentacji opisującej sposób przetwarzania danych osobowych w Agencji Rynku Rolnego,
- instrukcję obiegu i kontroli oraz przechowywania dowodów księgowych i niektórych innych dokumentów w Agencji Rynku Rolnego,
- zasady i warunki podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników ARR,
- procedury zarządzania ryzykiem i samoocenę kontroli finansowej w ARR,
- zasady udziału przedstawicieli ARR w pracach Komitetów i Grup roboczych Rady Unii Europejskiej oraz Komitetów Komisji Europejskiej,
- Strategię Agencji Rynku Rolnego,
- procedury dotyczące wyboru wykonawców,
- zasady gospodarowania środkami zgromadzonymi na bezosobowym funduszu wynagrodzeń w Agencji Rynku Rolnego,
- Politykę Bezpieczeństwa Informacji oraz Zasady Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji w ARR,
- zasady rachunkowości w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej,
- zasady rachunkowości w zakresie działalności ARR niezwiązanej bezpośrednio z realizacją mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej,
- Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Struktura zatrudnienia pracowników ARR wg wykształcenia*

Lp.	Wykształcenie	Kobiety			Mężczyźni			Razem	%
		Centrala	OT ARR	Razem	Centrala	OT ARR	Razem		
1.	Wyższe	331	341	672	204	302	506	1 178	87,8
2.	Policealne	10	8	18	3	3	6	24	1,8
3.	Średnie ogólnokształcące	17	12	29	10	8	18	47	3,5
4.	Średnie zawodowe techniczne	13	23	36	13	7	20	56	4,2
5.	Średnie zawodowe	19	1	20	3	0	3	23	1,7
6.	Zasadnicze zawodowe	6	0	6	4	4	8	14	1,0
Ogółem		396	385	781	237	324	561	1 342	100

*struktura zatrudnienia wg stanu na 31.12.2006 r.